דבר

יום חמישי, כ"ט בתמוז תשמ"ח, 14 ביולי 1988 ● גליון 9469

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● חילופי מכתבים / יצחק שמיר וס. יזהר
● מצב מצוקה / שלמה גינוסר
● פרידמן הביתה / אריאלה ראובני
● הנוער העובר והעובד / חיים ביאור
● מזגנים לרכב / אריה ארד
● בורסה וכלכלה (4-5); עכשיו (10); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

(ע)– תחזית מזג האויר להיום – עליה קלה והביל במישור החוף.

הטמפרטורות: ירושלים: 20-33, רמת־הגולן: 20-34, צפת: 20-33, חיפה: 24-33, סביביה: 25-37, עפולה: 22-36, שומרון: 22-34, תל־אביב: 25-31, לוד: 23-32, יריחו: 24-41, עזה: 24-30, באר־שבע: 22-36, אילת: 29-43.

הרופאים: הסכם קיצור התורים – 'צעד קדימה'

● לומדים את הפרטים לקראת כניסתם למו"מ

נסים יערער בממשלה על ההסכם ● האחיות, עובדי המינהל והמשק והמיקרוביולוגים: בלעדינו אין משמעות להסכמים ● היום מושבתים בתי־החולים במרכז הארץ

מאת דנה הרציג,
מפורת „דבר"

הדרמה של הניון המיתני המתוימה אתמול בבוקר ועתה מתחילה את דרכה אל שולחן המשא ומתן ומעבר מסכמת המיתונים, שנתקבלה על דעתו של ראש הממשלה ומנהיג שלו, שרת הבריאות, מזכיל ומהסתדרות ומנהל קופת חולים הכללית, עם המתיינבת של שר האוצר.

השר נסים עומד לעדש ביום אי בפני הממשלה על כך, כי הסכם המסרה לקראת המבצע המרשעמי, מנעשה בשיטה קבלנית, יחפוך להסכם שכר.

הרופאים עדיין לא הגיבו רשמית הם קיבלו את ההצעה לתובנית המבצע לקיצור תורים לניתוחים רק אתמול, רופאי המרינה בפגישה עם שרת הבריאות, ורופאי בתי החולים של קופת חולים בפגישה עם המנכל נחום פסח, ובלילה ילמדו את סעיפיה.

בשלב זה נמשכים עיצומי הרופאים בבתי חולים הממשלתיים, העירוניים ושל קופת חולים. מהבוקר יושבתו ל־24 השעות הקרובות כל בתי החולים במרכז הארץ והרופאים יעבדו במתכונת שבת וחג בלבד. בבתי החולים באזורים אחרים יהיו עיצומים מרפאות הארץ סגורות, ואין מבצעים ניתוחים אלקטיביים. כן מושבתים מאתמול ועד סוף השבוע שירותי הרוקחות הציבוריים מיום רביעי, להוציא אילת, במחאה על התעלמות המעסיקים מתביעות השכר של הרוקחים.

למרפאת „דבר" נמסר, כי בפגישה עם שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוליגו הגישו רופאי המרינה, שנעשה מאמץ של צוות משרד הבריאות, ושרת הבריאות במיוחד, להגיע ל„איזו שהיא התקרבות" בהשגת המדד להפעלת המתקנים והשירותים בבתי החולים אור־הבהייים, כדי לשפר את השירותים לחולים ולתגמל את הרופאים. „בעשה צעד קדימה" – מעריכים רופאי המרינה, אך עם זאת „ההצעה עדיין רחוקה מהתוכנית הראשונית, שנועדה להקשה ארוכה יותר והתיחסה למספר גדול יותר של רופאים ופעולות דפואיות המשתתפים בתוכנית".

רופאי המרינה ורופאי בתי החולים של קופת חולים שוטרים על תאום הפעולות. נראה שעד היום תתבנה מזכירות האיגודים הארצים של רופאי המרינה ורופאי קופת חולים לתאום הפעולות. רק לאחר מכן תדון בתוכנית המוצעת המזכירות של ההסתדרות הרפואית תתלוים על תגובת הרופאים להצעה. על אף המכשולים נראה, כי הרופאים יכבדו למשא ומתן כימים הקרובים.

שבתת הרעב של חברי הכנסת המתיימה עם הגשת ההסכם, ולכ רדי מוקד (מרצ), מקבצת שהחי הרעב אמר, כי בליל השימורים שלשום נעשה כל מאמץ ללכת לקראת הרופאים, ואמנם הלכו לקראתם „חתיכת דרך הגונה". קבוצת הח"כים שובתי הרעב עומדת לקיים היום עצרת בירושלים, ובכוונתם לקרא לאזרחים להתקומם נגד אלה שיעמדו בין הפעלת ההסכם לבין סבל החולים.

גורמים המקורבים למזכירות הבריאות סבורים, כי במצב הקיים הרופאים מיצו את כל האפשריות ולא נשאר להם אלא להפסיק את הביצועים ולהיכנס למשא ומתן. במקביל למשא ומתן עם הרופאים יהיה גם משא ומתן עם כל הסקטורים שישתתפו במבצע לקיצור תורים לניתוחים.

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוליגו פתחה אתמול במערכה למען ההצעה המוסכמת למבצע לקיצור התורים. היא אמרה, שזו הצעה טובה. „גם שר האוצר הלך

(המשך בעמוד 2)

הח"כים התבשרו על ההסכם והלכו לאכול

קבוצת אחיות יושבת ליד הח"כים הרעבים, אתמול, בעוד ח"כ שאיר צבן מודיע על סיום השביתה (צילום: יצחק הררי) ראה גם עמ' 3

עיקרן תחילה

● בלאט יחזיר הנכסים לתק"ם – קבע בית המשפט / עמ' 2
● תג"ל – הושג הסכם פיצויים / עמ' 2
● רבין: דברי הקצין הבכיר על האינתיפאדה אינם מבטאים המדיניות / עמ' 3
● „הרגשתי כל גרגיר מפרוסת הלחם" – על סיום שביתת הח"כים / עמ' 3
● נקלעתי לקטטה – אמר החשוד ברצח בן־הרוש לידידו, כשאיחר לפגישה / עמ' 6
● קלמנים רמאים מרוקנים כיסי תיירים עשירים / עמ' 6
● יבנאל בכוננות מעקלים / עמ' 6

הרב עמיטל ירוץ בראש ממ"ד

סקר צופה למפלגת המרכז הדתית החדשה 4 מנדטים

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

הרב יהודה עמיטל, ראש ישיבת הר עציון, יעמוד בראש רשימת ממיר, מפלגת המרכז הדתית החדשה, בבחירות הקרובות לכנסת.

הרב עמיטל הודיע אתמול על החלטתו זו, לאחר תקופה ארוכה בה סירב להיענות ללחצים שהופעלו עליו להתייצב בראש הרשימה. הוא נימק את החלטתו בכך ששני האישים שהיו מועמדים להתייצב בראש הרשימה, פרופ' שלום רוזנברג ופרופ' משה בראשר, הודיעו שאין ביכולתם לעשות זאת.

הרב עמיטל כינס אתמול את תלמידי ישיבתו הציג בפניהם את החלטתו ואחר הודיע לחברי נשיאות המפלגה. התייצבותו של עמיטל בראש הרשימה תשנה, קודם לחודאי, את הרכב הרשימה שכבר נקבעה וחלקית.

המפלגה הדתית החדשה מבקשת לפעול לצמצום המתחים בין דתיים וחילוניים על מנת לשמור על אופיה היהודי של מדינת ישראל. המפלגה החדשה מעמידה בראש סולם

רין התגוועה

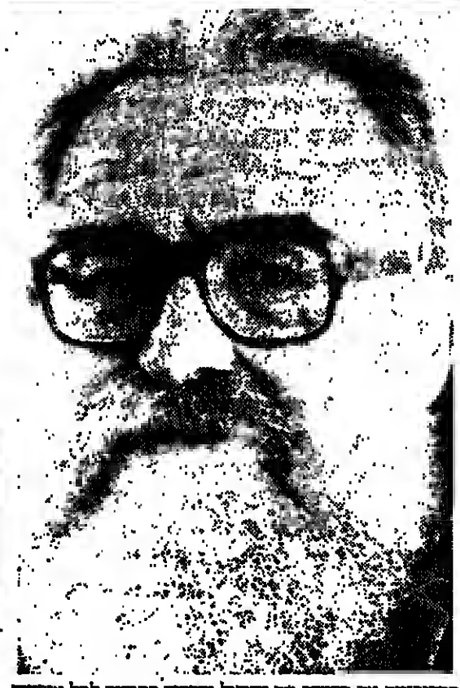

העריפיות את קדושת עם ישראל והבריה פתוחים לכל אופציה של שלום, גם אם הדבר כרוך בהכרעות קשות ובפשרות. סקר דעת קהל שנערך על ידי מכון „רותי", מגלה שלמפלגה החדשה, בראשותו של הרב עמיטל, פוטנציאל בחדרים של כארבעה מנדטים.

גל חום חדש מהיום

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

שינוי נוסף בלחות יגביר את עוכסדהעם מהיום ולמשך סוף השבוע, אמרה אמש החזאית אורית רינצלר. אמש לא יבלה לחמר, עד מתי יימשך גל־החום החדש.

למרות שמידות־החום יעלו רק במעלות בודדות, הלחות תרד בפנים הארץ ממחצית, מ־40 אחוז אתמול לכדי 20-25 אחוז בסוף השבוע, ותעלה במישור החוף מ־60 אחוז ל־75 אחוז בסוף השבוע. החזאית דינצלר מדגישה, כי זו תחזית אינדיקטיבית בלבד לגבי מידות־החום והלחות היומיות.

גורבצ'וב עשוי להזמין את הרצוג למוסקווה, אמר האמר

(ע).– ד"ר ארמנד האמר אמר אמש, כי מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב עשוי להזמין את נשיא ישראל חיים הרצוג או את ראש ממשלתה הבא למוסקווה.

ד"ר האמר, שרואיין בערוצית „מוקר" בטלוויזיה, הביע את הערכתו, כי לאחר שגורבצ'וב יפעל לביצוע הפרסטרויקה, הוא יתפנה לטפל גם בבשא המזרח התיכון ויקים את הקשרים בין ברה"מ וישראל. הוא מסר כי גורבצ'וב אמר לו שהוא רוצה בהמשך קיומה של ישראל, וב„פראבדה" שודרם כי דברים ברוח זו אמר גורבצ'וב גם ליאסר ערפאת.

הדובר ציין, כי לפני שנה הבטיח לו גורבצ'וב שכל היהודים הרוצים נכון, יוכלו לצאת את ברה"מ. האמר גם סבור שהרוסים יסכימו לטיסות ישירות לישראל דרך בוקארסט.

שולץ לביקור חמישי במזה"ת – עוד השנה

וואשינגטון (א.פ.).– ראש ממשלת בריית אמר אמש בוואשינגטון, כי שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ יערוך ביקור נוסף, חמישי במספר, במזרח התיכון עוד השנה, כדי לקדם את מימוש תכנית השלום הישראלית־ערבית שלו.

שייח סעד אל־עבדאללה אל־סבאח, שהוא גם נסיך הכתר הכוויתי, איחל לשולץ הצלחה והצטרף בכך לנשיא מצרים חוסני מובארק, שהיה עד כה המנהיג הערבי היחיד שאימץ בפומבי את תכנית השלום של שולץ ללא הסתייגויות.

מפקד כוח הצנחנים נורה ונהרג בחילופי אש עם החוליה; שלושה מחבלים נהרגו

מאת „דבר" בשבת
מפקד צוות, שנהרג אתמול בחילופי אש עם חוליה מחבלים בחיתקלות עם חוליה מחבלים מאוחר לאחר הכשרתו בדרום שלושה מחבלים, שכל הבריאה אחרים.

ההתקלות אירעה בחלק מעילות יזומה של כוח צנחנים מתוך לאיתור המסתנן. במסרה לאחר משעי קטיעות ולחשוף התארגנות מחבלים באיזור שמצפון לעיירה בארבע. סמוך לשעה 14 אתמול בתקל כוח צה"ל בחוליית מחבלים שנעה

כוח הצנחנים שנקרא בצע לעבר חוליה מחבלים אש קצרים בחרבו קציר. צה"ל ושלושת המחבלים. עניין צה"ל בצבע קשה וכוח מאתמש יותה ברדון לעיתו חוליה. מסיב של זיל הנוחיל, הוצע לאיתור הנקודה לאחר שרשאים אבנים של מישה המסתן עשו מאמצים להגיעה.

הארור בו אירעה. הנשרת אתמול בבוקר. נותר לאיתור קשה לתגובה. אך נות למסתה ולהתארגנות. של מחבלים. הנקודה איתנה כ־2 קילומטרים מאמצת לאיתור המסתן.

כוח הצנחנים שנקרא בצע לעבר חוליה מחבלים אש קצרים בחרבו קציר. צה"ל ושלושת המחבלים. עניין צה"ל בצבע קשה וכוח מאתמש יותה ברדון לעיתו חוליה. מסיב של זיל הנוחיל, הוצע לאיתור הנקודה לאחר שרשאים אבנים של מישה המסתן עשו מאמצים להגיעה.

הארור בו אירעה. הנשרת אתמול בבוקר. נותר לאיתור קשה לתגובה. אך נות למסתה ולהתארגנות. של מחבלים. הנקודה איתנה כ־2 קילומטרים מאמצת לאיתור המסתן.

המוכיחות של ההסתדרות הרפואית תתלוים על תגובת הרופאים להצעה. על אף המכשולים נראה, כי הרופאים יכבדו למשא ומתן כימים הקרובים.

שבתת הרעב של חברי הכנסת המתיימה עם הגשת ההסכם, ולכ רדי מוקד (מרצ), מקבצת שהחי הרעב אמר, כי בליל השימורים שלשום נעשה כל מאמץ ללכת לקראת הרופאים, ואמנם הלכו לקראתם „חתיכת דרך הגונה". קבוצת הח"כים שובתי הרעב עומדת לקיים היום עצרת בירושלים, ובכוונתם לקרא לאזרחים להתקומם נגד אלה שיעמדו בין הפעלת ההסכם לבין סבל החולים.

גורמים המקורבים למזכירות הבריאות סבורים, כי במצב הקיים הרופאים מיצו את כל האפשריות ולא נשאר להם אלא להפסיק את הביצועים ולהיכנס למשא ומתן. במקביל למשא ומתן עם הרופאים יהיה גם משא ומתן עם כל הסקטורים שישתתפו במבצע לקיצור תורים לניתוחים.

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוליגו פתחה אתמול במערכה למען ההצעה המוסכמת למבצע לקיצור התורים. היא אמרה, שזו הצעה טובה. „גם שר האוצר הלך

(המשך בעמוד 2)

סדר השיבוצים מהמקום ה־40 יהיה הבסיס לפשרה חירות־ליבראלים

מאת עליזה ולך,
מפורת „דבר" לענייני ממלכות

מחנה־עבודה של שרי „חירות" הליבראלים ייפגש היום כדי לדון בנוגע את רשימת הליכוד לכנסת ה־12. העיקרון שעליו ישובצו נבחרי שתי המפלגות שבליכוד, בהנחת צוות ההרכבה, הוא „הבמה".

בשתי פגישות שקיימו אתמול שרי „חירות" – בבוקר כלי הליבראלים ואחר־הצהרים עם השרים הליבראלים – ההחלט שלא לכפות על המפלגה הליבראלית קיצוץ בייצוגה ברשימה המשותפת, כדי לקים מעמדים של „חירות". שרי „חירות" השלימו עם תוכר־הפשרות לכצות הן את הנשים והן את המיעוטים באופן מלאכותי, ועל הארץ נותר אישה רק עניין הלוקח השריון לדש־„אמנך" ולאבן־חצירא בין שתי החטיבות הגדולות.

בישיבת שרי הליכוד אנשי־הצהרים החלט שהשרים לוי וארנס מ„חירות" יישבו היום עם השרים מודעי ונסים מהמפלגה הליבראלית כדי להוכיח את הרשימה הסופית. כיום שוחר ארנס יצא הבוקר לארצות־הברית יחלא את מקומו חשר חיים קורפו. כפי שנודע ל„דבר", יבטו שרי „חירות" לדחוק את המועמדים הליבראלים העומדים לשיבוץ מהמקום ה־40 למיקומים הלא־קרמיים בעשירייה המנשית. פירוש הדבר, שעד המקום ה־40 יהיו ליבראלים 12 נציגים ואולי רק 11, אם יאלצו לוותר על מקום אחד לטובת המועמד השני של רפ"־„אמנך".

ברשימה לכנסת הנוכחית שובצו הליבראלים במקומות השלישי, הששי והתשיעי בשלוש העשיריות הראשונות. בעשירייה הרביעית נרחקו למחצית השניה והפיצו לרחיקתם מהמחצית הראשונה של העשיריה הרביעית היה הנבחרו של המועמד הליבראלי הראשון במקום ה־41. כך קרה שאחרי הבחירות הזו לליבראלים 15 נציגים ב־41 המנדטים שקיבל הליכוד (מתוו של ח"כ דייגר פינה מקום לח"כ יעקב שמאי, שהצב במקום ה־42.

במר"מ בין הברפלד ודנון:

הפחתת שעות העבודה – סלע המחלוקת בחתימה על ההסכם

רוב הנושאים הקשורים לתוספות שכר סוכמו

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

הפחתת שעות העבודה השבועיות והחלת ההסכם על עובדי החברות הממשלתיות הבינבדיות הם שני הנושאים העיקריים המונעים לפי שעה השלמת הסכם חשכר בשירות הציבורי לשנתיים הבאות.

בתום פגישת משא ומתן נוספת שהתקיימה אתמול בבוקר בין יו"ר הנגף לאיגוד מקצועי ויים הברפלד לבין הממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון, אמר הברפלד כי מבחינת ההסתדרות הפחתת שעות העבודה היא חלק מרכזי בהסכם, ודבר שלא ניתן לוותר עליו.

בישיבת אתמול התברר כי ברוב הנושאים הקשורים לתוספות השכר קרובים הצדדים להסכמה ומלאכת הניסוח עומדת לפני סיום. בעניין פיצול תוספת 11 האחדים אמר הברפלד, כי הדבר לא יהווה סלע מחלוקת אם תוסדר התביעה להפחתת שעות העבודה.

ההסתדרות דורשת כי בהסכם החדש ייקבע תוחלף רב־שנתי ומדורג של קיצור ספר שעות העבודה, כאשר המגמה היא שבתחילת שנת 90 יגיע מספרן ל־40 שעות שבועיות.

המגעים בין הצדדים, יימשכו היום אך עדיין לא החלט מתי יתבצעו הנוסחים המורחבים להמשך המשא ומתן.

הברפלד הדגיש אתמול את הדיעות כאילו קיים הסכם בין ההסתדרות לבין האוצר להסכם חדש לתוספת יוקר, המפחית באורח ממשי את שיעור הפיצוי עמד התת"יקדיות.

„צומת" בחרה רשימתה לכנסת על־פי ההרכב שהביא רפול

מאת עליזה ולך,
מפורת „דבר" לענייני ממלכות

„צומת" איישה אתמול את רשימתה לכנסת ה־12 על־פי רשימות נבחרים שהציע יוסי הנגרעה, חיים רפאל (רפול) איתן, ולא בהתמודדות בין מועמדים.

הצעתו של רפול, שיעמוד בראש הרשימה, לאמץ את הרשימה שהציג עורדה במרכז „צומת" גם קולות מואה, שהזכירו לו, כי הדקע לפרישתו מ„התחיה" היה אי־השלמתו עם ביטול הליכי בחירה דמוקרטיים בה.

ההנבעה על הצעת רפול היתה בבחירות תשאיות, כמו גם האשרור של הבנתו במקום הראשון. בסופו של דבר גרפה ההצעה רוב גדול בקרב 77 חברי המרכז שנכחו בישיבה.

במקום השני ברשימת „צומת" יוצב אל"מ (במיל) יאש צידון, בן ה־62, תעשיין בהוה וסייס בעבר.

(המשך בעמוד 2)

בן 16 משכם מת מפצעיו צעיר אחר נפגע במהומות

6 בתים נהרסו ונאטמו; אוטובוסים נרגמו ליד ירושלים

מאת דני רובינשטיין,
רני צרקני ויהודה לוי,
מפורי „דבר"

הנער סמיר ארסאלין, בן 16, שנפצע מירי בהפגנות בעיר לפני יומיים, מת אתמול בבית־חולים של התאחדות הנשים בשכם. בשעות אחר הצהריים אתמול פרצו בשכם הפגנות ובערב נגמר יום עקיר שנפצע מאש החיילים. הפגנות של המוניים הוו אתמול גם במחלים ובקלקיליה במקומות של צורי הסגירה לבתי־הספר בעיר.

כוחות הבטחון הרסו אור ליום אתמול שני בתים בכפר התגורר פרצו בשכם הפגנות ובערב נגמר יום עקיר שנפצע מאש החיילים. הפגנות של המוניים הוו אתמול גם במחלים ובקלקיליה במקומות של צורי הסגירה לבתי־הספר בעיר.

כוחות הבטחון הרסו אור ליום אתמול שני בתים בכפר התגורר חשודים בהשתתפות בהתקלות אתמול בשכם לאיתור ולהתקלות. לפני הרסו לשרעבות ולהתקלויות. בשכם שלושה מחבלים התנהל בגיזה זו קרב מיידין. 6 קילומטרים מהתיה למקום ההתקלות הרב כוח הגיל לפני מספר שבועות שני מחבלים, וחדש קודם לכן אירעה התקלות נוספת לאיתור בין חיילי צה"ל למחבלים.

תוחקר ראשוני על הקרב בעיר מיד עם שוב החיילים אמש הם נפגשו עם אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, ששמע מהם על פרטי הקרב. האלוף אמר „בל יעבו אותנו הטבטוכים בין הלילות שאנחנו בלבנון, כולל שהמטרה של כל הפלגים הללו משקפת מגרה בישראל, ועליהם לחיות כל הזמן בהתגוננות המדינית".

בתקרית אחרת שאירעה בליל יום ג' נפצע ארבעה חיילי צה"ל באורח קל כאשר אש מנשק קל נפתחה לעבר מחבר צה"ל. חיילי צה"ל השיבו באש לעבר מקומות הדיר.

מדים נבאים בפיקוד מפקד העורכי אתמול, שאי שאין לייחס משמעות לטווח אירוע לחקיות שבה נהרג קצין צה"ל, ולי, אין ממש שהיום הפגנות מרכזיות שהמחבלים, בעיקר הנשיים, מארגנן הבאלה, מנקשים לאמם מנשא את אחוד הבטחון.

סופר „דבר" מסר, כי בגיבוי שעבר אתמול בראש הצוות, אמר אחד הבטחון בתגובה, על החקירה, כי „ארגוני הטרור הפלשתיני עשו הנשים כל הטוב מאמצים גדולים כדי לסמע בנו אך בזכות הפעולות של צה"ל אנחנו מצליחים בדרך כלל לסכל אותם, ולפעולות כאלה יש לפעמים מחיר".

סדר השיבוצים מהמקום ה־40 יהיה הבסיס לפשרה חירות־ליבראלים

מאת עליזה ולך,
מפורת „דבר" לענייני ממלכות

מחנה־עבודה של שרי „חירות" הליבראלים ייפגש היום כדי לדון בנוגע את רשימת הליכוד לכנסת ה־12. העיקרון שעליו ישובצו נבחרי שתי המפלגות שבליכוד, בהנחת צוות ההרכבה, הוא „הבמה".

בשתי פגישות שקיימו אתמול שרי „חירות" – בבוקר כלי הליבראלים ואחר־הצהרים עם השרים הליבראלים – ההחלט שלא לכפות על המפלגה הליבראלית קיצוץ בייצוגה ברשימה המשותפת, כדי לקים מעמדים של „חירות". שרי „חירות" השלימו עם תוכר־הפשרות לכצות הן את הנשים והן את המיעוטים באופן מלאכותי, ועל הארץ נותר אישה רק עניין הלוקח השריון לדש־„אמנך" ולאבן־חצירא בין שתי החטיבות הגדולות.

בישיבת שרי הליכוד אנשי־הצהרים החלט שהשרים לוי וארנס מ„חירות" יישבו היום עם השרים מודעי ונסים מהמפלגה הליבראלית כדי להוכיח את הרשימה הסופית. כיום שוחר ארנס יצא הבוקר לארצות־הברית יחלא את מקומו חשר חיים קורפו. כפי שנודע ל„דבר", יבטו שרי „חירות" לדחוק את המועמדים הליבראלים העומדים לשיבוץ מהמקום ה־40 למיקומים הלא־קרמיים בעשירייה המנשית. פירוש הדבר, שעד המקום ה־40 יהיו ליבראלים 12 נציגים ואולי רק 11, אם יאלצו לוותר על מקום אחד לטובת המועמד השני של רפ"־„אמנך".

ברשימה לכנסת הנוכחית שובצו הליבראלים במקומות השלישי, הששי והתשיעי בשלוש העשיריות הראשונות. בעשירייה הרביעית נרחקו למחצית השניה והפיצו לרחיקתם מהמחצית הראשונה של העשיריה הרביעית היה הנבחרו של המועמד הליבראלי הראשון במקום ה־41. כך קרה שאחרי הבחירות הזו לליבראלים 15 נציגים ב־41 המנדטים שקיבל הליכוד (מתוו של ח"כ דייגר פינה מקום לח"כ יעקב שמאי, שהצב במקום ה־42.

8 השתתפו בתקיפת הספינה; שני ארגונים טוענים לאחריות

הצעירה המרוקאית ממלוצא יהודי וזהתה בטעות כחשודה – מסרה משטרת אתונה

מאת נרשון קין וחליה שרון,
מפורי „דבר",
וסוכנויות הידיעות

שתי הודעות נתקבלו אתמול במארים ובביירות מבריתים שנטלו על עצמם את האחריות לתקיפת הספינה הישראלית „סיטי אוף פורוס": האמת של ממלאן אלמרני, שטען, כי הוא מייצג את ארגון המורדי „הג'יהאד האיסלאמי" ושבה נאמר, כי התקיפה נערכה בנקמה על הפלת מטוס ה„איירבוס" האיראני על־ידי ארה"ב, האמרת מאיתן מלשהיני שלא היה ידוע עד כה בשם „קדשי המהפיכה העממית בפלשתין", שבה נאמר, כי „הקומנדו על־שם הקרוש אבו־ג'יהאד ביצע התקפת בזק שהרגה נגד עשרות ציונים ובמה חיילים אמריקאים, שהיו על סיפון הספינה".

לשתי ההודעות לא ניתן אישור מכל גורם בלתי תלוי, ודיני צרפת, שאליו התקשר המטלפן בשם „הג'יהאד האיסלאמי", אמר, כי הוא מתייחס להודעה בספקנות.

(המשך בעמוד 2)

קלפים לפני הסערה

איזבל ביסמוט, הצעירה היהודיה ש„זוכתה" אמש מחשד במעורבות בתקיפת הספינה „סיטי אוף פורוס", משחקת קלפים עם אחד השרוריסטים זמן מה לפני ההתקפה. אתמול סיפרה ידידתה, כי השניים בילו שעות ארוכות בשיחה ובמשחק קלפים. (צילום: א.פ.)

בן 16 משכם מת מפצעיו צעיר אחר נפגע במהומות

6 בתים נהרסו ונאטמו; אוטובוסים נרגמו ליד ירושלים

מאת דני רובינשטיין,
רני צרקני ויהודה לוי,
מפורי „דבר"

הנער סמיר ארסאלין, בן 16, שנפצע מירי בהפגנות בעיר לפני יומיים, מת אתמול בבית־חולים של התאחדות הנשים בשכם. בשעות אחר הצהריים אתמול

هكذا من الاصل

הסכם בתג"ל על גובה הפיצויים; הצדדים מסרבים למסור פרטיו

גורמים אחדים שוקלים רכישת המפעל

(עז)- המאבק על תנאי הפרישה וגובה הפיצויים שיינתנו ל־130 עובדי מפעל תג"ל בקנו, שמופרד מעבודתם לפני כשבועיים, הגיע אתמול לסיומו עם חתימת הסכם בין דוני העובדים, הנהלת המפעל ומועצת פועלים.

כל המעורבים במו"מ סירבו למסור פרטים על גובה הפיצויים שיקבלו המפוטרים. עם זאת נודע כי הנהלת תג"ל, בהסכמת הנהלת "בור", נענתה לדרוש הדרישות הוועד ומועצת הפועלים.

הויכוח בין הצדדים היה על גובה הפיצויים. בעוד שהנהלת תג"ל הדריה שהיא מוכנה לשלם רק את הסכום הקבוע בחוק, דרשו אנשי הוועד ומועצת הפועלים שלמפוטרים יוענקו אותם סכומים, שהיו נבוהים בהרבה מאלה שההנהלה רצתה לשלם, ואשר הוענקו לאותם עובדים שפרשו מעבודתם בתחי השנה האחרונה.

על רקע זה התפתחו המו"מ לפני יומיים, ומועצת פועלי עכו הודיעה כי בדעתה לפתוח במאבק ציבורי למען העובדים. בסופו של דבר הגיעו הצדדים לעמק השווה.

מספר גורמים, בתוכם שני משקיעים מארה"ב ומשקיע מישראל, מגלים עניין ברכישת המפעל. במקרה שהרכישה תתממש מביר להניח שחלק גדול מהעובדים יוכל להיקלט במפעל מחדש.

מזכיר מועצת פועלי עכו יהושע כץ, מסר בתום חתימת ההסכם, כי המועצה בשיתוף עם שדות התעסוקה, יעשו את מירב המאמצים כדי למצוא מקומות עבודה חלופיים לעובדי המפעל.

כן הביע הערכה לוועד העובדים ולהנהלת תג"ל ו„כור", שגילו אחריות ותבונה לכל אורך המו"מ. הוא שיבח גם את ציבור העובדים, שהתגנב למופת ובאיפוק, למרות המצוקה שבה היה נתון ברגע שנמסר לו באופן פתאומי על הפיטורים.

בלאס יחזיר לתק"ם את נכסיה שהעביר למשפחתו – קבע השופט

מאת נתן רוקי,
מופר „דבר" לענייני משפחה

בית משפט השלום בתל־אביב פסק אתמול כי אשת העסקים – דוד בלאס יחויב להחזיר את הנכסים שאותם אמור היה לשעבד לטובת הנקים ואשתו כמפים אך הקבר את הבעלות עליהם, ללא ידיעתם, לקרובי משפחתו.

השופט פסק אתמול, כי לנוכח אי הנייכות ובקרובי משפחתו הרשומים כבעלי נכסים, בקרים משפט שנקבע לחודש יולי 1988 ולנוכח אי־הגשת כתב הגנה כמתחייב לאחר הגשת כתב התביעה של הנקים, יהיה עליהם להעביר לרשות הנקים את הנכסים שאותם אמור היה לשעבד לטובתו ואות בתוספת לתשלומי ריבית ודמי שימוש.

רפאל רפאלי – אחד מאנשיו הבכירים של דוד בלאס שהוא אחד הנתבעים – צריך, על־פי השופט, לפנות אולם ומשרד בשדרות רוטשילד 106 בתל־אביב – רכוש השייך לדוד בלאס והוא העביר אותו לרפאל רפאלי שהוכרז כ־יי מוגן. כמו כן, הטיל השופט על רפאל רפאלי לשלם דמי שימוש בבנין הזה ל־11 באוגוסט 86 (על סך 48 אלף דולרים).

משה בלאס – אחיו של דוד בלאס צריך, על פי השופט, לפנות דירה ברחוב הרצל 92 בתל־אביב. כמו כן, הטיל על משה בלאס לשלם 8000 דולרים דמי שימוש.

יצחק כן נתם, קרוב משפחה של דוד בלאס חייב לפנות ובינן, משרד תורנון ברחוב רמב"ם 16 בתל־אביב, לידי התק"ם. כן הורה בית המשפט על יצחק נתם לשלם ל־11 באוגוסט 86 (על סך 48 אלף דולרים).

יצחק כן נתם חייב לפנות ובינן, משרד תורנון ברחוב רמב"ם 16 בתל־אביב, לידי התק"ם. כן הורה בית המשפט על יצחק נתם לשלם ל־11 באוגוסט 86 (על סך 48 אלף דולרים).

עבודה בקו פתוח

ויצמן, יעקבי ועמיר פרץ – במבצע קו פתוח לציבור שפתחה אתמול מפלגת העבודה

(צילומים: ורד פאר)

8 השתתפו בתקיפת הרופאים

(המשך מעמוד 1)

לקראת הרופאים", ועתה הרופאים צריכים לגלות גמישות ולהפסיק את העיצומים.

לדעתו של מנכ"ל קופת חולים נחום פסח „זו הבעה שהרופאים לא יכולים למרב לה", והוא ביקש מהרופאים לחזור מייד לעבודה.

האחות בשביתת רעב

ראשי חסיבת האחות והאחים של בתי החולים פתחו אתמול בשביתת רעב, קצרת מועד, כראה, בלשכתו של ראש הממשלה בתביעה ליישומה המידי של התקינה בבתי החולים. „לא יהיה שום מבצע לקיצור תורים לניתוחים בלי יישום התקינה לאחיות בבתי החולים" – אמרה ד"ר החסיבה אילנה כהן, מהסתדרות המיקרוביולוגיים, המונה 7000 חברים נמסר, כי „המבצע לקיצור תורים לניתוחים יעשה ללא מערכות אם לא יינתנו תנאים מקבילים למיקרוביולוגיים, בפי שניתנו לרופאים". בתגובה להצעה שהוגשה לרופאים הודיע ד"ר הועוד הארצי של עובדי בתי החולים והממשלתיים משה אבגוש, כי עובדי המיגזר המשק הבהירו מזמן, כי „כל מי שסבור משא ומתן עם רופאים חייב לנהל משא ומתן גם עם יתר הסקטורים, ובלי עובדי המיגזל המשק – אין משמעות להסכמים".

ההצעה המוסכמת על רוב חברי ועדת השרים וראשי ההסתדרות וקופת חולים מתיחסת למבצע הדיפעמי שיימשך תשעה חודשים, יקיף 15,000 ניתוחים, 7,500 פעולות כירורגיות שאינן מחייבות ניתוח ו־45,000 יעוצים. נקבעו שלוש דרגות תעדיפים לניתוחים מ־100 ש"ח עד 490 ש"ח ועל כל תעדיף יתוספו עוד חמישה אחוזים בתמורה לביטול ההפרשה לקרן הנימלאות „בר" בסך 7.5 אחוזים שהוקבעה לרופאים בהסכם קופת חולים. נקבע, כי בניתוח ביצוני מדרכב יטתפו 3.5 רופאים בממוצע, ובניתוח ביצוני דגל בין רופא אחד לשלושה. ההנהלת בתי חולים תינתן אפשרות לנהוג בגמישות בקביעת מוג הניתוחים שיבוצעו ובחיקפם, כל זאת במסגרת התקציב שיעמוד לרשותם.

מימון המבצע לא יבוא מהתקציבים הרגילים של משרד הבריאות וקופת חולים אלא מתקציב מיוחד ועל כך יחוגו שר האוצר משה נסים ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. סוכם, כי משרד האוצר יממן מבטיחי הסכמה סוציאלית ובטוקי יתן גם תמיכה למבצע, אולם על גובה תמיכה זו עדיין נטוש ויכוח.

שר האוצר משה נסים לא הסכיר אתמול בראיונות בכלי התקשורת כי הסתייגותו מההצעה איננה בצד התקציבי אלא על הענייני. השר נסים טוען, כי אין הבדל גדול בין ההצעה לשלם תוספת של 7.5 אחוזים לקרן תגמולים לבין המרחה בתוספת של 5 אחוזים על תעריף הניתוחים המוסכם. הפרשות כאלה ניתנות בהסכמי שכר וביחסי עובד־מעביד" – טוען השר. אולם נראה, כי עיקר המתיגותו של השר נסים ממונה בכך, ש„מקבלי ההחלטות מעלו על־פי החשש שהרופאים לא יקבלו את התעריף הניתוחים שסוכם" – כפי שטוען נסים. לדבריו „ממשלה צריכה למשול, לקבוע עמדה וליישמה. אסור להשמיע טענה של „הם לא יקבלו", ואסור שזה יהיה שיקול בקבלת החלטות. אם מדיניות שכר תתנהל בשיטה זו – הרי מיותר לומר מה המשמעות של זה".

(ע). – שני פחדי הרופאים, המוכרים למשטרה נתפסו על־ידי המשטרה ביום ירושלים שברשותם כמות הרואין הממסיקה לכמה אלפי מנות.

בן 16 משכם

(המשך מעמוד 1)

הצעירים שנתפסו התוארגנו בחליות ובלה, שאחת מהן פגעה בגיים צבאי לפני כחודש, ונרמה כוזיות קשות לשני קצינים שהיו בה.

אוטובוסים נרגמו

שני אוטובוסים נרגמו אתמול באיזור ירושלים. בשעות הבוקר נגעה אבן באוטובוס בין 25 ליד שועפט ונוסעת נפצעה מרסיסי זכוכית. חייל יורד מן האוטובוס ורדף אחרי חשודים תוך ירידת באיריה. כח משטרה שהגיע למקום עצר נער בן 16.5 תלמיד בית־הספר לבנים בשועפט, שחדה בנעשה. החתם של הנער ושל חבר שהיה עימו יידועה לכוחות הבטחון.

שעה לאחר מכן נרגם אוטובוס בקו 27 ברחוב סלה אדרין. שימשה קרמית נוצפה והנהג נפצע קל.

מעצר מינהלי

אלוף מיקוד המרכז עמרם מצעע הוציא אתמול צו מינהלי לשישה חודשים נגד סאלה מרנסי, הושב הכפר טייבה במשולש. ברנסי, המנהל מבון לחקר הפולקלור הפלשתיני, היה ממיסדי תנועת „אל ערב" בשנות ה־60. כוכוד הוצאה התנועה מחוץ לחוק.

דבר
DAVAR
פרסום עם לשיחוב
העורכת חנה זמיר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנכ"ר המערכת דני יורם פרי
מנהל כללי אמנון ברנרי
המו"ל - „דבר" בע"מ
מפקד כדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 85, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141
מחלקת הפרסומים
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156 **
שינויים:
תא, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 256141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' הסלע מיוג 16
בית מאיר קיטה ב
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הבריאים 27
טלפונים 642111־2־3, מ 33106

חוק התכנון והבניה
התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הבקראג
„תכנית מס' תפ/1718 – חלופה ללא הסכמת הבעלים בקצה המערבי של רציף מרמלין בת גלים".
המהוה שינוי לתכנית האמורה:
תפ/229 – תכנית מתאר חיפה.
תפ/654 – פיתוח שטח הים הדרומי
תפ/199 – התכנית השוחזרת של מערב בת גלים.
מקום התכנית: חיפה, בת גלים, בקצה המערבי של הרציף מרמלין וחלו העליה השנית.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3032, התשמ"ד, עמוד 1747.
השינוי האמור, בצורה בה הוגדה המהווה אישורה אותו, ביחד עם התשרים המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
משה גלזר
יושב ראש הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

דובר אש"ף מכחיש הצעת ערפאת לשמיר לפתוח במו"מ

מאת דן אבידן, מופר „דבר" לענייני ערבים

דובר מחמוד מטעם אש"ף הכחיש אתמול את הידיעות כי מתוך רומני העביר לאחרונה לראש הממשלה שמיר הצעה מטעם ערפאת לפתוח במו"מ ישיר בין ישראל לאש"ף לצורך מימוש תוכנית האוטונומיה בשטחים.

הדובר טען שתוכנית זו, המבוססת על הסכמי קמפ־דיוויד, איננה מקובלת על אש"ף, כן ציין שאש"ף מוכן להידבר עם ישראל רק במסגרת ועידה בינלאומית לענייני המזרח התיכון.

ביניתיים פרסמו קבוצות השמאל הפלשתיניות – „החזית הדמוקראטית" ו„החזית העממית" – הודעה משותפת, בה הדגישו התנגדותן לעריכת משא ומתן ישיר בין ישראל לאש"ף. בהודעה נאמר שאש"ף צריך לדבוק בעמדות הקונסנזוס הפלשתיניות והערביות, לפיהן המו"מ המדיני צריך להתנהל בוועידה בינלאומית מבלי להוביל לחתימת הסכם שלום חוזי בין ישראל לפלשתינים, אלא רק למתן ערבויות מצד האו"ם לקיומן בבסחון של כל מדינות האיזור, כולל מדינה פלשתינית עצמאית, בהתאם לתוכנית השלום הערבית שגובשה בפיסגת פאס ב־1983.

עמדה זו השתקפה באחרונה גם בדברי פרשנות שנכתבו בשבועון אש"ף „פלשתין אלית'ורה" בהם צויין שהערבים רבקים בתוכנית פאס „בדי לעקוף את הצורך להכיר בישראל". במאמר פרי עטו של אחמד עבד אל־רחמן הדובר הרשמי של אש"ף, שפורסם באותו גליון, מתעלם המחבר להלוטין ממסמך אבו־שריף ומתייחס לישראל כאל „גידול סרטני בלב האומה הערבית שיש לעקור מהשורש".

כווית רוכשת 245 נגמ"שים מברה"מ

כווית (עיר). – כווית הודיעה אתמול, כי הסכימה לרכוש מברה"מ 245 נגמ"שי ביטחון משוריינים ושוחיא תבוקן כלי נשק ביטחוניים שאותם הציע שר התעבורה הבריטי, גיורגי יאנגר, המבקר עתה בכווית.

שר ההגנה של כווית מסר לעתונאים, כי הוחם בשבת שעברה על הוחה עם משלחת צבאית סובייטית, לרכישתם של 245 נגמ"שים מדגם „ב.מ.פ.־2". הוא סידב לגלות את שווי העיסקה, אך עתון בכווית מעריך את הסכום ב־300 מיליון דולאר.

כווית מבקשת לרכוש מטוסי קרב וטילים אמריקאים מתקדמים, בעיסקה שווה במחלוקת בסך 1.9 מיליארד דולאר, שבה דן עתה בוואשינגטון ראש ממשלת כווית.

ב־40 שנה לא הגיעו לכמות כזאת:

האינתיפאדה גרמה „בום" בהוצאת ספרים בשטחים

מאת מרסבה זהבי, מופר „דבר"

מאז פרוץ האינתיפאדה בשטחים עלה ממפר המפרים שיצאו לאור על מפרים במשך 40 השנים האחרונות. רוב המפרים עוסקים בתקוממות, בידוי אבנים ובמאות בקבוקי תבערה.

כך התברר ביום עיון בגבעת חביבה, בו השתתפו סופרים וספרנים ערבים ויהודים. המשתתפים אמרו כי מאז ימי האינתיפאדה פנתה הספרות הערבית מנושאי אהבה ורומנטיקה לנושאים לאומיים.

הסופר סמיח נסור גילה כי עדיין לא יצאו לאור אף אנציקלופדיה ערבית אחת. בימים אלה עוסקת קבוצה של סופרים ומלומדים בהכנת להוצאת אנציקלופדיה [illegible]

תע"א שוקלת פיתוח ה„בי. 3" בלי מימון מערכת הבטחון

מאת אריה ארד, מופר „דבר"

התעשיה האווירית בחנת אפשרויות להמשיך בפרויקט ה„ביי־3", השריד האחרון של ה„לביא" שלא במימון מערכת הבטחון. בתעשיה האווירית מעריכים כי הפרויקט חידוי לעתיד הקרבתר.

ביניתיים טוענת התעשיה האווירית, כי אינה יודעת על החלטת שר־הבטחון יצחק רבין להפסיק את הפרויקט, שנועד לנסות ולחוכיח מערכות אלקטרוניות, שפותחו בשביל ה„לביא". מלשכת שר־הבטחון נמסר, כי „השר אמן החליט להפסיק את הפרויקט וכי התעשיה האווירית יודעת על כך".

ב„בי־3" עובדים כ־400 איש. עדיין לא ידוע כמה מהם יימצאו עבודה בחלופות שתציע ה„לד האוויר".

כן נמסר ל„אלתא", כי ה„לד האוויר יפסיק לממן פיתוחה של מערכת מתקדמת ואילו פיתוחה של מערכת אחרת יממן בדי מחציתה בלבד מתקציב הבטחון. הדבר יגרום פיטורי עשרות עובדים, לאחר שהמפעל כבר פיטר השנה 100 איש.

יו"ר הארגונים היהודיים בצרפת

„הזמנת ערפאת לפרלמנט האירופי – טפשות פוליטית"

מאת דן גרבוז קין, מופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר")- נשיא מועצת הגג של הארגונים היהודים בצרפת, עו"ד תיאו קליין, פרסם הודעה המכנה את הזמנת יאסר ערפאת לפרלמנט האירופי בשטרסבורג בספטמבר הקרוב על־ידי הסיעה הסוציאליסטית "טיפשות פוליטית" ו„בזיעות מוסרית".

„כל מי שמעוניין בשלום במזרח התיכון ומצפה כי בחירות הקרובות בישראל יתגלו דרכים לחיפוש אקטיבי של דיאלוג ישראלי־פלשתיני יכול רק להצטער על כך", אמר קליין. הוא הוסיף כי מתיחת קו מקביל בין הזמנת ערפאת להזמנת שר החוץ שמעון פרס מהווה הגיון מסוכן, המפנה עורף לעקרונות הצדק והדמוקרטיה, שעליהם נועד להגן הפרלמנט בשטרסבורג.

שדולה תעסוק בפתרון כלכלי למצוקת ישובי בקעת הירדן

מאת מופר „דבר"

יזיר המועצה הציבורית למען ישובי בקעת הירדן ויזיר המועצה האזורית גיסן הרמן, יחם כינום בהשתתפות אנשי ציבור ממלכתיות שונות למען ישובי בקעת הירדן.

בכינוס השתתפו יו"ר הכנסת שלמה הלל המשמש נשיא המועצה, מזכיר מפלגת העבודה בירושלים, עמנואל ויסמן, יובל נאמן וגרשון שפט („התחיה") והאחים הרצל ובלפור חקק („ליכוד"), ונחלט להקים שדולה למען ישובי בקעת הירדן, שתפעל בכנסת ובמסגרות ציבוריות אחרות, כדי להבטיח לישובים תמיכה כלכלית.

(ע). – שני פחדי הרואין, המוכרים למשטרה נתפסו על־ידי המשטרה ביום ירושלים שברשותם כמות הרואין הממסיקה לכמה אלפי מנות.

במבצע מיוחד סופק מלוא הביקוש

בטמפרטורה של 60° עסק צוות חברת החשמל בתיקון התקלה

מאת יוסף מיכלסקי, מופר „דבר"

חברת החשמל הצליחה אתמול, בניגוד למצופה, לסגור את מלוא הביקוש לחשמל בחצות מבצע מיוחד של צוותי התיקונים שלה, אשר התגברו על תקלה ביחידת חברת הספיקה 350 מגוזם בתחנת „מאור דוד" בחדרה, שהתקלקלה אור־ליום ב.

הצוותים לא המתינו, כמקובל, לחתקרות דרך הקיטור. הם ניכנסו לתוך התקלה. הם נכנסו לתוכו והתחילו לתקנו בשעות המאוחרות של יום ב. הטמפרטורה בתוך הדוד היתה כאותה שעה 60 מעלות צלסיוס, אולם הוגאים הקשים לא הרתיעו את העובדים. בזמן התיקון, שנמשך עד שעות הבוקר אתמול, התעדר הדוד בחדרה.

דובר החברה אברי רביב מסר כי תיקון מוחר של התקלה – פתיחת דוד באחד הבינודות – התאפשר גם משום שהעובדים מוחדר הבקרה איתגרו איבוד קיטור של הדוד מלכתחילה, והפסיקו עבודתו. דוחר בצינור הדוד לא היה גדול והקיטור שפרץ ממנו לא הספיק לפגוע במקומות אחרים של הבנרת, שאמדבה ברוד מסוג כזה מגיע ל־300 מטר. אוד ליום אתמול התחילו להפעיל מחדש את היחידה הבשעות הבוקר הוא הגיעה להספקה המלא.

ביניתיים נמשך בקצב מוחרו תיקון יחידה נוספת, בהספק של 228 מגוזם בתחנת אשכול, בה קרתה תקלה בדוד הקיטור בשבת האחרונה. אנשי החברה מקווים לסיים את התיקון עד תחילת השבוע הקרוב.

אחרי דיון סוער הועבר כפל התפקידים ב„עבודה" למרכז

מאת עליזה ולן,
מופרת „דבר" לענייני מפלגות

דיון סוער התנהל אתמול בלשכת מפלגת העבודה בשאלת אימוד כפל התפקידים, ובמרכז של דבר החולם להעביר את הנושא להברעות המרכז, בלי להציג לו המלצה של הלשכה.

נושא כפל התפקידים הועלה לדיון מחדש במפלגת העבודה בעקבות בחירתם של כמה ראשי רשויות לרשימת „העבודה" לכנסת ה־12 החשש שאם לא יפורדו הבחירות לרשויות מהבחירות הכלליות, אימוד כפל התפקידים יהיה בעוכרי מפלגת העבודה.

יו"ר המפלגה, שמעון פרס, העלה בישיבה הצעה לשחרר את ראשי הרשויות מהאיסור על כפל התפקידים. הצעה אחרת, של רני אלדר, היתה לשחרר רק את ראשי הרשויות שנבחרו לרשימה לכנסת לקדנציה אחת.

כאמור, התפתח בלשכה דיון סוער מאוד בין שוללי הרוויזיה בנושא כפל התפקידים ובין מחייבה ובמשנו של דבר הוחלט שמרכז המפלגה יכריע בנושא.

ח"כ יצחק פרץ, שלא יכול בכנסת הבאה, נבחר לעמוד בראש מטה הבחירות הטוניציפאלי והפלגת העבודה תיערך לאפשרות שהבחירות לרשויות יתקיימו יחד עם הבחירות הכלליות.

בישיבת צוות הדיגוי של מפלגת העבודה, אתמול אחרי־הצהריים, ריחוף יו"ר מטה ההסברה במסה הבחירות, נסים זחילי, כי בתחילת אוגוסט תוצג לצוות הנבחרת ההסברה של המפלגה, אלוף (במיל') אורי אור ריחוף לצוות על הערכות המסה המעיקר הדגיש כי הדבר העיקרי של המסה הוא ציבור המצביעים בפעם הראשונה.

ראשי מועצות מיש"ע נעדרו ממפגש עם הרצוג בתקוע

הנשיא: להוציא את צה"ל מהוויכוח הפוליטי

מאת אריאל בן־עמי, מופר „דבר"

נשיא המדינה חיים הרצוג חזה אתמול אורחים מועצת יש"ע בתקוע, אולם רוב ראשי המועצות שם לא נכחו מסיבות. את הנשיא הזמין חרב מנחם פרומן.

ברבדין קרא הנשיא הרצוג להוציא את צה"ל מן הוויכוח הפוליטי. „אני רוצה לדרוש שכתקופה חקיתבה לפני הבחירות נוציא את צה"ל מן הוויכוח הלאומי. צה"ל הוא צבא העם, שייך לבולנו ופועל כמשמר יהולנו, ולדעתי גם בהגלוזה, המשמר של דבר הוא המבטיח את קיומנו", אמר הרצוג.

בסרם נפגש עם הכתבים נערכה פגישה מנורה בין הנשיא הרצוג לראשי הישובים בגוש עציון וכן עם חילי צה"ל באיזור.

נציגי הישובים תיארו באוזניו את המצב במקום ואת בעיותיהם. בסיומה אמר הנשיא „יש לי הרגשה של סיפוק מקאודיה של האמון הדדי שנוצלת בין המתיישבים לצה"ל. אני לא יודע אם האלוף מצנע נהג להסמיך אבל חיזה לו סיבה טובה להסמיך. מאוד הרשמתי מיחיסים חתקים וחשמון הסוב".

המועצה הארצית בכינוס „עד כאן":

„ניתן יד להבראת „כור" אך לא נסכים לפיטורים חדי־צדדיים"

מאת עליזה ולן

מופרת „דבר" לענייני מפלגות

שרדי „דבר" יחוי יוקר להבראת הקרנבן, על בקי החלטת מכינום חירום „עד כאן" של המועצה הארצית של „בור", הפרישנים מקרים, שנגאים, מתרדים ומנהלי קבוצות הסתדרות מעוניינים בהבראת הקרנבן, שהתנגדות אתמול מהלה הדוגר הדרעל של הסתדרות, הראשונה של אריה שיחוה ובהשתתפות מזכיר הסתדרות הקרנבן, משה בתיבון, וחמישה חברות מקרי הבעיה שלהם בבוא.

עם זאת קובעת החחלטה שאין לקבל שום תכנית הר־בדרית של הנהלות, שבמסגרת הוא ביטול הר־בדרי של מפעלים, בצמצום ופיטורי עובדים שרירותיים, בלי הידברות הראוה עם הדרגי הנבחרים, או הוגרים המקומיים ומועצות המעלים.

הדוגר הראשי של „בור", מכן להגיש תוכנית אסטרטגית, חלופית לזו של הנהלת „בור", לגבי המפעלים המעוניים לשני מגיה ללא הצדקה לפענות הגוברים, ויתן תמיכה מלאה לחרדים המקומיים בשיתוף עם מועצות המעלים.

המועצה תבנה מהמוכירות הארצית לראוג לקיום פגישה הדוגם עם מנכ"ל הסתדרות, מכיר חברת העובדים דמנ"ל „בור" לליבון הבעיות ולמציאת דרכי פתרון הבראה למפעלי „בור", שהעובדים רוצים בקיומם ושהם מקוד פרנסתם.

מנכ"ל הסתדרות הפקידים, משה בחיבון, שהשיב בכאם נרגש לנגני המועצה, אמר כי הסתדרות הפקידים לא הקבים „עד כאן". הוגנו בעובדים אחרת מאשר בעובדים שלא מחברה הסתדרות. „לא יעבר מעמלים מחום לחמר. הוגענו על כן, חיים הרשלי ואנוכי, ולא בדרגי הדרים, וכולם צריכים לדעת, כי הוחיכה הוא על דרך הפעולה ועל קיומם של העובדים, המפעלים ועל שמירה של חברת הפקידים", אמר. „לא נסכים שבראשונה שריחתים ובפיטוים מופחתים יבריאו את מעמדי „בור". הסתדרות הפקידים תלך למפעלים ותעודד את הדגרים ותסייע להם לקבל החלטות נכונות ובאמנן, ותר שיקול דעת, שדרות ובהכרעה בדרגה, הנסיך בחדרגן.

המשטרה פשטה על מפגש יום ג' של אופנועני ת"א ● 3 נעצרו

האופנועים היו עורכים מרוצים פיראטיים בשודדות רוקח תוך סיכון חיי אדם, טוענת המשטרה

(ע). – שלושה רוכבי אופנוע, תושבי גרש דן, נעצרו ושהוחזקו אופנועים אחרים קיבלו דיווחות תגובה על בחינת פרוקר, במסגרת מבצע שערכה שלשום בערב משטרת מרחב דן למיגור תופעת מרוצי אופנועים פיראטיים, תוך שיסון חיי אדם.

המרוצים נערכו מדי יום שלישי בשעות הערב בשדרות רוקח בתל־אביב. קבוצת שוטרים לבושי בגדים אזרחיים, בפיקודו של מפקד מרחב דן ניצב משנה אריה עמית שוטטו בעת המבצע, כאחוז סמוי, כדי הנופעים ועמדו מקרוב על הנעמה. לאחר מכן, ארבו השוטרים לרוכבים, בעת שאלה ערכו סדרן, הודגו ורשמו להם הדרגות.

רוכב אופנוע אחד סיעוכב לחקירה בתקום, הוחזר בידי אחת השוטרות את מסמכיו ומפתחות אופנועו ונמלט מן המקום. הוא נעצר מאוחר יותר. הנבדר כי הוא מנהל בעת מסילת רשיון וכי האופנוע עליו רכב היה בעל לוחיות זיהוי מזויפות.

ניצב משנה אריה עמית אמר, כי בחינתן, שהשיב בכאם נרגש לנגני המועצה, אמר כי הסתדרות הפקידים לא הקבים „עד כאן". הוגנו בעובדים אחרת מאשר בעובדים שלא מחברה הסתדרות. „לא יעבר מעמלים מחום לחמר. הוגענו על כן, חיים הרשלי ואנוכי, ולא בדרגי הדרים, וכולם צריכים לדעת, כי הוחיכה הוא על דרך הפעולה ועל קיומם של העובדים, המפעלים ועל שמירה של חברת הפקידים", אמר. „לא נסכים שבראשונה שריחתים ובפיטוים מופחתים יבריאו את מעמדי „בור". הסתדרות הפקידים תלך למפעלים ותעודד את הדגרים ותסייע להם לקבל החלטות נכונות ובאמנן, ותר שיקול דעת, שדרות ובהכרעה בדרגה, הנסיך בחדרגן, הנסיך בחדרגן.

בעל מועדון הותקף ונפצע קשה בת"א

(ע). – בעל מועדון הילה „הדבע הדרומי" בדיזנגוף הל אביב נמצא באורח קשה במחלקה של קפטן, שפרצה בבעדיבר אתמול.

המצוע, ארי תשובה, בן 24, מגבעתיים אושפז בבית החולים „איכילוב". למועדון ברחוב ביזל הגיע צעיר, שלפני יומיים נאסרה עליו הכניסה אליו בשהא מלוה בשלושת חברו, שבאו כדי לעזור לו לנקום את קלונו. במקום פרצה קטטה גדולה, ובמהלכה הוכה תשובה ונפצע באורח קשה בראשו.

במפגש מתגייסים בראש־העין

השר יצחק רבין פגש בנער יצחק רבין ערב גיוסו לצה"ל

מאת מופר „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין הגיע אתמול אורחו מפגש רמתגייסים הנמתי של ראש הנוער, הוכה לשבוע את יצחק רבין הנוער, נער בן 18 תושב המקום שאביו, יוסף יצחק, אשר הנריץ את רבין בעת שיחתו בשגריר ישראל בוואשינגטון, ותחלום לקרוא לבנו על שמו.

השר הענין מתנת ניום סמלית ליצחק רבין הצעיה אלבום ובו הקישה „ליצחק רבין עלה הנחלה בשיחתו הנבאי מיצחק רבין". רבין הצעיר היה נרגש ואמר שלמעשים שהם לחיות יצחק רבין ולפעמים לא כל כך. „אתה צריך להבין אנלגו כמעט כולם שרוחים על הליבר ובשמעים שקוראים לי יצחק רבין הסתלבנו עלי".

שדולה תעסוק בפתרון כלכלי למצוקת ישובי בקעת הירדן

מאת מופר „דבר"

יזיר המועצה הציבורית למען ישובי בקעת הירדן ויזיר המועצה האזורית גיסן הרמן, יחם כינום בהשתתפות אנשי ציבור ממלכתיות שונות למען ישובי בקעת הירדן.

בכינוס השתתפו יו"ר הכנסת שלמה הלל המשמש נשיא המועצה, מזכיר מפלגת העבודה בירושלים, עמנואל ויסמן, יובל נאמן וגרשון שפט („התחיה") והאחים הרצל ובלפור חקק („ליכוד"), ונחלט להקים שדולה למען ישובי בקעת הירדן, שתפעל בכנסת ובמסגרות ציבוריות אחרות, כדי להבטיח לישובים תמיכה כלכלית.

לחברנו חנוך סוזי
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף יהוד
ההנהלה והעובדים

לחברנו
רומן גלפרין
אתך באבלך
על מות
אביך ז"ל
בית הסנה

לדני יהלום ולמשפחה
משתתפים בצערכם על מות
דאב
בית מנרה

קבלת מודעות
24 שעות
ברחוב
מודעות
משפחתיות דיסקרטיות
כל יתר חני המודעות ל:
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 110
ומול כסיפת
טל. 246363
239952

רבין: דברי הקציין על המשך האינתיפאדה אינם מבטאים את המדיניות ולא צוטטו נכון

שריד לרבין: מתי תגיע שעת התפטרותך? • הכנסת קיבלה בקריאה טרומית הצעת ח"כ רובינשטיין לפיקוח פרלמנטרי על שירות מילואים מעבר למכסה המרבית ודחתה שלוש הצעות אי־אמון של חד"ש, המתקדמת ודראושה בעניין הצהרת אבו־שרי"ף וצווי הגירוש • רבין: ננסה להביא לצמצום אספקת הנשק לסעודיה – אך יכולתנו מוגבלת

מאת מרדכי גיכטוקי,
סופרת „דבר" בכנסת

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי הערכתו של גורם במחוזי בכיר, בסי שהתפרסמה בחלק מאמצעי התקשורת, איננה מבטאת את מדיניות הממשלה, את מדיניות משרד הבטחון והממב"ל וגם את הדברים המדויקים אשר נאמרו על־ידי הקצין הבכיר. „זאת אני אומר על־מי שיחתי עם אדוני אדם ועל־מי בדיקת הסטטוס־קוו".

רבין ענה על שאילתה בעל־פה של ח"כ יוסי שריד מ„רצ", אשר ביקש את תגובתו של שר הבטחון לדברי מקצב. „בכל מקרה, הטיעמה של צה"ל היא להביא לרגיעה, לעשות זאת בזמן הקצר האפשרי, תוך ידיעה שהדבר יכול להימשך זמן ולהיעדר בהתאם".

בשאילתה נוספת סיפן שריד, כי חמש פעמים היה צריך יצחק רבין להתפטר. מאז 7 בדצמבר 1987. בפעם הראשונה כאשר לא חזה את האינתיפאדה הקרבה. בפעם השניה כאשר לא חזר מיד מאמריקה המשיך במסעו כאילו דבר לא קרה. בפעם השלישית כשראה את האינתיפאדה, אך לא ידע מה הוא רואה. בפעם הרביעית כאשר האמין שבכוח הודע ניתן לדכא את התנקומות. בפעם החמישית כאשר ניבא שהאינתיפאדה דועכת, מתעייפת, נחלשת – ולא ידע מה שניבא. עתה אומר אלוף פיקוד המרכז שהיא תימשך שנים והוא צודק. „מתי, אדוני שר הבטחון, תמצה עם עצמך את דין האחריות. המינהיגיסטריאלית ומתי תגיע שעת התפטרותך?" שאל ח"כ שריד.

רבין השיב לשריד, כי אינו צריך את אמונו, אינו מקבל את דבריו הם אינם האיים להשובה. לגרשון שפס אמר רבין, כי הוא רואה חשיבות בכך שמדי פעם מביעה הקצונה הבכירה בצה"ל את דעתה בכל הקשור לנושאים שעליה היא מופקדת. „כמובן לעתים יכולה להיות, פה ושם, תקלה ועל כך יש מערכת, משר הבטחון, הרמטכ"ל וגורמים אחרים בתוך המערכת – הדואגת להעיר על כך".

שירות מילואים

הכנסת קיבלה אתמול בקריאה טרומית את הצעת החוק של ח"כ אמנון רובינשטיין מ„שינוי" בעניין הפיקוח הפרלמנטארי על הטלת שירות מילואים מעבר למכסת הימים המרבית הקבועה בחוק. לאחרונה פסק בג"ץ, כי בתחום זה נוצר מצב אבסורדי, שבו שירות מילואים חל״ת באורבו על־פי הוראת מפקד צבאי סעון אישור של ועדת הוא"ן־הפסקות־רק־אם. הוא נ[illegible] לצורכי בונבות ואילו לשירות מילואים שנרתמי על־פי תוכנית העבודה שאושרה במטכ"ל ניתן לקרוא ללא הגבלה, גם מעבר לימים הקבועים בחוק, ללא כל צורך באישור פרלמנטארי. בג"ץ המליץ לתקן את החוק כדי לסלק פגם זה וברחוח זו הגיש ח"כ רובינשטיין את הצעתו, לפיה כל שירות חייב אישור ועדת החוץ והבטחון. שר הבטחון הסכים, שיש לדון בנושא בוועדת החוץ והבטחון והצעת החוק התקבלה בקריאה טרומית.

אספקת נשק לסעודיה

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי „עם כל רצונו, המסלה הכנסת יעשו כמיסב יכולתם להביא לצמצום אספקת נשק אך חששני שיכולתנו תהיה מוגבלת".

בהשיבו על הצעות לסדר־יום שעניינן אספקת נשק לסעודיה, פירט השר את כל תובניות ההצטיידות באיחוד וכן את אלו העתידיות. לדבריו, השפעתה של ישראל לסיכול העסקות מוגבלת מאד וגם אי־ה"ב נתונה תחת לחץ גובר והולך להיות שותפה „בתגיבה ההצטיידות המואצת במזה"ת". יחד עם זאת, ישראל תצטרך לבחון, לאור האילוצים, מה עליה לעשות המגמה המסתמנת היא להגיע לעסקות נשק גומטות. „ראוי מעות אם אנחנו נשנה עמדותינו המדיניות תחת לחץ האלימות או תחת לחץ האצת מירוץ החימוש".

רבין אמר, כי שנת 1988 היתה שנת האצת סידוץ החיסוש והצטיידות באיחוד מצאה את צה"ל במצב כלכלי לא נוח. יש לצפות להקטנה בהצטיידות צה"ל, ואולי אף לפיטורים וצמצומים, אם לא יינתן ביסוי להוצאות שנגרסו עקב ההתקדמות בשטחים. הוא אמר, כי מערכת הבטחון נתנה עדיפות לחזיתות הנוחה על אספקת סוסוסי אף־16 ותחילת אספקתם תהיה ב־1991. בכך תוקדם ההנחה האופטימית ביחתר לו היו ממשיכים בייצור ה„לביא".

נדחה שתי הצעות אי־אמון

הכנסת דחתה שתי הצעות אי־אמון של חד"ש והרשימה המתקדמת שעניינן הצהרת השלום של בסאם אבו־שריף והצעת אי־אמון של ח"כ עבד אל האב דראושה, שעניינה צוד הגידוש.

בדברי תשובתו לאי־האמון בנושא רבריו של בסאם אבו־שריף, שהקיאו קדם לכן על־ידי מ"אר", אמר ממלא מקום רה"מ שמעון פרס, כי ברור שהאמנה הפשלתנית לא השתנתה. „מה שברור הוא שבאמת אבו־שריף לו היה קם ואומר „במקום האמנה – הנה המדיניות החדשה של אש"ל.

„הרגשתי כל גרגר מפרחות הלהמ", כך שחזר אתמול ח"כ כהן מ„רצ" את הגבוה הראשונה מפרחות הלהם השחור, אותה אבל כאשר הוא הוביל מיסב אתמול בבקר את שבחיתת הרעב בת שלושת הימים.

12 ח"כים פעמו ביום א' בשביתת הרעב במחאה על המשבר בבריאות, אבל רק שמונה מהם הוחיבו מעמד. ח"כ ורשובסקי נשמוה על־ידי רופא הכנסת לאכול, ח"כ כיסון נשבר כעבור יומיים ואילו חברות הכנסת חייקה גרוסמן וגאולה כהן, אושפזו בבית־חולים לאחר שחשו ברע. אתמול הן שוחררו.

חברי הכנסת שהו כל הלילה במשרד האוצר ועקבו מקרוב אחר הדיון המרתוני בלשכת השר נסים. עם שחר הם חזרו לכנסת והמתינו בדריכות לתחאות שיבת השרים. סמוך לשעה 10.00 הגיעה לבנסת שרת הבריאות ובשרה לח"כים הרעבים על ההסדר. לאחר דיון קצר הם החליטו להפסיק את השביתה. הם מיהרו אל מזנון הכנסת ועל־פי הנוחות רופא הכנסת שברו את הצום בפרוסת לחם מרוחה בגבינה לבנה, גבינ לבן ושתו קפה שחור עם חלב.

הרופא הנוה אותם לאכול בבחיים מרק צח, פרוסת לחם ואפילו הניח להם לשתות כוס קולה. ח"כ צבן נרגע רק לאחר שתי מנות מרק. ד"ר ליפשיץ נתן לכל חברי־הכנסת רשימת מאכלים שמותר לו לאכול בשלושת הימים הקרובים כדי להחזיר בהדרגה את מערכת העיכול לפעולה תקינה.

במסיבת עתונאים, שקיימו הח"כים באולם מול משרד ראש הממשלה, יחד עם ראשי הסתדרות האחיות הם אמרו, כי ההסדר שהושג הוא רק צעד ראשון והדרך עדיין ארוכה. הם הבטיחו לסייע למנהיגים השונים במערכת הבריאות למיסוש הבעיותיהם. „אין שום סיכוי לתת פתרון כולל בטווח הקרוב", אמר ח"כ צבן. „הצלחנו להביא לנטיבה משמעותית, לא מספקת לסמעי, בעמדת האוצר". הוא פנה לכל הגורמים במערכת לתת יד, כדי לא לחמיץ את ההזדמנות להשגת פתרון כולל. ח"כ ורשובסקי אמר כי שביתת הרעב הוביחה שח"כים ממחנות פוליטיים מגוונים יכולים לפעול יחד, כאשר הם מאמינים במשהו משותף. הוא הביע צער על כך שההסדר לא הושג לפני חצי שנה וכך היה נמנע סבל רב. ח"כ רדי צוקר אמר, כי שביתת הרעב הפגינה עצמה רבה והחשיפה כבדה לכנסת.

שיתר". פרס הסיק, כי שני מנהיגים של אש"ף – אבו־איאד ופארוק קדומי – פרסמו הודעה, בזו נאמר כי מאמר זה אינו מבטא עמדה רשמית של אש"ף וכי הוא עומד בסתירה מחלטת להחלטת המוסדות הרשמיים של הארגון. „הבריח בסאם אבו־שריף נועה, אם כן, לחות חול בעיניים". לדבריו, אבו שריף מדבר על הצורך בשלום בר־קיימא ועל הצורך בשלום עכשיו, אבל אין בהכרחה שום ביטול אף של אחת משלוש הנחות היסוד – הפסקת הסרוד, ביטול האמנה הפלשתינית, ואין בו הכרה בישראל ובמצרים. פרס אסר, כי היה בבבר את אבו־שריף לו היה קם ואומר „בשם האמנה – הנה המדיניות החדשה של אש"ל.

אלמוזלינו בישרה על ההסדר והח"כים הרעבים מיהרו למזנון

מאת יורם לוי,
סופר „דבר" בירושלים

„הרגשתי כל גרגר מפרחות הלהמ", כך שחזר אתמול ח"כ כהן מ„רצ" את הגבוה הראשונה מפרחות הלהם השחור, אותה אבל כאשר הוא הוביל מיסב אתמול בבקר את שבחיתת הרעב בת שלושת הימים.

12 ח"כים פעמו ביום א' בשביתת הרעב במחאה על המשבר בבריאות, אבל רק שמונה מהם הוחיבו מעמד. ח"כ ורשובסקי נשמוה על־ידי רופא הכנסת לאכול, ח"כ כיסון נשבר כעבור יומיים ואילו חברות הכנסת חייקה גרוסמן וגאולה כהן, אושפזו בבית־חולים לאחר שחשו ברע. אתמול הן שוחררו.

חברי הכנסת שהו כל הלילה במשרד האוצר ועקבו מקרוב אחר הדיון המרתוני בלשכת השר נסים. עם שחר הם חזרו לכנסת והמתינו בדריכות לתחאות שיבת השרים. סמוך לשעה 10.00 הגיעה לבנסת שרת הבריאות ובשרה לח"כים הרעבים על ההסדר. לאחר דיון קצר הם החליטו להפסיק את השביתה. הם מיהרו אל מזנון הכנסת ועל־פי הנוחות רופא הכנסת שברו את הצום בפרוסת לחם מרוחה בגבינה לבנה, גבינ לבן ושתו קפה שחור עם חלב.

הרופא הנוה אותם לאכול בבחיים מרק צח, פרוסת לחם ואפילו הניח להם לשתות כוס קולה. ח"כ צבן נרגע רק לאחר שתי מנות מרק. ד"ר ליפשיץ נתן לכל חברי־הכנסת רשימת מאכלים שמותר לו לאכול בשלושת הימים הקרובים כדי להחזיר בהדרגה את מערכת העיכול לפעולה תקינה.

במסיבת עתונאים, שקיימו הח"כים באולם מול משרד ראש הממשלה, יחד עם ראשי הסתדרות האחיות הם אמרו, כי ההסדר שהושג הוא רק צעד ראשון והדרך עדיין ארוכה. הם הבטיחו לסייע למנהיגים השונים במערכת הבריאות למיסוש הבעיותיהם. „אין שום סיכוי לתת פתרון כולל בטווח הקרוב", אמר ח"כ צבן. „הצלחנו להביא לנטיבה משמעותית, לא מספקת לסמעי, בעמדת האוצר". הוא פנה לכל הגורמים במערכת לתת יד, כדי לא לחמיץ את ההזדמנות להשגת פתרון כולל. ח"כ ורשובסקי אמר כי שביתת הרעב הוביחה שח"כים ממחנות פוליטיים מגוונים יכולים לפעול יחד, כאשר הם מאמינים במשהו משותף. הוא הביע צער על כך שההסדר לא הושג לפני חצי שנה וכך היה נמנע סבל רב. ח"כ רדי צוקר אמר, כי שביתת הרעב הפגינה עצמה רבה והחשיפה כבדה לכנסת.

סעודה מפסקת

ח"כ אמירה סרטני וידידה לאחר הפסקת שביתת הרעב של חברי הכנסת מהאופוזיציה (צילום: יצחק הרדי)

אלוני ווירשובסקי: התנהגות חריש מעוררת אימה בקרב נאמני שלטון החוק בישראל

הוראת חריש לחקור אנשי „יש גבול" בחשד הסתה ופרשת ולרשטיין גררו תגובות מחאה • „המתקדמת" שוקלת אי־אמון • קצין מילואים נוסף נכלא בשל סירובו לשרת בשטחים

מאת מרדכי גיכטוקי
וידים לוי, סופרי „דבר"

הדיבים שולמית אלוני ומרדכי ורשובסקי („רצ") אומרים, כי התנהגותו של הרעץ המשממי למשלה בתקופה האחרונה מעוררת אימה ופחד בקרב כל נאמני שלטון החוק בישראל.

הם מזו על הפברת חומר חסוי לסניגורו של פנחס ולרשטיין, כפי שפרסם אתמול, וכן על עיכוב השב"כ על ידי חריש בנושא „יש גבול". כמסיבת עתונאים שכינסה אתמול „יש גבול" ותשמעה מזאה על הוראת חריש לחקור אנשיה בחשד להסתה.

ורשובסקי ואלוני דרשים שהרעץ המשפטי ייקרא לדין אי שיחלף ובהקדם. „הרשימה המתקדמת לשלום" מאיימת בהגשת הצעת אי־אמון בממשלה, אם לא תיחקר אחריותו של חריש להסגרת המסמכים הסודיים.

לדברי הח"כים אלוני ורשובסקי, משטרים דמוקראטיים רבים התערבו לא על־ידי מדיניות ותביעה הכללית חדרעות השיסור והשיפוט. „אנו עדים לאפליה גסה בין אדם לאדם על רקע אתני ואידיאולוגי. במערכת אכיפת החוק השייכים למחנה הקנאי הלאומני־דתי זוכים להערפה ואילו האחרים זוכים לרדיפות מצד המערכת הכפופה ליועץ המשפטי לממשלה וליחמותיה.

ח"כ ורשובסקי פנה אתמול לשר המשפטים אברהם שריר. בבקשה שיקים צוות שיבדוק הנהגתו של היועץ המשפטי לממשלה בפרשת העברת תיק המסמכים. של משרד המשפטים לפנחס הלרשטיין. ורשובסקי אומר כי אין זו הפעם הראשונה שבה גתפס חריש בהתנהגות בלתי תקינה ובכל סעם הוא מסיל את האשמה על אחר. „זכורה פרשת „פסק הדין" המשופר" שבו האשים חריש „יד בעלמה" או סמאדרית מסכנה, שהודיחה ממנו אחריות למעשה בלתי תקני לחלוטין. הפעם קרה אותו דבר. תקלה חמורה שיצאה מלשכתו – והוא מאשים מקרי ששגנה.

ח"כ מיקאלי: אי אמון

ח"כ מחמד מיקאלי אמר, שאם לא תיחקר אחריותו של חריש להסגרת המסמכים מתיקו של ולרשטיין לידי סנגורו תגיש „הרשימה המתקדמת" הצעת אי־אמון. „ולרשטיין חשוד בהריגתו של נער פלשתיני המצא במשרדו של היועץ המשפטי, שחחליט לסייע לחשוד סרם משפט ולמטר לידיו מסמכים חסויים. היועץ המשפטי לממשלה נתפס באחריות לשערוריה הזו, וחייב שר המשפטים להעמידו על אחריותו ולהסיק את המסקנות הראויות. או שהיועץ המשפטי לממשלה יסולק ממשרתו או מישהו מפקידיו הבכירים". סען ח"כ מיקאלי. הוא הוסיף „זה זמן מתבדר שהיועץ המשפטי לממשלה משרת את השב"כ, כאילו היה אחד מפקידי הבכירים. הוא נטפל לאנשי „יש גבול" מאיים בתביעות משפטיות על אנשי שלום, כמו עמוס קינן ואל"מ (מיל.) רב יומרה, ועוד ידו נמויה".

מחאת „יש גבול"

תנועת „יש גבול" מחתה אתמול על הוראת היועץ המשפטי לממשלה שלפיה יחקרו המשטרה והשב"כ את אנשיה בחשד להסתה. במסיבת עתונאים שבינגו אתמול ראשי התנועה בירושלים סענו שזוז המשך חקר המראש של פעילות בתנועה בשל פעילותה הפוליטית.

רוכר התנועה, רזון שמיר, אמר כי הוצבות שהפיבה „יש גבול" אינה קוראת לסירוב או להשתמטות אלא מוסרת מידע למסרב ולצמוי לו, כדי שיקרים שיקול מעמיק להחלטתו. לדבריו, לא מצאו משפמניים אוביקטיבייס פסול בחובות ובעצומה שפרסמה התנועה. שמיר סען עוד כי חריש עשה שימוש ביני בחוק, תוך ניסיון למנוע מאזרחים לפעול באורח פוליטי וקרא לרלחוזר בו מחדיעתו. „אנחנו לא חוצים את הגבול בין הסתה לחופש הביטוי" סיכם שמיר.

אחר מפעילי „יש גבול", ישי מנחתין, סיפר כיצד עוכב לחקירה בסחנית במשך כשעה בשובו מחו"ל לפני חודש, ויחס זאת להיותו פעיל בתנועה.

חשד לשעבר ויקטור שם־טוב השתתף במסיבת העתונאים כדי להביע התנגדותו לניסיון שנעשה לאחרונה לייחס לתנועה כוונות הסתה ולדברי היועץ המשפטי שהציג את חברי „יש גבול" כאויבי העם והמדינה ובכת מחתרתית.

לדבריו, עם תחילת האינתיפאדה החלה הספירה לאחוד של הזכיבוב. „רק סי שמתעלם סהמשמעות המוסרית החמורה של שלטון הכיבוש יכול להגדיר את המרכבים מלעמי מצפון אויבי העם". אמר שם־טוב והוסיף, כי תופעת הסירוב היא ביטוי לצורך הדחוף לפתוח בתהליך מדיני־גלשים קץ לכיבוש.

אתמול נכלא סרן במילואים, נסים קרם בן 33, מחיל השריון ל־21 ימי מאסר על סרובו לשרת בשטחים. בסך הכל כלואים כיום שבעה סרבני שירות, שלושה מהם קצינים. מתחילת התקוממות נכלאו 28 סרבנים, חלקם בפעם השניה. אנשי „יש גבול" בינו את הנפעת המאסר הזאת, שהם רדיהם עניינה לשם עניינה. לסעמת אנשי התנועה, עד אפריל נשלחו סרבני השירות לשרת בתחומי הקו־הירוק, אך מאז יש שנשפטים ונכלאים לתקופות מאסר שונות.

מפלגת העבודה הישראלית
מטה ההסברה

היום יום חמישי כ"ט בתמוז תשמ"ח -
14.7.88 בשעה 7.45 בערב
יתקיים באולם "מופת" בחולון:

כנס הערכות
לקראת הבחירות לכנסת ה-12

בחסיה:
דברי פתיחה: מוטי עשוון, מזכיר סניף חולון.
ברכות: יוסף קסטל, יו"ר המחה.
חיים שרון, ראש העיר חולון.
דברים: שמעון פרס, מועמד המערך לראשות הממשלה.
מאשה לובלסקי, מזכ"ל עמות.
דברי סיום: חיים אושרי, מזכיר סניף בת-ים.

חברים ואוהדים מוזמנים.

המערך - מפלגת העבודה הישראלית ובלתי מפלגתיים

מונה ראש מטה במשטרת י"ם – בשל ריבוי אירועים

מאת נתן רדני, סופר „דבר" לענייני משטרה

לאור עומס האירועים והתגברים התבטים של כוחות המשטרה בירושלים, החלט במשטרה למנות לתקופת נסיון ראש מטה במרחב־ירושלים, שיהיה כפוף למפקד המרחב.

לתפקיד זה מונה תנ"ץ שלמה שגב, שהועבר ממשרד המשטרה ויהיה כפוף למפקד המרחב, יעסוק בתאום, בפיקוח ובבקרה על כוחות המרחב, בהתאם להנחיות הפיקוד.

תנ"ץ שלמה שגב, שהיה אחד המועמדים לתפקיד סגן מפקד היחידה הארצית לחקירות הונאה אך נפסל בידי גורם בכיר במטה הארצי, יעסוק, בין היתר, במחשוב עבודת המרחב, בתוכניות הכשרה ואימון לשוטרים ובהכנת תוכניות ושירותים לאזרח.

המו"מ על הסכם עבודה ב„אל־על" יחודש ביום א'

מאת אריה אדר, סופר „דבר"

מנכ"ל „אל־על" רפאל דרלב ייפגש היום עם נציגות העובדים ויציג בפניהם את מצב החברה לקראת חידוש המו"מ על הסכם העבודה ביום א'.

הפגישה עם המנכ"ל נקבעה אתמול בבוקר, מיד לאחר שהרלב חזר למשרדו מביקור של שבוע בוואשנגטון ובמדינות אחרות.

על חידוש המו"מ ביום א' סוכם אתמול בין הנהלת „אל־על" לבין ההסתדרות. בכך מתחילה „אל־על" למלא את חלקה בפסיקת בית־המשפט המחוזי בירושלים ביום ב'. שלשום כבר מילאו העובדים את התחייבויותיהם המיידיות, על־פי סיכומי השופטת מרים נאור.

„שלום עכשיו" דורשת להפסיק תשדיר על ההתיישבות בשטחים

מאת מרפרת „דבר" בירושלים

תנועת „שלום עכשיו" מנתה להנהלת הטלוויזיה ולירדן ועדת הבחירות לבנסת, השומם אליעזר גולדברג, בדרישה להסיר לאלתר תשדיר שירות ממעם משרד העבודה והרווחה העוסק בהתיישבות היהודית בגדה המערבית ובעזה.

לדברי התנועה, השידור העוסק בנושא מרכזי בבחירות הקרובות, המעורר מחלוקת ציבורית, מהוה הריגה חמורה מסמכות רשות השידור. מתן זמן שידור לעמרה אחת בלבד בשאלת התיישבות בשמחים, חופך את התשדיר לתעמולת בחירות חד־צדדית ולכן לעבירה לכאורה על חוק הבחירות.

מחירי המוהר ברצועה ירדו בגלל האינתיפאדה

מאת דני צדקיני, סופר „דבר" ברחובות

מחירי המוהר (התשלום שמשלם החתן לאבי בלתו) ברצועה ירדו בגלל האינתיפאדה.

שיעורם מגיע כיום לכ־500 דינר (דינר אחד שווה כ־4.5 ש"ח), לעומת 3000־4000 לפני האינתיפאדה. הירידה נובעת מהמצב הכלכלי הקשה ומשום שההוצאות על חגיגת החתונה עתה הן נמוכות ביותר, מאחר שהן נערכות בחוג המשפחה ללא אורחים רבים.

קו טיסות סדיר לבודאפשט עשוי להיפתח עוד השנה

מאת אריה אדר, סופר „דבר"

קו טיסות סדיר בין נמל בן־גוריון ובודאפשט עשוי להיפתח עוד השנה. כך מעריכים בעקבות שיחותיו של סמנכ"ל „אל־על" יעקב ירון עם ראשי חברת־תעופה ההונגרית „מאלב" בשבוע שעבר.

השיחות עם נציגי החברה ההונגרית יימשכו בעוד כשבועיים בארץ.

נראה, כי בשלב ראשון מדובר בטיסה שבועית אחת של כל אחת משתי החברות. יתכן שבתחילה תשלב „אל־על" את הטיסה לבודאפשט עם יעד אירופי אחר שלה. מחיר הטיסה לבודאפשט יהיה דומה למחיר הכרטיס לחיפה.

ארקיע מציעה: טיסה ויומיים שהות באילת ב־300 ש"ח

מאת אריה אדר, סופר „דבר"

„ארקיע" מציעה מתחילת החודש חבילת־נופש באילת במחיר 300 ש"ח לאדם, תמורת טיסה הלוך־ושוב ושהות של שני לילות במלון. המבצע יימשך עד סוף החודש הבא.

לרשות „ארקיע" 15,000 חדרים כ־17 בתי־מלון באילת, אותם היא מבקשת למכור. לצורך המבצע מוסיפה החברה טיסה של „בואינג 707", היוצאת מנמל בן־גוריון חמורות אלה.

בין הנרשמים עד מחר תגריל החברה שישה כרטיסי־טיסה לאירופה, ושלוש חבילות־נופש באילת.

הליכוד עשוי להתמודד בשתי רשימות ברחובות

מאת דני צדקיני, סופר „דבר" ברחובות

מועצת סניף תנועת „הדרות" ברחובות בזרה בסגן ראש העיריה, יגאל כהן, כמועמדה לראשות העיריה.

לפי הסכם גח"ל, מועמד הליכוד לראשות העיריה צריך להיות מועמד המפלגה הליברלית. זו בוחרה בבר את איתן רוזנגן, מי שהיה יו"ר הדעה של „אל על", כמועמד הליכוד לראשות העיריה. אם לא תגענה שתי המפלגות להסכם ביניהן, הכולל אפשרות של הצגת מועמד אחר ממעם הליבראליים, (כמו עו"ד שוקי פורד, מנכ"ל המשרד המסחר התעשייה לשעבר, שרוחה את ההצעה), עשוי הליכוד ברחובות להתמודד על ראשות העיריה ועל היצוגו במועצתה בשתי רשימות.

אי־אמון ראש הממשלה בשר הבטחון

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי הערכתו של גורם במחוזי בכיר, בסי שהתפרסמה בחלק מאמצעי התקשורת, איננה מבטאת את מדיניות הממשלה, את מדיניות משרד הבטחון והממב"ל וגם את הדברים המדויקים אשר נאמרו על־ידי הקצין הבכיר. „זאת אני אומר על־מי שיחתי עם אדוני אדם ועל־מי בדיקת הסטטוס־קוו".

רבין ענה על שאילתה בעל־פה של ח"כ יוסי שריד מ„רצ", אשר ביקש את תגובתו של שר הבטחון לדברי מקצב. „בכל מקרה, הטיעמה של צה"ל היא להביא לרגיעה, לעשות זאת בזמן הקצר האפשרי, תוך ידיעה שהדבר יכול להימשך זמן ולהיעדר בהתאם".

בשאילתה נוספת סען שריד, כי חמש פעמים היה צריך יצחק רבין להתפטר. מאז 7 בדצמבר 1987. בפעם הראשונה כאשר לא חזה את האינתיפאדה הקרבה. בפעם השניה כאשר לא חזר מיד מאמריקה המשיך במסעו כאילו דבר לא קרה. בפעם השלישית כשראה את האינתיפאדה, אך לא ידע מה הוא רואה. בפעם הרביעית כאשר האמין שבכוח הודע ניתן לדכא את התנקומות. בפעם החמישית כאשר ניבא שהאינתיפאדה דועכת, מתעייפת, נחלשת – ולא ידע מה שניבא. עתה אומר אלוף פיקוד המרכז שהיא תימשך שנים והוא צודק. „מתי, אדוני שר הבטחון, תמצה עם עצמך את דין האחריות. המינהיגיסטריאלית ומתי תגיע שעת התפטרותך?" שאל ח"כ שריד.

רבין השיב לשריד, כי אינו צריך את אמונו, אינו מקבל את דבריו הם אינם האיים להשובה. לגרשון שפס אמר רבין, כי הוא רואה חשיבות בכך שמדי פעם מביעה הקצונה הבכירה בצה"ל את דעתה ולהודים לא תהיה דרשת רגל שם, ובם. לאורך המגמה נהיה. אנחנו בחשך והם „באור". לדמ"ר, בין הבריתות סגן המפתי, לפיה המשך הוחפירות יגרור מבחן, לבין „איסבה אל יאהוד" הנרחק לא רב.

נלכדו 4 ערבים שגנבו רובה אמ־16 ממכונית חייל מילואים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

מטרה הדיה של חקרי מחלק המיעוטים של משטרת ירושלים הביאה ללכידת ארבעה ערבים, שגנבו רובה אמ־16 ממכונית של חייל מילואים. הנשק נמצא ליד בתו של אחד מהם, לאחר שנגשה בו שימוש.

ב־21 ביוני לערבה [illegible] שהגנה אתה בדרך הטיל המשוה הקצר [illegible] לחתפלל בכותל. בינתיים, נפרצה מכונתו ומתוכה נגנב רובה אמ־16 המסוכנ מלאה כדורים.

בשטחת ירושלים הועלה חשש, כי גנבי הנשק הם ערבים, שעלולים לעשות בו שימוש ולפיכך, ניתנה עדיפות לחקירה. החקירה הופקדה בידי חקרי מחלק המיעוטים, בראשות פקד מאיר שמעון.

לפני כמה ימים נעצרו ארבעה ערבים מאבו־טור וממזרח־ירושלים, בני 20־24, כולם מוכרים [illegible] הם הדיו ש אבבר [illegible] בכוחתם להשתמש בו. שלטונות מצ"ח פתחו בחקירה נגד החייל על הפקרת נשק.

עיראק: טיהרנו את פנג'אווין מאיראנים בהתארגנות מחודשת

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

עיראק הודיעה אתמול, כי פרחנתה פיתרו את איזור סנג'אווין, מצפון לחלצה, מכל נוכחות של כוחות איראן.

שלשום פינה צבא איראן באורח חרבדי את העיר חלפצ'ה בצפון עיראק, שנכבשה על־ידו בחודש מארס במסגרת אופנסיבה רחבה באיזור כורדיסטאן. האיראנים נסגנו משטח של כ־200 קמ"ר מתוך מובלעת של כ־1000 קמ"ר, שנכבשה בשעתו בידם.

מובלעת זו הוכבשה בשעתו על־ידי העיראקים בשק כימי, וכתוצאה סכך נהרגו אלפי תושבים מרדים. ככל הידוע, זו הפעם הראשונה בה ספגים האיראנים מרצונם איזור, שנכבש בידם בשטח עיראק.

משקיפים סבורים כי הנסיגה של הכוחות האיראנים מהעיר חלפצ'ה נעשתה לעמרות משופרות על רכסי הרים מסביב לה, הנחשבות לעמרות הגנה טובות יותר מהשטח המישורי. בתקופה האחרונה פועל צבא עיראק בשטח כורדיסטאן, מצפון לחלפצ'ה, והא החזיר לשליטתו יותר מ־100 מסגות ורים אסטרטגיות. סיבה נוספת לנסיגה האיראנית מחלפצ'ה נובעת כנראה מתוליך „התארגנות מחדש" של הצבא ומשמרות המהפכה, תחת מיקודו של המפקד החדש האשמי רפסנג'אני, במטרה לבלום את סדרת ההתקפות העיראקיות האחרונות.

שלשום הצליח צבא עיראק לסלק את האיראנים מהמובלעת האחרונה שהחזיקו ברחום עיראק מאז 1982. מובלעת זו המשתרעת על פני כמה קילומטרים שוכנת באיזור ובידאת, על אם הדרך המקשרת בין בגראד לכצרה. הקרב על ובידאת החל בשעות הבוקר ונמשך ארבע שעות. העיראקים הקימו לתתקפה רכסך ארטילרי כבד על הרים בעזרת חיל האויר, ומטולי רקטות בראזילאים מסוג „אסטרוס", שהם בעלי כושר ירי מאסיבי במיוחד. בשיטה דומה נקטו העיראקים בכל התתקפות הקודמות שהביאו לגירוש האיראנים ממובלעות: פאו, שלמצ'ה, איי מג'נון ומוחאת. העיראקים השתמשו במתקפת הנוכחית גם בגשק כימי. בתתקפה זו השתתפו יחידות מובחרות של משמר הרפובליקה ונייס ארבע, המונה מדרום לבגראד.

שליש עיראק מראם חוסיין, שפיקח על התתקפה פרסם הודעה, לפיה תסכים עיראק להפסקת המלחמה נגד איראן, רק אם זו תפנה את יתרת כוחותיה משטח עיראק, ואפשר שיש תופשי בגד שאם אל־ערב בגבול שתי המדינות, תותנם על חזה שלום ותחדל מלהתערב בענייניה הפנימיים של עיראק.

האמר יפעל במוסקווה ליציאת משפחת המסורבת הלנה קונה

מאת יקר צור, סופר „דבר"

אל הנמנע היהודי, ד"ר אדמנד האמר, הודיעו במוף השבוע למוסקווה, יפעל לסגן יציאתם מבהיים של מסורבת העליה, הלנה קיים־קונה, אחותה של בנרת התזמורת הפילהרמונית הישראלית, אנה דומבנסקי, בעלה ובנם בן ה־18. על כך מסר אתמול, במסיבת עתונאים בתל־אביב, המנכ"ל זובין מהתה.

מהתה, אשר ביקר לפני כחודש חצי בבה"מ עם התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, סיפר כי בעת שוחחו בלנינגראד נפגש עם הלנה כמה פעמים ואף העלה את בעייתה לפני פקידים רשמיים האחראים לעניין יציאת היהודים, שעמם נפגש. בעת פגישתם שבחה הלנה רעב וצמאה שכבע אותה להפסיק את שביתת הרעב.

הלנה קיים־קונה, מהנרסת חשמל במקצועה, מסורבת־עליה זה 14 שנה. מאז שהגישה בקשה ראשונה לצאת לישראל פטרה מעבודתה וכיום היא מתפרנסת ממתן שיעורים פרטיים בעברית. כחודש הסירוב האחרונה שניתנה לה, שלושה ימים לאחר שנפגשה עם מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, נאמר לה שהסירוב תקף עד שנת 1992.

תיאחדות מאזן להוציא יהודים מברזיבו

„למרות מדיניות הגלאסנוסט של מיכאיל גורבצ'וב, ושלי בגללה, ניצבת יהודה ברזיבו לפני שנותיה הגרועות ביותר ולכן יש להוציא מברזיבו יהודים רבים ככל האפשר", אמר תיאודור מאן, נשיא כבוד של הקונגרס היהודי־האמריקאי, בימים האחרונים לביקורו בישראל־אמריקה ה־23, המתקיים בימים אלה בסמכון אנרליך בירושלים.

לדברי מאן, יהודות ברזיבו ממלאת תפקיד חיוני ומסוכן כאחוד בסאמצים שמשקיעים הסובייטים להגברת הייצוא. במקרה של כשלון תוכניתו של גורבצ'וב, השתתפותם ובלהבת של היהודים תשמש מרגע חעמיד אותם בסכנה.

הזאוד סקוארדון, לשעבר יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים הגדולים בארה"ב ונשיא כבוד של הקונגרס היהודי־אמריקאי, מתח ביקורת על התנהגותה של ממשלת ישראל. לדבריו, העניין שמפגינה ישראל בגורלם של יהודי אה"ב, אינו אלא נסיון לתמוך את הקהילה היהודית בארה"ב לתמיכה בלתי מסויגת במדיניותה.

ניצולי שואה הפגינו בחיפה נגד פגישת פרידמן־ואלדהיים

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

„בשם ששת מיליוני קדושבות השואה – בגרת בגרתי, „איבר מייצב אותנו ואיש לא מרגה אותך לדבר בשמנו", – זה היה הנושא בבמה ברזות שנשאו אתמול ניצולי שואה בהפגנה ליד מרשאת „ליד" בחיפה, שנערכה למחות על בפיתתו של מוביה פרידמן לזרמה לפגישה עם נשיא אוסטריה קרדם ואלדהיים, בניגוד לעמדתם.

בכרזה אחת הנצבו הקולומים של [illegible] פרידמן עם ואלדהיים בחיבה, על רקע תצלומים של מחנה השמדה ובו עם גופות של ילדים ומתחתם הכתובת „אנו עוד זוכרים". אחר המפגינים לבש חליפת אסירים עם סלאי צהוב. סובה שפי, מניצולי אושוויץ וממארגני ההפגנה, אמרה, כי ניצולי השואה, על אינוניהם השונים, הדיעו לטוביה פרידמן ערב יציאתו לווינה, כי הם מתנגדים לפגישתו עם ואלדהיים וכי אין לו כל זכות לדבר בשמם. „לעולם לא נסכים לשתף פעולה עם קודם ואלדהיים ולא ניתן לו לסיבתנו לדבר בשמנו".

מונה ראש מטה במשטרת י"ם – בשל רי

סקר מגלה גידול במספר חשבונות הבנק המשפחתיים

מסקר מקיף על צריכה של שירותים בנקאיים בישראל שנערך עבור בנק הפועלים על ידי חברת „מוריען אזרחי" עולה, שחל גידול במספר הממוצע של חשבונות בנק שמחזיקה המשפחה.

לפי נתוני הסקר, שנערך בחודש מאי השנה בקרב מדגם מייצג של 1,276 מרואיינים, משפחה החזיקה בממוצע 2.62 חשבונות. בסקר דומה שנערך שנה קודם לכן, דווח על ממוצע של 2.19 חשבונות למשפחה. נתונים אלה משקפים עליה של כ־20% לעומת אשתקד. נראה שעליה זו נובעת בעיקר מגידול במספר החשבונות המישניים של בני הזוג ובמספר החשבונות של ילדיהם.

מנתוני הסקר גם עולה שלמעלה ממחצית המשיבים (53%) מבקרים בסניף הבנק שלהם לא יותר מפעם עד פעמיים בחודש, 37% מבקרים בסניף 3־5 פעמים בחודש ו־15% מבקרים בסניף בתדירות של 6 פעמים בחודש ויותר.

מנתוח הנתונים מתברר שככל שעולה תדירות הביקור בסניף, מיגוון השירותים שבהם משתמש הלקוח גדול יותר, וכן גדלה התדירות של השימוש שלו באותו של שירותים. עוד מתברר מהנתונים שתדירות ביקור גבוהה בסניף הבנק מאפיינת בעלי הכנסות גבוהות וכן עצמאים, בעיקר עצמאים העוסקים במסחר.

נתון מעניין נוסף שעולה מהסקר הוא הגידול שחל בפעילות שמבצעים הלקוחות בשירות עצמי. לפי נתוני הסקר, 54% מהמרואיינים מרוחים על בצע פעולות בנקאיות בשירות עצמי, לעומת 23% בלבד שדיווחו על בצע פעולות בשירות עצמי בסקר שנערך לפני שנה.

נכסי הקרנות – 2 מיליארד דולר

מאת סופרן הכלכלי של „דבר"

סך נכסי קרנות הנאמנות בסוף יוני השנה הסתכמו ב־2 מיליארד דולר, זאת לאחר ירידה של 9.1 אחוזים במחצית הראשונה השנה, עולה מבריקה שערכה חברת היעץ „מיטב".

מהבדיקה עולה כי עיקר הירידה בהיקף תעשיית הקרנות נבע מפדיונות מאסיביים שהתרבו בחודשים הראשונים של השנה. עליה בולטת נרשמה בנתוח השוק של קבוצת נל"ל ועליה קלה בחלקו של קרנות המדדים לעומת ירידה בחלקם של שאר הגורמים ובעיקר – קבוצת בנק הפועלים והברוקרים הפרטיים.

השינוי הבולט ביותר בדפוסי ההשקעה בקרנות היה הגידול בריכוז ההשקעות הסולידיות – „אמודי מוד" ובנקים ששבחסדר והקטנת ריכוז הנכסים.

עוד נמצא מהבדיקה שערכה חברת „מיטב" כי הירידה הראלית בנכסי קרנות הנאמנות הסתכמה במחצית הראשונה השנה בשיעור של 16.7 אחוז (ירידה נומינאלית של כ־9 אחוזים). עיקר הירידה בנכסים נבע כאמור מהפדיונות, שהסתכמו ב־360 מיליון שקל, ירידה שקוזזה חלקית בעליית תשואה מדווחת (נומינאלית) בשיעור של 1.2 אחוז.

אשר לדפוסי ההשקעה של קרנות הנאמנות מציינת הבדיקה שמשקלן של הסנות בתיק ההשקעות של קרנות הנאמנות ירד במחצית הראשונה השנה ב־6 אחוזים – מ־23 אחוז בסוף 1987 ל־17 אחוז.

מפעלים מובילים ב"כור" הפסידו

מתברר מהדו"ח התקופתי של הקונצרן שפורסם אתמול

מאת אבי שוברט

מפעלים מובילים בקונצרן "כור" הפסידו בשנת 1987. מפעל "טלרד" למשל, הפסיד 5.3 מיליון ש"ח. כך עולה מהדו"ח התקופתי של הקונצרן שנמסר אתמול לבורסה.

הדו"ח מציין עם זאת שהקונצרן קיבל מ"טלרד" 1.5 מיליון ש"ח כהחזר הלוואות, ו־1.9 מיליון ש"ח כדמי ניהול. כך שהפסדיו נמו מפעילות "טלרד" היו קטנים יותר.

מהדו"ח עולה עוד כי מפעל "מכתשים" הפסיד 6.5 מיליון ש"ח ואילו "כור מפעלי קרמיקה" הפסיד כ־4 מיליון ש"ח והחזיר לקונצרן 550,000 ש"ח כהחזר הלוואה. עבור רמי ניהול גבה הקונצרן מ"כור מפעלי קרמיקה" כ־0.7 מיליון ש"ח. חברת "כור כימיה" סיימה את שנת 1987 בהפסד של 27 מיליון ש"ח והחזירה לקונצרן כ־10 מיליון ש"ח, החזר חובות. עבור דמי ניהול חוייבה "כור כימיה" בתשלום של 1.1 מיליון ש"ח ל"כור".

"כור מזון" המשתייכת לענף בו רואה המנכ"ל בני גאון את עתיד הקונצרן, הפסידה אף היא כ־25 מיליון ש"ח. רמי ניהול שנכה הקונצרן מ"כור מזון" הסתכמו ב־754,800 ש"ח והחזר התובות לקונצרן הסתכם ב־1.7 מיליון ש"ח.

עוד מצביע הדו"ח על הפסד "טולתם" שהסתכם בכ־70 מיליון ש"ח, מתוכם כ־65 מיליון ש"ח חלקו של קונצרן "כור". "טולתם" החזיר לקונצרן במהלך השנה כ־200,000 ש"ח כהחזרי הלוואות ושילם כ־300,000 ש"ח כדמי ניהול.

חברת "אגן חימיקלים" היא בין החברות הבודדות שהדו"ח מצביע בהן על רווח. החברה הרוויחה בשנת 1987 כ־11 מיליון ש"ח, כשחלקו של קונצרן "כור" ברווח הוא 6.4 מיליון ש"ח.

הדולר יציב והמניות ירדו בטוקיו

המסחר בשוק ההון של טוקיו היה עצבני ביום רביעי על רקע של ציפיה לסיכומי סחר החוץ האמריקני המפיים בסוף השבוע.

הדולר היה יציב, אולם המניות בבורסה של טוקיו, הנדולה בשלם ביום, ירדו.

הדולר נסחר בטוקיו ב־132.47 ין ו־1.836 מארק.

בניו יורק לפני כן נסחרו שערי הדולר, הנפט והמניות ביחידות, גם כן בציפייה לסיכומי סחר החוץ האמריקני לחודש מאי, שיוודעו בסוף השבוע.

הוזב נסחר בטוקיו ב־436.30 דולר לאונקיה, לעומת שער של 437.25 קודם לכן בניו־יורק.

היבול החקלאי האמריקני נפגע קשה מן הבצורת

משרד החקלאות האמריקני מסר בלילה שבין יום שלישי להביעי כי יבול התירס האמריקני עשוי לרדת בקרוב לשני מיליארד בושל לעומת היבול של השנה שעברה בגלל הבצורת.

יבול התירס, החשוב מבין יבולי הדגנים האמריקנים, עשוי להגיע השנה ל־5.2 מיליארד בושל, נאמר בהודעה על פי הערכות ראשונות לאחר הבצורת.

לפי הערכות נוספות יבול פולי הסויה עלול להסתכם ל־1.65 מיליארד בושל, ירידה של 300 מיליון בושל לעומת השנה הקודמת.

לעומת זאת נמלט מגוקים יבול חיטת החורף ולפי הערכת משרד החקלאות החיטה ליצור לחם לביע ל־1.568 מיליארד בושל, שיפור קל לעומת השנה הקודמת.

תכנית חדשה משפרת תנאי הבטחונות בייצוא

מאת סופרן הכלכלי של „דבר"

החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ החליטה להפעיל תכנית ערבויות חדשה ליצואנים הישראלים המהווה שיפור בתנאי הבטחונות שלהם.

מנכ"ל החברה עמי קמיר מסר, כי ה„ערבות הצפה" תאפשר לא להעמיס יותר על היצואן ערבות על כל היקף משלוחי היצוא שלו אלא רק על אחוז מסוים ממכלול עסקות היצוא שלו, כאשר „הערבות הצפה" מכסה את כולן. ע"י תשלום פרמיה קטנה יחסית יוכל מעתה היצואן הישראלי להנות מערבות שתאפשר לו לממן את משלוחי היצוא שלו בקלות יחסית בבנקים.

ערבות זו באה בתוספת לשתי תכניות הערבויות שמפעילה החברה – ערבות למימון היצוא במט"ח וערבויות למימון משלוחי היצוא. החברה החליטה להפעיל את תכנית ה„ערבות הצפה" מאחר וכשנה האחרונה התייפו הקשיים שהעניקו הבנקים בפני היצואנים במימון משלוחי היצוא שלהם.

התרחב המימוש במניות

עליות השערים בתחילת השבוע הביאו מוכרים חדשים ישנים למגמת מכירות ● הנרגשה הכללית בבורסה עוינת וזהובת, מקורבי הבורסה ממתינים לחידושים המוד בסוף השבוע בתנודה שהמוד הקרוב יהיה נמוך בהתאם לציפיות האיצני ● מוד נמוך, ירידה ביבית השיקלית, רמת מחירים נמוכה במניות רבות, גיומקים אלה ונוספים יעודדו לדעת פרשנים את המסחר בבורסה בעת הקרובה ● מנגר לאוטומיים קיימים בבורסה פרשנים רבים המומנים כי השעילות הנכונות בשוק המניות מתקיימת על בסיס תיקון מכני קצר המלתי יציב ● קרנות הנאמנות חמשיכו גם אתמול בפעילות בפרופיל נמוך ובהמגנת חוסר אונים ● את מגמת המוד קובעים כיום מנהלי תיקים ויועצי השקעות ● תגובת השערים במניות של חברות המצויות בבעיה נמשכת בארוח תלול ● ירידות השערים במניות המשתנים הרשו את נטיונת הקליטה במניות החדשיות ● פרשן מלכלי בכיר – מניות רבות נמחדות בשליש מערכן, המצב שבו משקיע רוכש מניה במחיר נמוך בהשוואה לערכה לא ימשך זמן רב. מחשבי המציאות והגורמים המרחיים יתחילו לרכוש מניות במחירי „מציאה" על בסיס מלכלי ● הפעילות החיובית בסקטור הנמוך נמשכת, במניות הבנקים שבחסדר נרשמו ביקושים, ירידות שערים ממרגעות של 1.4% במניות המשתנים, דולר שוחר 1.76 ● הדוח צפויה התייצבות במהלך המוד

מאת שמואל רוזנבלום

מימוש הרוחים בשוק המניות הנרחב אתמול בתמורה כספית נמוכה תוך ירידות שערים מתונות, עודפי הביצע בשלב המסחר ממר.ב. בשעות הבוקר היו ביטנוים עד נמוכים בהיקפם הכספי. קליטת הבצעים אלה תוך ירידות שערים של כ־0.75% בממוצע סימלה על אי התלהבות מיוחדת בפעילות והביאה בהמשך ליירידות שערים נוספות במסחר. במספר מניות חופשיות נמשכה גם אתמול תנופת עליות השערים, הדבר בלט במניות כרנבאר, גני הדר, מתמת פרום, ניבוי, ליגת, פז נפט, קצנשטיין ותנופת.

במספר מניות אחרות כאנרין, פריקלאס, ציקלון, קליל ונוספות נשברה המגמה החיובית שהחלה באחרונה והתחיימה במחירות. במניות סקסור הנפט נמשכה המגמה החיובית הכלתי בדורה, דלק נפט 5 +6.1%, מגן 5 +5.6% ונוספות בסקטור זה. במניות הבנקאיות שבהסדר נרשמו ביקושים ועליות שערים של כ־0.2% בממוצע בתמורה כספית ביתונית. מניות גולדפרוסט נרשמו בשונים כלבי לאחר ששלשום עלה שערן +24.1%.

כידוע מצויה גולדפרוסט בקשיים עיסקיים מעיקים ואיום הסגירה מנוני מעליה. במניות הרשימה המקבילה נרשמו יציבות, את מירב הענין ריכזה מנית גני הדר +8.9% האמורה לעבור בשבוע הבא למסחר במסגרת הרשימה הראשית. במספר מניות ברשימה המקבילה נרשמו עליות שערים בתמורות כספית אפסית, תופעה זו בלטה בדקסמר, סדום, כלל מחשבים. במניות המשתנים כלטה יציבות בדלק, בתמורה בספית יחסית נבוהה, כלל תעשיות ירדה 2.25% ורם המלח 1.75%.

יואל – דילול באמצעות „ישראמקו"?

חברת יואל דיווחה לבורסה על כוונתה לבצע איחוד מניות עם חברת „ישראמקו", הנשלטת ע"י בעל הענין הראשי ביואל, ד"ר יוסף אלמליח. וחברות „ישראמקו" ו„אימונ" המצויות כאמור בשליטת אלמליח קשורות בהסכמים עיסקיים עם חברת יואל מאז היווסדה של יואל בשנת 1982. מצבן הפיננסי־עיסקי של ישראמקו ואימנ אינו נהיר שכן מדובר בחברות זרות שמקום מושבן בלוקזן אנגליה. ד"ר אלמליח שולט ביום ביואל באמצעות אחוזה כ־14% ממניותיה, בנוסף מחזיקות מספר חברות בלתי מוכרות במניות החברה. בבורסה מפרשים את הרצון לאיחוד המניות בכסיון להגדיל את השליטה ביואל מבלי לרכוש את מניותיה. הנחלת יואל הקימה ועדה לבדיקת הנושא, הנחלת הבורסה בודקת במקביל את האפוקן לפרסם הצעת רכש לציבור. כך או אחרת, איחוד ישראמקו ששויה אינו ברור כלל, עם יואל, יגדיל את אחוזי השליטה של אלמליח ביואל ואת בעיסקה שמרבית המשקיעים בבורסה אינם מכוונים אם. יסבירותיה ובחזרה. מראשי חברת ישראמקו, המסקנה חשיפה בבקאית מלאה בבדקים, על מנת להסיר ספיקות בלתי ברורים בעיסקה זו.

גם ללא העיסקה זוכות מניות יואל לעדנה בורסאית חמתה, נפט כידוע לא נמצא עדיין בארצו אך הביקושים למניות החברה גואים ומתחזקים. בשלב זה הקפיאה הבורסה את המסחר במניות יואל, אי קיום המסחר לא מנע הורדת ביקושים (שנמקים בפתיחת המסחר היומי במניות) נראה, אתמול למרות הודעת הבורסה על אי קיום מסחר ברשם למניות החברה כ־75000 ע.נ. ביקוש. בבורסה נמצו שמועות (שלא אומתו) כי קבוצות משקיעים מנסה אף היא לרכוש עמדת השפעה ביואל באמצעות רכישת חבילה ממניות החברה בבורסה ומחוץ לבורסה.

שוק המניות – ראי מכני

מימושי הרוחים ששקרו את הבורסה בשני ימי המסחר האחרונים באו על רקע פרסומיות אחוקת מניות בבוחה אצל מספר גורמים מוסדיים ומנהלי תיקים. בעבר פעלו מרבית מנהלי הנתיקים בקניות לפרקי זמן קצרים עד בינוניים, בעת הנוכחית מנסים מרבית מנהלי הנתיקים להיפסד מסחרה בתוך יומיים שלושה עם עשיית רווח קל של מספר אחוזים בודדים. פעילות מסוג שכזה מביאה ממבע הדברים לתנודות שערים חפוחות הנורמות לבחלה במהלך המסחר. עד אשר פעילות זו לא תקבל אופי מעט יותר יציב תוך העלמות התנודות החדות תתקשה היציבות לשרור בשוק המניות. הדרוחנו של הביבור הדחב מבין כותלי שוק המניות משאירה את דירת המסחר בידי המקודבים והגורמים המוסדיים. איש מפעילים בבוסאים אלה אינו מעניין להגדיל פרופורציות אחוקה במניות. יתר על כן, חלקם אף מעניין להקסיק אחוקות מול ביקושים ומנהלי עליות. הרכב פעילים זה עשוי בסוחה הקצר לגרום לתנודות שערים אי אף להתחרשות השחיקה.

שכר גבוה – תוצאות ביניתיות

אחד מהנושאים המרוחים ביותר באחרונה בשוק ההון הינו שכר המנהלים הבכירים בחברות בורסאיות שונות. מקורבי הבורסה הביעו במספר מקרים זעם רב על כך שחברות שדיווחו על רווחיות נמוכה ביותר או לחילופין על הפסדים במאזן, שילמו שכר גאה ביותר למנהליהן. אותם מנהלים (במרבית המקרים) הם גם בעלי הענין העיקריים בחברות אלו, כאשר ציבור המשקיעים הרחב בבורסה מחויב בכמות. מניות שולית בדרך כלל. מנהלי חברת „תאת" שמניותיה נסחרות בבורסה קבלו בשנת 1987 גמול כולל בסך כ־253 אלפי דולר. חברת תאת הדרוחה בשנת 1987 סך „צנוע" של כ־100 אלפי דולר בלבד. תופעות דומות (לעיתים אף המרחק יותר) נרשמו בחברות רבות נוספות. הדבר כאמור גורם לרוגז רב בקרב המשקיעים בבורסה שהיגם חסרי השפעה על המתרחש בתחום זה.

התשואות השנתיות בבוקאיות שבחסדר – מדיון 1988

א.ד.י.ב. רב	10.51%	פועלים מבוכ	0.52%
א.ד.י.ב. ב	10.99%	פועלים ע"ש	10.60%
א.ד.י.ב. בב א	12.25%	פועלים מוכ"ן	10.37%
איגוד	11.25%	כללי א	9.90%
דיסקונט ב	10.50%	בל"ל סטוק	10.57%
דיסקונט א	10.54%	מימון חסר 1	10.25%
המזרחי ע"ש	11.06%	מימון חסר 5	7.30%
המזרחי מבוכ	9.81%		

המניות הישראליות בבוקאות בחסדר ניירות ערך

אמפרטן	3⅞	מקמ"ן	2
אי.אי.מ.	4⅞	שטיינ	2½
אינטרפאס	4½	עץ לבוד	4½
אליאנס	–	ראלא	1½
אלסינט	1⅛	תוד	1⅛
אלרון	2⅞	אורית	1½
אלקטרוניקה לישראל	3¼	כרמל	4½
תעשיות לייזר	4½	אלביס	4
לייזר תרזה	13⅜	סבע	3¼
סאיפטק	6½		

שערי מטבע חוץ ביום 13.07.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.59	1.66	1.59	1.66	1.59	1.66	1.6209	1.6411	1.6204	1.6406	1.6199	1.6403	1.6305
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.87	0.91	0.86	0.91	0.8802	0.8912	0.8811	0.8921	0.8706	0.8907	0.8864
1 ליר"ס	2.69	2.81	2.76	2.82	2.69	2.82	2.7450	2.7800	2.7425	2.7767	2.7419	2.7764	2.7631
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2613	0.2644	0.2610	0.2642	0.2609	0.2642	0.2628
100 יינים יפאניים	1.20	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2224	1.2376	1.2220	1.2372	1.2209	1.2363	1.2296
1 גולדן הולנדי	0.77	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7810	0.7907	0.7813	0.7910	0.7799	0.7897	0.7856
1 פרנק שוויצרי	1.04	1.09	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0639	1.0772	1.0612	1.0744	1.0615	1.0748	1.0692
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2561	0.2593	0.2559	0.2591	0.2558	0.2590	0.2575
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2426	0.2456	0.2427	0.2457	0.2424	0.2454	0.2440
1 סנט דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2311	0.2340	0.2311	0.2340	0.2310	0.2339	0.2526
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.30	0.36	0.39	0.3711	0.3757	0.3710	0.3750	0.3705	0.3752	0.3733
1 דולר קנדי	1.32	1.38	1.32	1.38	1.31	1.38	1.3429	1.3597	1.3426	1.3593	1.3409	1.3578	1.3508
1 דולר אוסטרלי	1.22	1.34	1.25	1.34	1.25	1.34	1.2910	1.3071	1.2927	1.3088	1.2910	1.3072	1.2999
1 דאנר דנ"פ	0.44	0.53	0.41	0.56	0.43	0.60	0.6799	0.6884	0.6798	0.6883	0.6797	0.6883	0.6837
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.41	0.45	0.40	0.48	0.4172	0.4224	0.4207	0.4259	0.4207	0.4260	0.4231
10 שילינגים אוסטריים	1.23	1.28	1.23	1.29	1.23	1.30	1.2521	1.2677	1.2503	1.2659	1.2550	1.2688	1.2596
1000 לירות איטלקיות	1.16	1.22	1.17	1.24	1.17	1.25	1.1879	1.2027	1.1892	1.2040	1.1880	1.2029	1.1950
1 יס"ל (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8276	1.8503	1.8284	1.8512	—	—	1.8400
1 דינר ירדני	4.24	4.50	4.48	4.77	4.50	4.59	—	—	—	—	—	—	4.3697
10 לירות לבנוניות	—	0.09	0.10	0.03	—	—	—	—	—	—	—	—	0.0473
1 לירה מצרית	0.70	0.75	0.62	0.66	0.64	0.69	—	—	—	—	—	—	0.7337

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאים בהסדר ההצמדה

אוצ.ה.ש	20000	40.0	-100	-5	-10.0										
סטפות 1	1082 *	580	+2	+2	+349										
* ביצוע חלקי 84.70%															
סקנות 5	596 תב	754	+29	+5.1	+2390										
כללי לא בהסדר 1	14500 תב	70.0	-800	-5.5	-90.0										

בהסדר הצמדה ל־88

אדיבי מר"ל־88	114670	180	+200	+2	+209										
אדיבי ב"ל־88	114600		+445	+1.1	+31.8										
אדיבי בק"א 88	694500	2.0	+8000	+1.2	+24.0										
איגוד 1 ל־88	85731	74.0	+750	+.9	+933										
דיסקונט ב"ל־88	146300	1.0	+184	+.1	+9.0										
דיסקונט שה"ל־88	146100	47.0			+10.0										
דיסקונט שה 88	17005				+63.0										
מזרחי ש"ל־88	47163	440	+150	+.5	+2267										
מזרחי ב"ל־88	47200	68.0			-32.0										
הפועלים מנב"ל 88	101000	1	-1550	-1.3	-1										
הפועלים ש"ל־88	77920	566	+165	+.2	+518										
הפועלים ב"ל־88	77001	46.0	+1		+144										
כללי א"ל־88	198500	8.0	+100	+.1	+9.0										
כללי שה"ל־88	9595				-95.0										
כללי מסק"ל־88	49450	10	1059		+63.0										
כללי ב"ל־88	17880		-100	-.6	-1.0										
מסחר והסד 1 88	65600														
מסחר והסד 3 88	33549														

בהסדר הצמדה ל־89

אדיבי מר"ל־89	142000	34.0			+4.0										
אדיבי ב"ל־89	— לא נסחר —														
אדיבי בק"א 89	— לא נסחר —														
איגוד 1 ל־89	106020	10.0			-10.0										
דיסקונט ב"ל־89	— לא נסחר —														
דיסקונט שה"ל־89	185001	1.0	+2000	+1.1	+5.0										
מזרחי ש"ל־89	58100	53.0													
מזרחי ב"ל־89	— לא נסחר —														
הפועלים ש"ל־89	96200	64.0			+59.0										
הפועלים ב"ל־89	96801	8.0	+1		+8.0										
כללי א"ל־89	244601	2.0	-1000	-.4	-1.0										
כללי מסק"ל־89	61300	217			-6.0										

בנקים למשכנתאות

אגרות 0.1	10150				-5.0										
לאומי משכנתא ש	8200	293	-223	-2.6	-125										
לאומי משכנתא מ	8774	3.0			+3.0										
כרמל 1	185.0	2948			-172										
בנק כרמל אש א'	72.0	34820			-8093										
בנק כרמל ש"ה 5	90.0	187520			-76014										
פיתוח ופשב 1	2269	893	-31	-1.3	-797										
משכן מר 1	4170	327	+55	+1.5	+271										
בנק עצמאות 1	17000														
הבינלאומי לפשב	6720	12.0			-13.0										
משכון מכוכ ש	23200														
משכון רג ש	25000	27.0			-11.0										

מוסדות מימון

הזקלאות מכוכ א	— לא נסחר —														
הזקלאות מכוכ ג	— לא נסחר —														
לאומי תעשיה א ש	16000	45.0			+2.0										
שתה תעשיה מכוכ	— לא נסחר —														
שה תעש בב ג	— לא נסחר —														
שה תעש בב גג	— לא נסחר —														
שה תעש בב גגג	— לא נסחר —														
שה תעש בב ר	— לא נסחר —														
שה תעש בב רד	— לא נסחר —														
מרכז קבלנים 5.0	770 תב	2003	-87	-10.1	-2588										
תעשיה בב	— לא נסחר —														
כלל לישינג 0.1א	15051	7.0	+250	+2.0	+12.0										
כלל לישינג 0.5ב	12535	30.0	-65	-.5	-144										

ביטוח

איילון בטחון 1	100.0														
איגוד ביטוח 1	98.5	61.0			-61.0										
אגרס 1	1010	165			+835										
בטוח בטחון 1	336				-750										
בטוח טחון 5	151.0	1053	-9.0	-5.6	-1053										
בטוח בטחון אש 2	210	500	-10	-4.5	-500										
בטוח מס' שות־אש	112.0														
הדר 1	148.0	13610	+2.0	+1.4	+3576										
הדר 5	119.0	13594			+706										
הדר אש 2	114.0	5000	+2.5	+2.3	+5000										
הפניקס 1	450	622	+6	+1.4	+2328										
הפניקס 5	503														
המגשר־הראל 1	5212	60.0	-20	-.4	-60.0										
המגשר־הראל 5	4532														
כלל ביטוח 1	241	4000													
כלל ביטוח אש'	58.5	19074	+1.0	+4.9	+26240										
כלל ביטוח אש"ח	100.5	2143	-.5	-.5	-3170										
מגדור 1.0	725		-7	-1.0	-300										
מגדור 5.0	611				+300										
סהר ביטוח 1	139.0	4200			-4200										
סקורסיס 1	875	1000	+8		+540										
עוז שמיר 1	228														
ציון החזקות 1	1960														
ציון החזקות 5	660														

מסחר ושרותים

אינטרנטאנא 5	650	191			-5.0										
אינטרנטאנא 5	605 *	649	+5	+.8	+1684										
* ביצוע חלקי 77.90%															
מאיר עוזא 1	327	1450	-2	-.6	-1450										
מאיר עוזא אש	96.5	500			-55.0										
כלל מחר אש ד	204	4500			-4980										
כלל מחר אגח 2	131.0	3000	+5	+.4	+17000										
שיטפל 1.0	— הוספת מסחר —														
רפק 1	10000				+1.6										
רפק 5	8100	15.0	-190	-1.2	-12.0										
שטרסל צ' 0.02ש	1270	018	-29	-3.1	-2270										
שופר־סל אגח ד	5120	190	-150	-4.0	-1521										
שופר־סל אגח א	112.0	8510	-2.0	-1.0	-6558										

שרותים

אטאנא 0.01	300	2350			-1850										
מפעלות הפקה 1	311	685	+12	+4.0	+1000										
מפעלות הפקה 5	134.5 *	4221	+3.5	+2.7	+3043										
* ביצוע חלקי 95.90%															
מפעלות הפקה אש	72.0	4999			-735										
מפעלות הפקה אגח	100.0	82015			+89700										
קרור הפקה אגח	357	826			+330										
קרור הפקה 10	136.5	16496	+4	+1.1	+6166										
מחסני עיתונות *	846 *	201	+41	+5.1	+229										
* ביצוע חלקי 53.90%															
מחסני עיתונות 5	562	420	-3	-.5	-820										

מלונות ושרותי תיירות

כלל אחר 1.0	— הוספת מסחר —														
כלל אחר 5.0	— הוספת מסחר —														
מלונות רן 1	970	-8	-8		-300										
מלונות רן 5	725	509	-5	-.4	-600										
תוף האלבנה 0.1	8210	16.0			-16.0										
מלונות ירדן 1.0	1550				+294										
ים סוף 1	190.5	14000			-8775										
ים־סוף אש	128.5	4201			-6441										

מחשבים ושרותי מחשב

תיאלן 1	139.5		-3.5	-2.1	-2000										
תיאלן אגח ב	34.6	5500	-8	-2.3	-20674										
תיאלן אגח א	105.0	5000	+5	+.5	+5000										
יעקבי 1	4500	110	-800	-6.3	-127										
מלבלב 1	2330				-50.0										
מלבלב 5	840														
ביקום 1	— הוספת מסחר —														
ביקום אג

מיזוג ממתין להכרעה

או: כמה פרקים עוד צפויים במסכת המיזוג הבלתי גמורה בין סו"ב ל"שיכון עובדים"

מאת דוד טרביץ

פרק נוסף במיזוג המתיש בין שתי חברות הבניה של חברת העובדים – „סולל בונה" ו„שיכון עובדים" – נרשם בימים אלה במסכת שקשה לצפות את סופה. אף שכבר התקבלו החלטות מחייבות במוסדות חברת העובדים על המיזוג ותנאיו תקוע המיזוג זמן רב לאחר תאריכי היעד שנקבעו להשלמתו.

המיזוג שבו מדובר נועד לזעזוע שלב סופי להקמת חברת הגג המשותפת לשתי החברות, צעד שהביא כבר ליתרונות בתחום התפעולי והארגוני. המיזוג הוא הכרחי כדי לאפשר את קיומה של „סולל בונה" בעתיד וכדי שתוכל לעמוד בהתחייבויותיה הכספיות. „שיכון עובדים" מנסה לשפר את מצב הפתיחה במיזוג, ולצורך כך אף מעלה סימני שאלה לגבי יכולת הקיום הכלכלית של „סולל בונה", גם אם מבנים את זכות העבר.

ההצעה שעומדת בעת בפני החברות המתמזגות היא להקטנת חובות „סולל בונה" לבנקים מ־450 מיליון דולר כיום לרמה של כ־170 מיליון דולר בסוף המיזוג. לגבי חלק ניכר מהויתרות בחוב, כבר הפרישו הבנקים הפרשות מיוחדות במאזניהם. „שיכון עובדים" מעורבת על גובה החוב שיימחק ומעכבת את הסכמתה למיזוג כדי להשיג ויתור גדול יותר במחיקת החובות. המטרה הנרדפת מ„שיכון עובדים" עבור רכישת „סולל בונה" איננה אישור, בצורת תשלום של כ־170 מיליון דולר – שכן מניות החברה יימסרו לה ללא תמורה על ידי הבעלים המשותפים, קרי חברת הבניה – אלא שיעור חשיפתה לרמת הסיכון הגובעת מהיקף החוב של „סולל בונה". מול חובות אלה יש ל„סולל בונה" נכסים שערכם תלוי בהערכתם ובמידת יכולתו של הקונצרן לשרת בעתיד את תשלום החובות מהכנסותיו השוטפות.

בחברת העובדים מציינים כי למעשה כבר קיים בפועל מיזוג פיננסי בין שתי החברות, לאחר שבוועדה המנהלת של חברת העובדים התקבלה, לפני כשנתיים, החלטה על שיעבוד מניות „שיכון עובדים" להבטחת חובותיה של „סולל בונה" לבנקים. רפי ארץ, יו"ר „שיכון עובדים" עדיין מערער על החלטה זו וטוען כי היא לא היתה חוקית. בחברת העובדים ובבנקים מדגישים את העובדה שפעולות ההבראה שנעשו ב„סולל בונה" הביאו כבר את החברה למצב שבו היא משיגה איזון בפעילותה השוטפת, עובדה שצריכה לתמוך בהחשת המיזוג. עם זאת, ב„שיכון עובדים" סוקרים עדיין ששאלת יכולתה של „סולל בונה" לקיים את עצמה בפעילות השוטפת נשארה פתוחה והתשובה לכך מחייבת בדיקות מעמיקות לפני צעדי המיזוג. העיכוב בנושלום המשכורות שהיה השבוע בסו"ב חורג ממצבה התפעולי השכיח

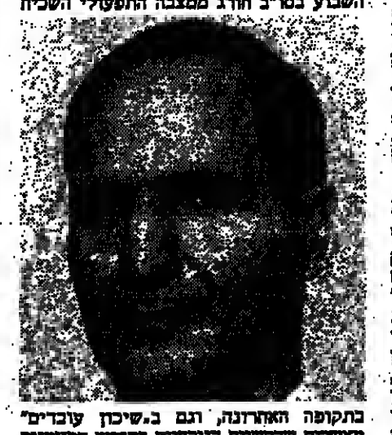

בתקופה האחרונה, וגם ב„שיכון עובדים" מאשרים שוקשים העובדים בתזרים המזומנים אינם משקפים את מצבה הבסיסי.

יש עדיין מי שמשתעשע באפשרות כי ניתן יהיה להשיג ב„סולל בונה" פתרון דומה לזה שהושג ב„אלסינט", כלומר שהבנקים יוותרו על מרבית חובות החברה בתמורה לקבלת חלק ממניותיה. הסדר כזה נשקל כבר בעבר ונמצא כבלתי ישים. הדרך המועדפת בחברת העובדים היא באמצעות מיזוג שתי חברות הבניה.

שאלת המיזוג בין שתי החברות מחייבת כיום הכרעה מיידית במוסדות חברת העובדים. ההחלטות על המיזוג בבר התקבלו ועתה צריך לזרז את ביצועה על־ידי הצדדים השותפים למהלך זה.

תוכנית אב למשק המים:

דרושה השקעה של 90 מיליון דולר בשנה

ההשקעה הנדרשת גדולה פי שלוש מהסכום המושקע כיום

מאת דוד טרשיוב

תוכנית אב למשק המים, שהוכנה על ידי תה"ל ואשר ניתנה בימים אלה במועצת המנהלים של מקורות קובעת, כי ב־12 השנים הקרובות, עד שנת אלפיים, יש להשקיע בפיתוח משק המים במדינה סכום של 90 מיליון דולר מדי שנה, סכום הגדול פי שלושה מהסכום המושקע עתה במשק המים.

התוכנית קובעת, כי רמת השקעות מצומצמת של כ־30 מיליון דולר בשנה תפגע בעיקר בהיקף ההספקה לחקלאות, אשר תפחת מ־1180 מיליון מ"ק מים בשנה לכדי 1000 מיליון מ"ק מים בשנת אלפיים. כן יפגע הדגר באיכות מי השתיה, בטיפור ובשיקום מקורות המים ובאמינות להבטיח אספקת מים אמינה.

לדעת מכיני התכנית אם לא יעמדו לרשות משק המים התקציבים הדרושים לביצוע התכנית המוצעת המתבססים בהיקף גדול פי שלושה מתקציב־שנת 1987 צריך יהיה לחפש־ודרכי מימון שונות מהמקובל בכדי למנוע את ההתפתחויות הלא רצויות. יש לשקול הרחבת השתתפות הרשויות המקומיות ואיגודי הצרכנים הוקלאיים, כדי שיממנו את ההשקעות.

המתבננגם .קובעים, כי משק המים לצרכי חקלאות הגיע לנקודת מפנה הנובעת מהגרעון, שנוצר במקורות המים, מהירידה איכותם ומהעובדה שמאפייני הספקת המים בעתיד יהיו שונים מאלה הקיימים כיום.

חלקה של הצריכה העירונית ילך ויגדל לעומת חלקה של הצריכה החקלאית: חלק ניכר. מהמים הספיר־ים המשמשים ביום את החקלאות יומר בקולחים: מערכות אספקת המים הלכות ומתיישנות ויחייבו .שיקום והחלפה על פי תפקודן העתידי.

התכנית קובעת,שאספקת המים בשנת אלפיים תגיע לשני מיליארד ר־90 מיליון מ"ק מים לעומת שני מיליארד ר־50 מיליון מ"ק מים בשנת 1985. כמויות המים לצריכה כיתית ינדלו מ־420 מיליון מ"ק מים בשנת 1985 לכדי 640 מיליון מ"ק מים: המים לתעשיה ינדלו מ־80 מיליון מ"ק לכדי 90 מיליון מ"ק: כמות המים לחקלאות תרד מ־מיליארד ר־400 מיליון מ"ק מים לכדי מיליארד ר־180 מיליון מ"ק מים. אולם מקורות המים לחקלאות יהיו שונים. חלקם של המים השפיר־ים ירד ממיליארד ו־200 מיליון מ"ק מים לכדי 740 מיליון מ"ק ואילו חלקם של המים המליחים ומי השפכים המטוהרים להשקייה בחקלאות ינדל מ־210 מיליון מ"ק מים לכדי 440 מיליון מ"ק מים בשנת אלפיים.

האוצר יציע למכירה 50% מכי"ל

מאת אמנון אסד

בעוד שבועיים יגישו שר האוצר, משה נסים ושר התעשיה, אריאל שרון הצעה למכירת מניות הקונצרן "כימיקלים לישראל". ההצעה, המתבססת על המלצה ברוח זו שהכינו מומחי הבנק האמריקאי "פירסט בוסטון", תוגש על ידי שני השרים לאישורה של ועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות.

מומחי „פירסט בוסטון" הציעו את שוויה של „כימיקלים לישראל" בסכום של כמיליארד דולר

הכוונה היא לנסות ולמכור את מניות הקונצרן לרוכש גדול אחד או למספר רוכשים, ולא באמצעות הנפקת מניות בבורסה. בשלב מאוחר יותר תציע הממשלה לעובדי החברה לרכוש ארבעה אחוזים נוספים מהמניות בתנאים שייקבעו בשלב מאוחר יותר.

לדברי שר האוצר, עשויה מכירת המניות לעובדים לחזות פתח לפתרון אפשרי לבעיות השכר במשק. לדבריו, עשוי צעד מעין זה להשתית את שכר העבודה על הפיריון.

עוד אמר נסים כי בכוונת משרדו להביא בעתיד הצעות נוספות למכירת חברות ממשלתיות גדולות.

את הדברים אמר נסים בסקס התחימה על החתה למכירת חברת „פז" שנערך אתמול בלישבתו בירושלים. לדברי נסים, יוכנס השיק על סך 95 מיליוני דולר שהתקבל מרוכש החברה ישירות לקופת המדינה וישמש להחזרת חובות ולא להגדלת תקציבים מכל מטרה שהיא. לדבריו, גם בעתיד תשמש כל תמורה ממכירת חברות ממשלתיות אך ורק להקטנת החוב הלאומי של ישראל.

משרד האוצר מתכוון להביא כבר בימים הקרובים לאישור ועדת שרים לכלכלה את עיקרי הדו"ח שהגיש ה„פירסט בוסטון" לענין מכירת חברות ממשלתיות.

אנשים וכלכלה / ד.ש.

הנקודה היהודית בהנפקת המיליארדים

שילשום נודע כי תאוצר החליט לחגיל את ההנפקה למיזוגו החוב לארח"ב ולהעמידה כבר בשלב זה על שלושה מיליארד דולר, במקום חצי מיליארד דולר שתוכנן. לדעת החשב הכללי, אריה שר תביא הגדלת ההנפקה לתקינה בתשלומי הריבית שמשלמת כיום ישראל על חובה.

הגדלת ההנפקה גרמה בעקבותיה החלטה נוספת – לחרחיב את רשימת התברות האמריקאיות המשתתפות בפרוייקט כתתמים ותתמי משנה. ההחלטה על חלוקת השלל בין מספר גדול יותר של חברות התקבלה עוד לפני חודשיים. כאשר מנכ"ל האוצר, ויקטור מדינה הכללי, אריה שר, שהו בגיר־ונוק לצורך ניהול המשא ומתן עם הבנקים השונים.

בטיפור ההנפקה לא חסרת גם נקודה יהודית" ברוב החברות המעורבות בפרוייקט, כגון למשל „שירסון" „ליהמן" ו „סלומון ברדר", קיימת השפעה ברורה של בעלים ומנהלים יהודים.

לדברי החשב הכללי, נבחרו החברות המשתתפות בהנפקת לא לפי זיקתן ליהדות, אלא משיקולים ענייניים.

(אמנון אשד)

ליברמן הכין שני נאומים

בלישכת שר האוצר בירושלים נערך אתמול טקס הוקרה לזיה סכירת

חברת „פז" לאיש העסקים האוסטרלי ג'ק ליברמן.

לאחר נאומו, חגיש שר האוצר משה נסים כוסית קוניאק לליברמן, נטל כוסית נוספת לעצמו וברך לחיים.

לאחר הברכה נזכר נסים לתת סיסיות משקה גם לסגנו ולסנביל שרוו שישבו לשמאלו ובחיוך השביר לחם: „אני לא שותה, רק הרמתי כוס".

ליברמן עצמו הסתפק בתשובה קצרה. במיוחד. לעיתונאים שהצטופפו בלישכת השר אמר: "הכנתי שני נאומים; אחד קצר ואחד ארוך. הקצר הוא: "תודה" והארוך הוא "תודה רבה לכולכם" ובזה סיים את דבריו. (אמנון אשד)

מנסים להיכנס לבורסה דרך האירובה

חברת „מגור" אינה מתייאשת מיוזמתה להנפיק את חברת חבת שלה, „אהליאב" בבורסה. לאחר שבקשתה להנפקת החברה נדחתה על ידי הבורסה, אף שאושרה קודם, לכן בוועד הפועל ובוועדה מירות הערך של הבורסה, היא הגישה לאחרונה בקשה מחודשת להנפקה, הפעם באמצעות הנפקת מניות תברת הבת כזמיות לבעלי מניות החברה האם.

הבעיה הבסיסית הקשורה ביוזמת „מגור", מבחינת הקריטיונים של הבורסה היא גודלן היחסי של שתי החברות. כללי הבורסה מיועדים למנע מצב שאותה חברה תונפק פעמיים: פעם חברת האם ופעם חברת הבת חברת הבת צריכה לכן להחזת רק חלק קטן מחברת האם, כדי שיימנע המצב המלאכותי שקיים למשל, במקרה של פ. בי והבנק הבינלאומי. שתיהן רשומות בבורסה ומחזיקות במעט באחזם נכסים.

עודד רוזן, בעל השליטה ב„סנור" ניסה להתיישר לכללי הבורסה באמצעות פעולות הונית שביצע בין שתי חתברות, אך כאמור בקשת הנפקתו נדחתה. עתה חגיש בקשת נוספת, במבנה חדש של שתי החברות, תוך שהוא מציע לחנפיק את „אהליאב" במסגרת של הנפקת זכויות לבעלי „מגור". בכיר בבורסה אומר כי לאחר נבשלו הבקשות להיבנס לבורסת דרך הדלת ודרך החלון נעשה עתה נסיון להכניס את „אהליאב" דרך האירובה.

ניצני יוצא להגנת ברונפלד

חיצים רבים בביקורת שמועלית לאחרונה נגד מדיניות הבורסה, הופנו לעברו של המשנה למנכ"ל הבורסה, שם ברונפלד. המבקרים, שהם תברי בורסה, קובלים על כך שסגל הבורסה השתלט על קביעת סדיניותה ונם עלהפירוש המעשי של מדיניות זו בחיי היום־יום.

בתגובה לטענות על העברת חדיות מוועדת מיירות הערך של הבורסה מיר הועדה למשנה למנכ"ל

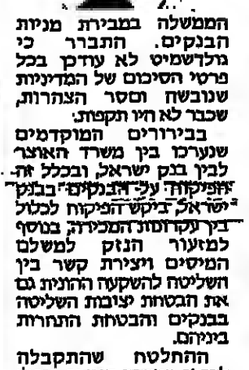

חבורסה, אומר מנכ"ל הבורסה יוסף ניצני כי שיטת הדיוחה חזו כבר נהוגה בבורסה קרוב לשנה וחצי. בישיבות הדירקטוריון וחוועד הפועל שבהן נמסר הדיווח נוכחים גם יו"ר ועדת מיירות הערך ודירקטורים החברים בוועדה, וב־אפשרותם להעיר על אופן הדיווח, אם אינו משקף לדעתם את ההחלטות שהתקבלו.

סהבחינה העקרונית מדגיש ניצני בי סגל הבורסה אמור לפעול על פי ההנחיות וכללי הבורסה ולפיכך אם יש ביקורת צריך להפנותה לכללים ולא למי שמופקד על יישומם. עם זאת, למוסדות הקובעים בבורסה ישנו שיקול דעת המאפשר גם סטיה מהכללים אם ישנה הצדקה לכך.

גולדשמיט לא עודכן בהחלטות

במשרד האוצר התפלאו לשמע הצהרותיו של המפקח על הבנקים, אמנון גולדשמיט בענין העקרונות שינחו את הממשלה במבירת מניות הבנקים. התברר כי גולדשמיט לא עודכן בכל פרטי הסיכום של המדיניות שנובשה וסיר הצהרות, שכבר לא היו תקפות.

בבירורים המוקדמים שנערכו בין משרד האוצר לבין בנק ישראל, ובכלל זה „חופיקוחי עלי־הבנקים" בבנק ישראל ביקש הפיקוח לכלול בין עקרונות המכירה, בנוסף למיזעור הנזק למשלם המיסים ויצירת קשר בין השליטה להשקעה ההונית גם את הבטחת יציבות השליטה בבנקים והבטחת התחרות ביניהם.

ההחלטה שהתקבלה לבסוף במשרד האוצר קבעה רק שנו עקרונות בסיסיים: מיעוד הכוח למשלם המיסים ויצירת קשר בין השליטה להון. שני התנאים הנוספים שציין גולדשמיט הם רצויים, אומר בכיר. באוצר, אך לא יהוו שיקול סכרע בתהליך המכירה.

מינויים במשק

• צבי רמות, לשעבר יועצו הכלכלי של גזבר השוכנות היהודית, הנמנה באחרונה למנהל שיווק והפצה של הוצאת „מודיעין", המוציאה לאור של העתון „מעריב".

• שמעון הייבלום התמנה למנכ"ל בנק ברמל. הייבלום שימש בעבר במשנה למנכ"ל וכחשב בנק משען, וכראש אגף כספים בחברת סולל בונה.

• חגי נתיב מונה לתפקיד סגנהל סניף ירושלים של חברת "טבנו ראלקו", שקיבלה בחודש שעבר את יצוג "שארפ" בתחום המיכון המשרדי בישראל. נתיב נמנה על צוות "טכנו ראלקו" זה 8 שנים.

ביטוח / יגאל שלם

נמשכת ההרעה ברווחיות החברות בביטוח רכב

בביטוח הרכב נמשכת מגמת הרעה ברווחיות החברות. חוגים בענף מעריכים שההפסד והיותומי מגיע ל־17% מהפרמיה ורגילה. היקף התביעות בביטוח רכב רכוש ובביטוח רכב חובה נמצא עדיין בעליית חשבונה בצורה הפסדים חתומים רבים.

בביטוחי רכב רכוש נמשכת התחרות בין החברות אם כי מחברות מסויימות נמסר שהתחרות אינה חורגת מרקעות הפיקות.

במקביל נמשך שיתוף הפעולה עם המשטרה, ומספר המבוגיות הנגנבות האחורות נמצא בעליה כתוצאה מהמאמצים המוגברים של יחידת המשטרה המיוחדת.

צפוי שינוי במבנה ההון והעתודות בחברות

מבנה ההון של חברות הביטוח הנתון לתנודות מדי שנה, זוכה לטיפול צמוד של המפקח על הביטוח ומעורר עניין רב בקרב גורמים פיננסיים שונים. על הפרק עומדת דרישת המפקח על הביטוח להגדלת ההון העצמי של החברות ושינוי במבנה ובסכומי עתודות הביטוח וההפרשות לקרנות השונות. יש לצפות שבקרוב יקבעו תקנות חדשות שמטרתן לשפר את סכומי ההון העצמי של חברות הביטוח בסך כולל של כ־100 מיליון ש"ח

בענף מעריכים שיש כיום מחסור בהון עצמי אצל מספר חברות, תופעה המחמירה ככל שהמצב בענף הרכב נעשה קשה יותר. זאת, כיוון שמרכיב התביעות בביטוח רכב משולמות בלעדית על ידי החברות הישראליות, ללא ביטוח משנה

שינוי במבנה העתודות יכול לשנות גם את שעורי ההון העצמי המופיעים במאזן.

בדיון שהתקיים בראשות אינוד חברות הביטוח בשבוע שעבר נידונה חבעיה המפקח על הביטוח להגדיל את ההון העצמי במאה מיליון ש"ח. בדיון זה התברר כי יש כוונה לשנות גם את שעורי ההפרשות לקרן סיכונים שטרם חלפו, המתייחסים בעיקר לביטוחי רכב. הפרשות לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל. זאת, על רקע הגידול הניכר בתביעות בביטוחי חבויות.

יצוין כי עתודות הביטוח מהוות בידי חברות, כלי נוח לחיסות רווחיותן, והן נחשבות גם כעתודות רווח סמוי. כך למשל במאזן „הראל המשטר" הועדיפו לחוק את עתודות הביטוח כאשר לא היה כל ענין להראות רווח גדול.

חברות אחרות שהשיגו תוצאות ויתוטיות גרועות למדי, ניצלו אף הן את נושא העתודות או את נושא ניקוי צלמי כדי להראות רווח גדול יותר. את עתודות הביטוח נוהגים לחוק כאשר אין כל כוונה להראות רווח מיוחד, או לחילופין, כאשר תרשים מהרעה בענף בעתיד. רק חלק מהעתודות הן הפרשות בגין סיכונים ריאליים הנמדדים בעתיד.

לפני כשנתיים דרש המפקח על הביטוח מחברות שמכרו ביטוחי חיים בקצב מוגבר במיוחד, להשלים את שיעורי ההון העצמי או לצמצם את המכירות הזאת כיוון שבשנה הראשונה מכירות ביטוח חיים מהוות הוצאה ניכרת לחברות, בשל הוצאות השיווק הגדולות. השנה הוליטה חברת ציון להעביר חלק מהעתודות ביטוח החיים לשיפור ההון העצמי. משרד המפקח על הביטוח אינו מתנגד לכך שחברות ישפרו את מבנה ההון העצמי על ידי העברת חלק מהעתודות לסעיף ההון, זאת כיוון שאין כל פגיעה בעיסקי ביטוח החיים.

נראה כי דרישות המפקח על הביטוח להגדלת ההון התמקדנה בנושא הסיכון בענף הרכב. למרות שהרתים מתנהלים ברוח טובה, אין כל ספק שהענף יצטרך לשנות את מבנה ההון ולהטרילו בדרכים שונות.

החברות עברו מרווח להפסד בביטוח כללי

נתונים לגבי פעילות ענף הביטוח ב־1987 מראים כי לכלל הענף היה הפסד ויתוטי בביטוח אלמנטרי בסך של 48.3 מיליון ש"ח, זאת לעומת רווח של 10 מיליון ש"ח ב־1986.

נתונים אלה לא כוללים את ההפרשות השונות במאזן הסנה. בביטוח חיים היו לחברות השונות רווחים ניכרים שימשכו כנראה גם השנה ואשר קיזזו את ההפסדים בענף האלמנטרי. סך הכל הרווח בביטוח חיים הנכפל ל־69.7 מיליון ש"ח לעומת 32.3 מיליון ש"ח ב־1986.

סיכום דו"חות רווח והפסד של הענף מראה כי בסך הכל היה הפסד של 10 מיליון ש"ח לעומת רווח של 16.8 מיליון ש"ח ב־1986. סך הכל הפרמיות לביטוח אלמנטרי כולל דמים גדלו ראלית ב־22 אחוז ל־1.868 מיליארד ש"ח. הגידול מוסבר במעבר ממכירת פוליסות דולריות מרכב ובריחות למכירת פוליסות צמודות, עליית תעריפי הרכב, ומגיחה מתנה במשק.

השנה צפויות תוצאות גרועות יותר. הפסד בביטוח האלמנטרי צפוי להגיע לכ־100 מיליון ש"ח, זאת אם תימשך הכמנה הנוכחית של גידול מביעות.

נסיעות התמריץ לסוכנים כלולות בחישוב העמלה

סוכני הביטוח המצטיינים ממשיכים להנות כבעבר מנסיעות תמריץ לחו"ל שמוצעות במסגרת מבצעי קידום המכירות של החברות, למרות שבלשכת חברת הביטוח יש המתנגדים לכך.

חברת „ציון" תיתן לסוכני המצטיינים שחודר לא מבבר מהמורה הרחוק, פרס נסיעה לריו בברזיל, כאשר התנאי לכך זוא, מכירות בפרמיה כוללת של 200.000 ש"ח במינימום של 23 פוליסות שוחי פרס הנסיעה הוא 3.900 דולר.בחברת „מיגדל" שבה זוחד הסוכנים לפני כחודש מיפו נקבע כי תמורת מכירות ביטוחי חיים של 6.4 מיליון ש"ח יקבלו הסוכנים ויסי פרס נסיעה, בהיקף של 2.000 דולר.

סוכני „אדיר" המצטיינים נסעו באחרונה לאירו"ב כאשר ב„ראל המשמר" יסעו השנה הסוכנים המובילים לסקנדינביה, וסוכני חברת „מגוליין" יסעו לאירופה.

מנכ"ל "סונול": הרפורמה לא תביא להורדת מחירי הדלק

משרד האנרגיה: התחרות בין חברות הדלק תביא להורדת המחירים

מאת אבי שוברט

מחירי הדלק לא ירדו. בטווח הנראה לעין. משום שסכנת המחירים הנוכחי, גם לאחר הרפורמה, לא יחזור כל רחוק בידי בעל תחנת דלק אם יחליל מחירים. כך אומר מנכ"ל חברת הדלק „סונול", אמיר מקור, עם הפעלת הרפורמה בשוק הדלק.

יש בהחלט, לשיטתו שמחייבת שינוי חשיבה הרציעלות, אומר מקור. אולם השלבים חייבים להיות חדרים תוך בקרה, משום שמדובר במשק חיוני המהווה 5 אחוזים מהתל"ג ושהוא בעל חשיבות אסטרטגית ראשונה במעלה. "לא נעשה שום שינוי בהרכב ההכנסה של בעלי התחנות, כי הפיקוח על המחירים נמשך, ללא שינוי עקרוני במבנה ההכנסות. בשונה הבעיה העיקרית היא המחיר האחיד לדלק בכל הארץ. יש מחיר סיסטאי שוה ואחיד בתחנות הדלק ומתוכה לקן התוצאה היא שלא איפשרו לבעלי תחנות הדלק להרוויח באופן אחר" אומר מקור.

הרחת קמחנת דלק „מוצעת, לאחר הרצאות, הוא שחות. משתי אמרות ללישר לפני מס. מסכנת זה, אומר מקור, קשה להעניק הנחות לצרכן." כבר כיום יש תחרות אנרגטית בין התחנות בתחום האשראי, השרות והבונוסים. היום נתקלים יותר ויותר במבצעים כמו: "תדלק וסע לחגיל" או "תדלק וחזק חינם". כל זה עולה כסף. זה עדיף בעיני על הורדת חמי אגורה במחיר לליטר", אומר מקור.

בתגובה נמסר ממשרד האנרגיה, כי בעקבות הפעלת הרפורמה בשוק הדלק, חברות הדלק תצטרכנה לשקול בין בצעדיהן גם את הורדת המחירים על מנת להגדיל את תקרותיהן. "עם הפעלת הרפורמה בכל הסכם מכנה המחיר, אשר ביטה את כל העלויות של חברות הדלק וקבע גם את הרווח, בעת נקבע מחיר גם לתוקיקי הדלק. השונים והוא ראשוי לחברות הדלק להתחרות ביניהן באמצעות הורדת מחירים, שיפור השרות ללקוח התייעלות בעבודת החברות.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5056.91	5093.86	גדן	475.73	485.03	כרמל	134.97	132.41	עבר 5	128.70	118.13
אבוקה	348.63	355.54	גיא	110.06	111.48	כתר	1247.48	1229.62	עצת	2369.85	2253.41
אגוז	281.45	283.41	גיל	3167.78	3230.60	לוח	4913.71	4815.85	עפרוני	551.15	540.40
אגם	110.27	111.06	גליל	700.35	709.02	לכשעיר	134.86	133.32	ערמון	129.59	127.15
אדיר	1874.80	1912.33	דוכיפן	337.52	340.77	לפיד	288.02	282.39	פלא	1626.86	1595.11
אדם	144.00	146.88	הקישון	305.32	315.88	לקם	2092.54	2050.38	פנר	574.05	562.59
אוצר	174.24	175.46	חלב	264.01	266.24	לשם	414.83	412.04	פנינה	467.22	477.66
אור	446.14	450.00	יהרון	150.49	153.36	מבחר	1484.69	1456.61	צוף	155.32	154.99
אורון	129.66	132.27	יתון	287.48	292.83	מבטח	4265.48	4227.59	צמיחה	519.91	1211.41
אורלי	309.29	311.54	ילין	592.44	602.80	מגר	286.81	282.72	קמה	3913.99	512.48
אורנ	842.96	855.13	יתד	315.02	320.85	מגמן	3878.18	3848.08	קמת	158.83	157.44
אחיל	5615.08	5727.25	יקל	328.54	336.85	מגר	1481.44	1460.08	קרן	109.30	107.57
איביס	3635.76	3774.80	יעל	387.36	390.10	מגדל	860.43	849.98	קלע	170.82	169.97
איתן	823.72	840.30	הילה	434.24	436.22	מסה	26209.77	26621.39	קשת	113.66	111.46
אלון	680.93	694.97	ירד	581.97	592.30	מיטב	1126.94	1105.26	רוביה	16791.88	16643.67
אלמוג	696.85	710.71	יתיר	116.72	118.41	מקמל	89.26	87.53	ריסון	144.87	144.62
אנלוסים			יד	144.67	146.77	מעוף	4361.69	4474.55	רקפת	904.12	889.57
אנלוסים	108.67	109.63	ישקף	97.79	99.56	מעין	787.98	773.26	רשף	452.58	463.26
אנלוסים			דיק	78.21	80.23	משקיעה	418.35	413.36	שכלים	494.76	483.50
בטיחה	97.46	99.81	אביר	391.79	399.86	מרחוק	134.28	133.80	שרון	375.49	372.06
אנלוסים			יתמה	178.95	182.96	מרום	1468.93	1441.55	שדף	108.02	103.91
בכיות	82.82	84.90	חליפין	155.68	156.10	נהה	157.18	154.83	שירה	451.74	448.47
אכפר	86.57	89.95	חלמיש	223.21	224.70	נדיב	250.94	249.17	שמיר ©ן	446.96	455.25
ארז	370.61	376.01	חץ	161.06	161.72	נגע	432.07	423.61	שנהב	624.55	615.50
אש	120.05	122.77	סוגו	122.32	125.07	נילי	123.58	121.80	שסק	637.68	625.48
אשל	194.43	198.30	סל	6629.76	6703.44	סביון	638.98	627.43	שקד	197.97	194.15
אתגר	78.71	80.26	יבל	484.12	493.52	סגולה	149.18	146.24	תאנה	239.52	237.20
אתרה	274.71	276.73	יהלום	139.49	162.50	סלע	408.53	405.64	תרזה	498.80	496.31
בזלת	139.88	142.61	יסודות	356.16	358.94	סנונית	587.83	576.54	תירוש	608.97	596.63
בזק	510.59	528.63	ישרה	477.45	486.85	סער	363.77	358.77	תבונה	110.18	107.99
בקע	447.28	456.40	סכבי	265.87	271.16	סמיך	180.47	180.01	תפוז	274.93	273.02
בקעת	342.90	344.71	סקל	135.07	137.77	עקיף	351.47	344.81	תפארת	214.84	213.58
בריא	1601.39	1632.88	סלגת	645.94	657.44	עדית	749.17	743.65	תרשיש	121.56	119.85
בנע	121.88	123.58	סמארת	287.86	289.97	עיון	332.61	325.85	תשרי	569.34	564.76

„נירית" קרן השתלמות
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27, ת"א, ביום 16.8.88, ג' באלול תשמ"ח בשעה 14.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 14.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

„אורית" קופת תגמולים לעצמאים
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27 ת"א, ביום 16.8.88, ג' באלול תשמ"ח בשעה 15.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 15.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

„חפארת" קופת תגמולים מרכזית
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27 ת"א, ביום 16.8.88, ג' באלול תשמ"ח בשעה 11.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 11.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

„אשכול" קופה לפיצוי פיטורין
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27, ת"א, ביום 16.8.88, ג' אלול תשמ"ח בשעה 10.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 10.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

„עתיד" קופת תגמולים מרכזית
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27 ת"א, ביום 16.8.88, ג' באלול תשמ"ח בשעה 13.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 13.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

„ליאור" קופת תגמולים מרכזית
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27 ת"א, ביום 16.8.88, ג' אלול תשמ"ח בשעה 9.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 9.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

„הדר" קופת תגמולים בע"מ
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים באה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אליה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' ליליבלום 27 ת"א, ביום 16.8.88, ג' באלול תשמ"ח בשעה 12.00.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 12.30 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: • אישור המאזן ליום 31.12.87
• בחירת רואי חשבון
• בחירת מנהלים
• שונות
מזכיר החברה

הודעת הודעה המקומית
להבטון ולבנייה, נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים על חלקה 23 בגוש 8215, רח' מנסיפורי מס' 17 בנתניה/ותו הקמת מבנה בשטח 10.68 מ"ר על גג מעל דירה בקומה א', ובח.ב. 2083 חב' 312/88 בגוש 0238 חלקה ב/295 חריטה מאושרת כחקלה.
95 מ"מ בקו בנין קדמי – יישור קו.
את התכנ

هكذا من الأصل

שני רופאים ב„סורוקה" הורשעו בגרימת מוות ברשלנות:

הרופא הזוטר נעלם, הבכיר סירב לבוא, חדר הניתוחים לא הוכן – והילדה מתה

(ע)– בית המשפט המחוזי בבאר שבע קבע אתמול שטעויותיהם ומחדליהם של שני רופאים מהמרכז הרפואי „סורוקה" בעיר הם גורמו לפני 8.5 שנים למותה של נילה ליבנת אמר, שהייתה בת 5.5 שנים במותה. הרופאים הוכר בבית־משפט השלום מאשמת גרימת מוות ברשלנות. ובית המשפט המחוזי קיבל את עדעוד פרקליטות מחוז הדרום הורשיע את הרופאים בדין.

התביעה טענה, כי הילדה ליבנת אמר זומנה ל„סורוקה" לניתוח של תיקון יתום של בקע מסדרי הנתיחה ביום 14.2.80. אחרי הניתוח היא סבלה מכאבים, חשה בדע וסבלה מהם והקאות. למחרת הגיה ד"ר יוסף קליינמן, שהיה רופא מתמחה זוטר ביחידה כירורגית ילדים, להשאיר את הילדה להשגחה. אותו יום היה יום שישי בשבוע, וד"ר קליינמן היה תורן בחדר המיון, כך שהיחידה נתורה ללא רופא. בסוף 12 שעות ביטחה אחות היחידה להזעיק לילדה, שמצבה הדע עוד יותר ודק בשעה 20.00 והא הגיע אליה וכעבור עוד שעה חצי הוועק למקום את ד"ר נתן אבדל, שהיה רופא כבר יסנן כיחידה ושלא היה מוכן לבוא קודם לכן לקריאת האחות, אלא הפנה אותה לד"ר קליינמן. כעבור עוד שעה מאוחרת הגיע ד"ר אבדל והחליט על קיום ניתוח דחוף. אלא שאז הוברר, שחדר הניתוח לא היה מוכן ותוך כדי חיפוש אחר רופא פרדים ואחיות ותוך ניתוח, נפטרה הילדה.

השופט שמואל מינצר זיכה לפני שנתיים את שני הרופאים מאשמת גרימת מוות ברשלנות וקבע שהמוות נגרם בגל עדים לקויים של בית העלים. בית המשפט המחוזי קיבל את עדעוד הפרקליטות והרשיע את הרופאים עצמם.

במהלך הדיונים המשפטיים הוברר, שתוך כדי הניתוח נגרם ביקוב במעי הילדה, שגרם לדלקת ולמוות כתוצאה מכך. בית המשפט המחוזי מצא, שאילו בדק ד"ר קליינמן כראוי את הילדה לאחר הניתוח, או אילו מצא זאת ד"ר אבדל שהיה אחראי עליה ולדבריו אף נכח בחדר הניתוח, ניתן היה לחסום את הנקב ולמנוע את הידרדרות במצבה של הילדה.

על אחריות בית העלים לגרימת המוות בתיק המשפט יצוין בכאב, שאין היא נודעת מאחריות הרופאים, אלא אף מגדילה אותה. לדבריו, „גם אם היתה רשלנות של בית העלים, ודי זו הוכרה יחד עם רשלנותם של המשיבים כגרימת מוות, אין היא מוציאה או מגמלת את רשלנותם של כל אחד מהם. יתרה מזה, אם היו סיבות לעיכוב בבית העלים, הם היו ידועים גם הם למשיבים ולכן רשלנות בית העלים, אם היתה כזו, לא היתה בלתי צפויה למשיבים".

יבנאל ב'כוננות מעקלים'; תצפיתנים ואנשי קשר מתכוננים לחסום כבישים

„זה עניין של ימים ואולי אף של שעות", אומרים במושבה על הגעת המעקלים הצפויים יחד עם כוחות משטרה

מאת שמעון ויס,
סופר „דבר" בצפון

חקלאי המושבה יבנאל בגליל התחתון והחיטו שלשום על הקמת מטה דחוף שיכלול בתוכו פיתוח בוגנות, תצפיתנים ואנשי קשר, שישעלו נגד כוונת אנשי הרשות לעקל והבטמרה לסקוד את בתי החקלאים במושבה כדי לעקל את רכושם, על רקע הודעות שצברו החקלאים והאגודה החקלאית במושבה הודיעה.

ההחלטה נתקבלה באסיפת חדום שלשום בלילה שנערכה בביתו של יואל צימרמן, מהחקלאים החזקים ביבנאל. במסגרת מטה החרות החולט לחסום כבישים ומשקים כפני המעקלים והמשטרה, אם וכאשר יבואו לבצע את צווי העיקול. עוד החליטו חקלאי יבנאל ליזום התגרות ציבורית מקיפה של חברי מושבים בגליל התחתון למנוע ביצוע צווי עיקלים.

ההחלטה באה בעקבות הגעתן של שתי רשמות בית משפט השלום בטבריה שלשום בערב למושבה כדי לעבור בין בתי החקלאים ולעקל את רכושם. לאחר שחברת „שרותי אשראי" של האחים הרביץ תבעה את הנשבים בגין חובות של אגודה חקלאית ביבנאל המגיעים לכ־150 אלף שקל. שתי הרשמות עברו בין בתים של חקלאים והתחיבו את בעלי המשקים על צווי העיקול שהוצאו נגדם.

בהגיען לביתו של יואל צימרמן סרב הארחון לחתום ושתי הרשמות עזבו את המקום, לא לפני שאיימו כי יחזרו עם כח משטרה כדי לבצעם על צימרמן חבריו לחתום על צווי העיקול. מיד לאחר צאתן של נציגות בית המשפט כינס צימרמן בביתו את ראשי החקלאים במושב והחלט על הקמת מטה הדחוף.

אתמול לא הגיעו שתי הרשמות להמשך עבודתו במושבה, אך ביבנאל בטוחים כי הגעתם של המעקלים למושבה הוא עניין של ימים ואולי אף של שעות.

איש משטרה שפרש לסופר „דבר":

קבוצות קלפנים רמאים מרוקנות כיסי תיירים עשירים במלונות

בקבוצות הישראליות שמות שהזכרתם יכולה לעורר סערה בבוהמה התל־אביבית

מאת נתן רוזני, סופר „דבר" לענייני משטרה

קבוצת קלפנים מרוקנות בחודשים האחרונים בבתי המלון בתל־אביב ומרוקנות ברובי מרמה את כיסי התיירים שנחשבים לקלפנים. עוד בה רוקנו הקבוצות הישראליות מאות אלפי דולארים מן־התיירים הקלפנים ללא התערבות המשטרה מאחר והקלפנים הזרים אינם מתלוננים.

איש משטרה שפרש זה מכבר ממשטרת ישראל פנה לפני זמן מה לסופר „דבר" לענייני משטרה וסיפר את הסיפור הבא:

„לפני כמה זמן פנה אלי בדוקאי של משטרת ישראל והציע לי עסקה: אני אאתר לו תייר עשיר שמוכן לשחק איתו ועם חבריו קלפים והוא ישלם לי אחוזים מן המשחק. הוא הציע לי, בעצם, להיות שדכן. כשהיחזו לפשר ההצעה הוא סיפר לי את הסיפור הבא: אנחנו, שלושת החברים, שכולם אינם ידועים למשטרה אבל ידועים כקלפנים רמאים מומחים, מומצים את התייר העשיר למשחק. הוא כמובן איננו יודע שאנו מעין „קרטל" של שחקנים. אנחנו משחקים בימים הראשונים ונותנים לו להרוויח מאיתנו ואז תאבונו גדל. הוא מתחיל לשים סכומי כסף גדולים ואז אנחנו מתחילים לשתף פעולה במהלך המשחק באמצעות סימנים סמויים ומוסכמים. כך אנחנו מתחילים לרוקן אותו".

לדברי איש המשטרה, הוא אמור היה להפוך ל„מנוף", שדכן בשפת הקלפנים. בדרך כלל מאתרים הקלפנים את ה„פרייארים" התורנים בכניסות לבתי המלון בעצמם. „הם יוצאים מדי ערב לשוט לטיול", אמר לי איש המשטרה שפרש. „הם מאתרים סוחרים ובעלי ממון ופותחים עימם במשחק. השלושה מתפקדים כשלישיה סמויה שכל תפקידה לנצח את התייר המסכן", סיפר איש המשטרה.

בקבוצות הישראליות של הקלפנים המקצועיים חברים אנשים ידועי שם שעצם הזכרתם יכולה לעורר סערה בבוהמה התל־אביבית. „אלה אנשים שזו פרנסתם האמיתית. לפרנסתם המוסדית הם אינם מייחסים כל חשיבות".

'נקלעתי לקטטה', אמר החשוד ברצח עובד הסופרמרקט כשאיחר לפגישה

מאת יחיל לוי,
סופר „דבר" בירושלים

החשוד ברצח ישראל בן־חדיש, עובד הסופרמרקט בירושלים, איחר לפגישה עם יידיד וסיפר לו שנקלע לקטטה. זו אחת העדויות המרכזיות, שהגישו חוקרי מחלק השטעים של משטרת ירושלים להעלות נגד החשוד ברצח, גזרתי הישמה, תושב העיר העתיקה.

אתמול הארך מעצרו ב־13 יום. אשתו, נוהה חישמה, שהיתה עמו ברכב בעת הרצח, שוחררה בהסכמת המשטרה בערבות.

ראש צוות החקירה, מפקח ששון בטון, סיפר בבית המשפט, כי החשוד נוסע כבר ב־19 בינני, יחד עם עוד מאות בעלי סנדר פולו. מאז הוא הושם במעקב. במקביל אספה המשטרה עדויות של עדי ראיה לגבי תיאורו ותיאור הרכב.

מן העדויות התברר, כי לקטטה בין החשוד לבין הנרצח היו שני שלבים: האחד – חילופי דברים בשעה שגיהם ישבו במכוניות, משום שחישמה עקף את בן־חדיש, שחתרים נגדו „אתה נהג אתה? שני הנהגים התקדמו 50 מ' ובצומת הרצל־המייסדים, בעדם מסתיגים באור אדום, יצא בן־חדיש מן המכונית. אז יצא גם החשוד ותוך שניות פרצה הקטטה.

בדרך חישמה שלף סכין ודקר את בן־חדיש בחזה. הסכין קרע את אבי העורקים, ובן־חדיש מת בעבור שעתיים מאיבוד דם. החשוד ואשתו נמלטו מן המקום במכוניתם. כעקבות העדויות נעצרו שלשום החשוד ואשתו. בחקירה אישרה הישמה, כי היתה קטטה בין השניים, אך היא לא הזכירה את העובדה שבעלה דקר את המנוח, אלא רק הכה אותו.

מפקח בטון טען, כי החשוד ניסה בכבר להדיח את אשתו לחזור בה מעדותה. הוא מסר כי לחשוד יש עבר פלילי. הסנגור, עו"ד יוסף הלברייך, הדגיש בדיון כי מדשו לא עשה כל ניסיון להמלט וכאשר הזמן לחקירה " בא ללא בעיות.

השופט עוזא קמא קבע, כי העדויות קושרות את חישמה למעשה וציווה לעצרו ל־13 יום. בהסכמת המשטרה שוחררה האשה בערבות של 10,000 ש"ח ועליה להתייצב במשטרה מדי יום מרם נעשן מסדרי זיהוי ועל־כן אסר השופט את פרסום תמונותיהם של שני החשודים.

'נקלעתי לקטטה', אמר החשוד ברצח עובד הסופרמרקט כשאיחר לפגישה

מעריב־עכשיו

קרא במעריב יום ו':

צחי הנגבי

יהונתן גפן

ליר בנסון

מעריב – שבת:
כך החלה האינתיפאדה. מכם חמור אל ה־9 בדצמבר '87 והאחות שקרעו לו. לא קראו אותם נכון – עמנואל רחן ● חיקי אבל מסריחה העמותות של הדרכים. תחקיר – עמוס לבב ● עם צחי הנגבי במסע הארוך למקום ה־38 – מיכל קראו ● אבא מת לבר. סיפר אישי שנגע לסלון – יעל מרמלמי ● דעה בסיחרי. רחמים גלעד, סיפר הנלוה – יצחק בן־חורין

מעריב שבת:
הדמוקרטים הולכים לעזידה – רן דנוני ● סטריה תוכל לאים ישיחות על ישראל – יוסף חריף ● רחשים זועקים בשקט – דב גולדשטיין ● שני המסות בפעלגת העבודה – מנחם רחם ● הויש שתרגם בסיביליסי כתבי דבשינסקי לגרזיה – נפתלי קראמם ● חלון הראוה על גחת ותרנבה – דוד גלעדי

מעריב בתנ"ך:
מקרה אליאנס – אהרן רבינוביץ, יואב יצחק וסיכל הלצבן

מעריב שיר:
האבנא אר בנגן – נטע שרמי

מעריב בעמ:
אין עוד נחת בארץ הזאת. "סב נבוס בעד ארצנו". ותוכנית ביחוד חדשה של יהונתן גפן, וגבי תמיר – בילי מסקנה לרמן

מעריב שבוע:
ליל סגול, מעשה, פרוע – אמנון נבות על איתמר לוי

אמרים סיחון – רעות ● דליה רבינוביץ – מלוויזיה ● אבי רז – אומרים השבוע ● דוש – שליטיות באריד ● סימני נפש

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

מסתעפת חקירת הסמים בקיבוצים ובמושבים בצפון

משטרת קריית שמונה חושדת כי בפרשה מעורבים עשרות צעירים וצפויים מעצרים רבים נוספים

מאת שמעון ויס,
סופר „דבר" בצפון

שופט בית־משפט השלום בקריית שמונה האריך אתמול ב־10 ימים מעצרם של שנים צעירים מהמושבה יפוד המעלה החשודים בסחר ושימוש בסמים.

לעומת זאת, שחרר השופט ארבע צעירות, חלקן קשונות, מהקיבוצים דן וכפר סולד לאחר שנחקרו בחקירתן כי השתמשו בסמים, ומזיירי הקיבוצים הבטיחו למשטרה לפעול בחדרה אינטנסיבית לשיקומן של הצעירות. צעיר אחר מקיבוץ דן, שהוא עלה חדש, שוחרר גם הוא לאחר שהתברר כי היום הוא עמד לצאת לשירות מילואים. כל העצורים, המשוחררים קשורים לפרשת חשיפת קבוצות צעירים שסחרו בסמים ועישנו סמים בקיבוצים ובמושבים בגליל העליון.

מתברר כי החקירה בפרשה מסתעפת וצפויים מעצרים רבים נוספים. משטרת קריית שמונה חוששת, כי בפרשת הסחר והשימוש בסמים, בעיקר חשיש ומריחואנה, מעורבים עשרות צעירים מיישובי אצבע הגליל ועמק החולה תלמידי בגילאי תיכון ובשירות צבאי, שעישנו סמים במהלך מסיבות ואודביות שערכו בבתי־הספר האזוריים ובחצרות קיבוציהם ומושבים.

הכתה בתה בחגורה ונדונה לפיקוח קציין־מבחן

נשיא בית משפט השלום בבאר שבע הטיל אתמול פיקוח של קצין מבחן על אישה, שהיכתה את בתה בחגורה.

בפני השופט יוסף רבי הובאה גרושה, בת 28, מבאר שבע, שהודתה בכך שלפני יותר משנה היכתה בחגורה את בתה הקטנה בכל חלקי גופה וגרמה לילדה לחבלות, שחייבו מתן טיפול רפואי.

הנאשמת הביעה צער על המעשה ואמרה, שהיתה ב. פעם ראשונה שקרה לה דבר שכזה, „בשעל בכיה של הבת היא הגיבה בסמות". לדבריה, שוחרים יחסים טובים ביניה לבין בתה.

תורם ובונה

חמישה מיליון דולר הושקעו בפיתוח מרכז קהילתי יהודי־ערבי בשכונת עג'מי ביפו, 1.6 מיליון דולר מלמלמ"ל המיליארדר היהודי־האמריקני ארמנד האמר והשאר מתרומות חברים שגייס האמר לפרוייקט. טקס הנחת אבן הפינה התקיים אתמול בבוקר בשכונת עג'מי, בנוכחות ארמנד האמר, ראש עיריית ת"א־יפו שלמה להט, תלמידים ותושבים מהשכונה. האמר אמר בטקס כי הוא מקווה שתרומתו ותוצאותיה יקרבו בין ערבים לבין יהודים. שלמה להט אמר כי המרכז הוא תחילתו של תהליך פיתוח שיימשך ביפו. המרכז ייבנה בין הרחובות טולוז, תרשיש, קדם ודונולו ויכלול אודיטוריום ל־400 צופים, במה מקצועית, אולם ספורט רב־תכליתי, ספריה, חדרי חוגים והשכלה למבוגרים, סדנאות, חדרי כושר, ג'ודו, טניס שולחן, בלט וריתמיקה.

(כתב: נתן רוזני, צילום: יונתן סלינגר)

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע
ראיון מיוחד עם יצחק רבין
יהודה כמינסקי / רפים מואבים
דני רובינשטיין / האינתיפאדה, שלב חדש
גבריאל מוקד / מכתב לירדן קניוק
עליזה ולך / בחירות 88': הימין הקיצוני
יגאל משיח / מייבאים עזרות בית
יצחק רון / האופציה הפלשתינאית
דן בראמרן / בהפירות הלשון
יגאל תומרקין / חשבון ונפש
מרכה צימוקי, ורדה צימרמן, אמיר דותבליט, אמיר אורן, יקיר צור, חיים גורי, מרכיה מנדלסון, חגי אשר, דניאל בדסימון, עזר עמרב, מיכל פלג, יחזעם ייזיז, מלי הלינר, חיים ביאור, דן אכרון
„משא" לספרות ולאמנות"

מצא את ההבדלים

אלפי שטרות מזוייפים על סך 100 ש"ח חדשים הופצו בעת האחרונה במרכזי הפצת הכספים באיזור תל־אביב. הדבר נחשף על־ידי בלשי היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב. אתמול נודע כי לשוק הכספים התל־אביבי הוכנסו שטרות מזוייפים שהכמות שלהם טרם נאמדה. החלפת הכספים נעשית, על־פי החשד, במוקדי החלפות הכספים בעיר. חזייפנים ומפיצים מחדירים לתוך כמויות הכסף שטרות מזוייפים. מן המשטרה נמסר אתמול כי המון של השטרות המזוייפים בהיר יותר, המנורה שמצויירת על השטר המזוייף מטושטשת, הספרות מטושטשות על השטר המזוייף. בשטר המזוייף צבעם של המילים „בנק ישראל" (בלועזית) מצויירים בחום במקום בצבע שחור כמצוייר במקורי. בצד הנמונה יצחק בן צבי יש משולשים המופיעים במקור בצבע אפור ואילו בשטרות המזוייפים הם מופיעים בצבע חום. מעל הנמונה יצחק בן צבי מופיעות בשטר המקורי תמונות גרפיות צבעוניות ואילו בשטר המזוייף הן מופיעות בצבע חום. דוברת מחוז תל־אביב מסרה אתמול כי אזרח המחזיק בידו בשטרות מזוייפים או רוצה למסור מידע בנושא זה למשטרה, טוב יעשה אם יפנה לרס"ל אלוני גרשמן, ראש מחלק הבילוש הנושאי. טלפון: 5454411 – תל־אביב (כתב: נתן רוזני, צילום: י.פ.פ.א)

חשוד באונס ושוד נערת ליווי נעצר עד תום ההליכים נגדו

(ע)– יגאל שעיה, בן 21, מפתח־תקווה, המואשם בכמה מעשי תקיפה וגרימת חבלות, לרבות אונס ושוד של „נערת ליווי" שהוזמנה על ידו ממשרד לשירותי ליווי ואירוח, נעצר אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב עד תום משפטו.

בכתב האישום מוענת התובעת עו"ד עפרה אורנשטיין, כי הנאשם התקשר ב־25.4.88, קודם לתנות, למשרד הנותן שירותי אירוח בתל־אביב. עובדת המשרד הבטיחה לו, כי בילוי עם צעירה יעלה לו 400 ש"ח, הנאשם הסכים ומסר לה את כתובתו.

העובדת נסעה במונית לדירתו, אך כאשר פתח לה כשהוא לבוש בתחתונים בלבד, חששה המתלוננת להיכנס והציעה לשלוח לו בחורה אחרת. הנאשם שכבע אותה, לפי כתב האישום, להיכנס לדירה, הובילה לאחר החדרים וסגר את הדלת. אחר כך הדה לה להתפשט, אך משסירבה – הוציא סכין מתחת למזרון והצמידה לצוארה.

התובעת מוענת, כי לפי בקשתה הניח שעיה את הסכין בארון, שכב עליה ואנסה. בניגוד לרצונה. לאחר שהמתלוננת קמה והתלבשה, נטל שוב את הסכין ונטל מארנקה כאימום 800 דולר ו־750 ש"ח בכדים הדרשה לה לעזוב את הדירה.

סעיף אישום נוסף המיוחס ליגאל שעיה, מתייחס להכאת צעירה אותה קיים קשר־ידידות, כאשר היא באה באפריל 1987 לביתו כדי לשוחח עמו. התביעה מוענת, כי הנאשם נטל רצועת מתכת לכלב והיכה בה את המתלוננת בכל חלקי גופה. מאוחר יותר, בערב, פגש הנאשם את המתלוננת כאשר טיילה עם כמה מחברותיה ברחוב, ניגש אליה והיכה אותה בכפיסות ובאגרופים. כמו כן הוא מואשם כי איים להרגה, כאשר נודע לו כי הגישה תלונה למשטרה.

ועדת השמות של עיריית ירושלים החליטה:

הגבעות סביב 'פסגת זאב' ייקריאו בשמות תנ"כיים ולא יסופחו לשכונה

מאת נח זבולוני,
סופר „דבר" בירושלים

הגבעות הסמוכות לשכונה הירושלמית „פסגת זאב" (ע"ש זבוטינסקי), שנערוך לחקמת עשרות אלפי יחידות דיור באיזור זה תשוערנה גם להבא נפרדות וישאו שמות תנ"כיים כמו בגבע, ליש, נוב ולא יסופחו לפסגת זאב, כפי שהוחש משרד השיכון.

ועדת השמות של עיריית ירושלים, בראשות דוד בנבניסטי, קיימה מספר ישיבות על הדישת משרד השיכון לקרוא לכל האיזור בשם פסגת זאב.

כדי להבחין בין איזור לאיזור בשכונה הציעה הוועדה לקרוא פסגת זאב – מזרח, פסגת זאב – מערב, פסגת זאב – צפון ופסגת זאב – דרום, או פסגת זאב א־ב־ג־ד. חברי הוועדה בהודעת השמות טענו כי רבוטינסקי הנצח בירושלים דיו בקריאת השכונות פסגת זאב, גבעת זאב וחצר דבוטינסקי על שמו.

על מרחבה זו ישנה הוועדה מספר פעמים הנושא לא הוכרע. אתמול, כאמור, התקיימה הישיבה המכרעת ויו"ר הוועדה דוד בנבניסטי ביקש לקבל החלטה סופית מפני שהקבלנים ומשרד השיכון המפרסמים את מכירת הדירות באיזורים אלה, קבעו בעצמם שכונות הם קוראים בפרסומיהם לשכונות פסגת זאב דרום, פסגת זאב צפון וכו'.

מרכז גדול החולם אתמול להוריד את הגבעות מפסגת זאב ולהוסיף את דרישת משרד השיכון לקרוא לכלן פסגת זאב. הם קבעו לגבעות שמות תנ"כיים ושמות של יישובים בא"י מתקופת המקרא, שהיו קשורים בירושלים.

להיט השנה בקיסנות – טיסה בשמי הארץ

ירושלים (קשרית למיכם) – מדי שנה מבצע את קיומות חקרן של הילדים לחוש ובריא. השנה הלחיצו והא מיטה של הקיסנים המקומיים בשמי הארץ. יוזמי ויוזמה קיסנות מעניקות השנה לילדים חוויה זו שלרבים מהם מוחה ראשונה בחיים.

כ־30 אלף ילדים משתתפים בימים אלה בקיסנות הנערכות בכ־150 מתנ"סים מרחבי הארץ. נמסר, כי השנה מוצע לילדים שפע חסר תקדים של מעילות בקיסנות המולל, בין השאר, לימוד מחשבים, סיורי ג'יפים, רכיבה על סוסים וכבולת הכתרת – טיסות בשמי הארץ.

אלפי בני נוער משתתפים הקיץ בקורסים למדריכים בצעירים במתנ"סים ואלפי אמהות בשפופות ברוכות ילדים משתתפות בחשיפות מאורגנות מטעם המתנ"סים.

חדשות שבת
מצוקתו של החבר ישראל קיסר, מאת שאול אבורון ■
משה נגבי, דין ודברים ■ ביבי נתניהו עושה לך את זה,
בדרך הבאה. פרופיל וראיון. מאת יעל גבירץ וצבי גילת ■
חיים יולש, איש התק"מ, לנעמי לויצקי: כך הפיל אותי דוד
בלאס ■ דורון רוזנבלום: הניתוחים שלנו מפוכחים, את
העולם שאיננו בשל ■ אלכס ליבק בקוריטיבה, עם ברזונה
קרולין ■ אפרים ריינר ■ האחים קדם שולפים ציפורניים,
מאת בוקי נאה ■ ענת מידן עם אילנה שושן ■ אבא אבן ■
עיסקת הנשק הסעודית, היכן היה המודיעין, מאת אלכס
פישמן ■ הכיסא המתנדנד של אברהם שפירא, מאת
אמנון לוי ■ דוד אבידן, טלוויזיה השבוע ■ נאיר אגסי:
חוויית הביאנלה שלי ■ ישראל אחרוני כובש ירקות ■
ברכת דן בן אמוץ לשלומציון קינן

דבר היום

מועמד וסגנו

מייקל דוקאקיס הוא פוליטיקאי חדיר, הנשמר מפליטות־פה ומהתחייבויות שעוד יחזור לרודפו. כמו גם מהימודים מרחיקי־לכת. בחירתו בלויד בנטסן למועמד המפלגה הדמוקראטית לסגן־הנשיא אופיינית לדוקאקיס. מושל מסצ'וסטס, שיוכתר למועמד הדמוקראטים בועידתם באטלנטה בשבוע הבא, פסח על סגניו־בכוח העלולים להאפיל עליו או לשבש בלשון הורה (או בפרק אפל מעברם) את מסעו לבית הלבן, אשר בו עדיפים כיום סיכוייו על אלה של ידידו הרפובליקאי ג'ורג' בוש. בנטסן אינו נואם מבריק או מנהיג כוחני, אך כפי שאמר דוקאקיס עצמו בשוקלו מועמדות של מאאמר הרומה לבנטסן באופיו הבילו, נ'ן גלן, אין הוא רואה פגם בהעדר כריזמה.

בנטסן אמור רק לספק את המחווה הפוליטית המבוקשת בדרך־כלל ממועמדים לסגנות־הנשיאה: לא להיות הטוב שבנשיאים האפשריים אם ייקרא נשיאו לעולם שכולו טוב, כפי שמתיימרים לעתים מועמדים לנשיאות לנמק את בחירתם, אלא לאזן את נקודות־התורפה של המועמד לנשיאות. דוקאקיס חלש יחסית בדרום, בקרב בוחרים שמרנים ואולי גם בקרב בוחרים פרוטסטנטים, אף שהתנגדות ליהודי־אורתודוקסי כמותו בוחרי פחותה כיום משהיתה לפני 28 שנים לנ'ן קנדי הקתולי, שנאלץ להתחייב – ביוסטון שבטקסס – כי לא יציית להוראות האפיפיור שברומא.

ההקבלה המתבקשת בין קנדי־ג'ונסון לדוקאקיס־בנטסן מתייחסת לזיהוי מסצ'וסטס־טקסס, שנבר בפעם זעיר על מנדטנשיא הרפובליקאי שניחה לרשת נשיא קשיש ואחוז. מה שהיה ניקסון אצל איזנהאור אמור להחזר הפעם אצל בוש, סגנו של ריגן, מה עוד שבנטסן מאיים במישרין על בסיס־הבית הפוליטי של בוש ואף הנחיל לבוש מפלה בהתמודדותם בבחירות לסנאט לפני 18 שנה. ג'ונסון אכן סייע רבות לקנדי – יש אומרים כי הוא המועמד היחיד לסגנות שמצע ממנהיגו המסד – אבל שלוש שנים אחר־כך נדרש בעצמו לתפקד בנשיא, ובמבנים מסוימים, בעיקר במדיניות־פנים ועד שנכבע לקללת ויטנאם, הישיג לעשות זאת מקצתו. בנטסן אינו רבמנ בקתגרים כפי שהיה ג'ונסון, מנהיג הדוב הדמוקראטי קודם בחירתו, אך גם הוא עשוי לפתע להתקדם לנשיאות. עד עתה לא הוכיח כי קורץ מומחה נשיאותי, אך יוכל להתגבר בכך שגם סנאטור אלמוני־למחצה אחד שנעשה לסגן־נשיא וכמעט מיד לנשיא, הארי טרומן, הצליח הרבה יותר מכפי שנחזה.

הדרישה המעודדת ביותר לדמוקראטים היא, כי ג'סי ג'קסון כועס על הבחירה בבנטסן. ריסוי של צוות שאינו מקובל על ג'קסון יביא לדמוקראטים יותר בוחרים משאבדו בגלל תגובה זו של בכיר הפוליטיקאים השחורים באמריקה. מבחינה ישראלית אין בכך עידוד רב, משום שדוקאקיס ייאלץ לפצות את ג'קסון בדרך אחרת, אולי בתפקיד חשוב בממשלו, אך בנטסן בוחרי לא יהיה התקפי ביחסו לישראל בדרך שגלן היה צפוי להיות. כל זאת, כמובן, בלי להציח שדוקאקיס משול כבר לנשיא: עדיין יש לראות במי יבחר בוש לסגנו וגם, פרט קטן, מי יצמח בבחירות.

מאחורי הסורגים

אוהדי המפלגה הסוציאליסטית במקסיקו מפגינים מדי יום מול משרד הפנים במקסיקו סיטי. הם טוענים, כי תוצאות הבחירות זייפו וכי מועמדם קארדאנס הוא המנצח האמיתי. (צילום: א.פ.)

חילופי מכתבים

בלי צד שני

אנשי חינוך שלחו קול קורא לראש הממשלה. בבקשה לפשרה בשטחים. שמיר: הרב שלום תמורת שלום, וסיחור עזה. הוא לא למד כלום. להלן חליפת המכתבים

שלושה חודשים לאחר פרוץ האינתיפאדה החליטה קבוצת מחנכים לכנס אנשי חינוך בתל־אביב כדי לדון בהשפעת המהומות בשטחים על הנוער ועל מערכת החינוך. בכינוס השתתפו מאות אנשים, והדברים שנאמרו בו היו קשים. בעקבות זאת הוציא הצוות שיחם את הכינוס נילוי־דעת, תוך הכותרת „כנס חירום של מחנכים – קול קורא".

בין השאר נאמר בגילוי־דעת, כי „המצב הפוליטי שבו נתונה החברה הישראלית, מעמיד את הנוער בישראל, יהודי וערבי, בפני מצבים אנושיים וחינוכיים קשים מנשוא, ומאיים לשים לאל את מאמצינו לחינוך לשלום ולדו־קיום. העמדות, ההתנהגויות שאליהן נדחף היום חלק מן הנוער, סותרות את השקפת־העולם המתבטאות במגילת העצמאות... נעמדות בניגוד למסורת ההומאניסטית, המהדרות של מערכת החינוך הממלכתית.

„אנו קוראים למחנכים היהודים והערבים לפעול למניעת הקצנה לאומנית וניכור אלימות ולהמשיך ללא לאות בשיתוף־פעולה ובהבנה הדדית בין שני העמים... כאי הכנס קוראים לממשלת ישראל למצות כל אפיק וסיכוי להידברות, כדי למנוע את הבאתו מצב השליטה על עם אחר, לשים קץ למלחמת מתמידות, ולפעול בדחיפות לפתרון מדיני על בסיס הידברות ופשרה..." כן קראו משתתפי הכינוס לשר החינוך „לפעול בממשלה לאימוץ מדיניות שתשחרר את חיילי צה"ל מהמילכוד הבלתי־אפשרי שבו הם נתונים".

הודעה היומית שלחה מכתב אל ראש הממשלה יצחק שמיר ובו סיפרה לו על הכינוס ועל גילוי־הדעת, שחתמו עליו מאות המשתתפים, וביקשה ממנו לקבוע להם מועד מתאים לפגישה עמו.

בתשובה קיבלה הודעה, באמצעות ששכר קציר, יועץ ראש הממשלה, מכתב. ובו נאמר: „נתבקשתי על־ידי ראש הממשלה לאשר קבלת מכתבך. אין ספק שהגיעה העת לשים קץ לאלימות, הפגועה באורחים חפים מפשע. על המחנכים שלנו, יהודים וערבים, לשנן אמת פשוטה זו לתלמידיהם, השכנה והערב. קול הקורא שיצא מטעמכם מתעלם מן העובדה שזריקת האבנים ובקבוקי התבערה הם חלק מהמלחמה המתמשכת, שהפורעים הערבים הכריחו עלינו מאז שחבנו לארץ־ישראל.

„נסיונכם לערבב מודים ומחגבים במדיניות של „פשרה" – הכוונה לוויתור על חלקים מארץ־ישראל – לא יצלח. אנו נעניק אוטונומיה לתושביה הערבים של יהודה, שומרון ועזה, אם וכאשר ישבו עמנו לשולחן הדיונים, למרם על שלום, בלי הצורך לחלק בשנית את ארץ־ישראל. הנסיון לעדר את בטחון הנוער שלנו עם חלקי מולדת – יכשל. אנו דוגים בשלום לפחות כמוכם, ונעניק שלום תמורת שלום!

„אנו נאמנים לערכי היהדות והציונות, למגילת העצמאות. שפיכות דמים נעשית על־ידי האויב הערבי, המסרב להכיר בזכותנו על ארצנו, ומשתמש באורחים כדי לשפוך דמי נקיים. כאתמול כן היום. ידי חיילינו נקיות, והם יזכו למלוא התמיכה מממשלתם ומעמיד־הם. את הפניה שלכם יש להפנות אל ערביי יש"ע ולכל שונאי ישראל, ולא לחיילים הממלאים אחר הוראות הממונים".

הסופר ס. יזהר, שנשא את הנאום המרכזי באותו כינוס, השיב על המכתב. להלן תשובתו:

„מה אין בו, בנוסח מוכר לעייפה זה של מכתב משרד ראש־הממשלה, משרד שכלום לא למד וכלום לא הסיק ממה שקורה כאן בארץ כבר חצי שנה: אין בו במכתב הזה צד שני. הוא ממוען כולו מעצמו אל עצמו וכולו הכתבה. של צד אחד לצד בלתי נוכח. כולו תביעה לכניעה ללא תנאי. תביעתו של מובס לנכבשים. וכמובן, מכאן עומדים ערכי היהדות והציונות ומגילת העצמאות – ומכאן מתגודדים אויבי ישראל, פורעים ערבים ושאר שונאי ישראל.

„הם אינם צד שני. אין עם פלשתינאי. אין לעם הזה זכויות. אין לו רצון לאומי. כל התקוממות הזו היא רק כדי להרגיע, לפגוע ולהדוב. כולם שם אספסוף של אויבי השלום, שמעזים עוד לתבוע לעצמם זכויות. לעומתם, מתוך נדיבות, מומיגים היהודים את הערבים אל שולחן דיונים – כדי שיסכימו שם שאין להם חלק בארץ ישראל. שיסכימו שארץ ישראל לא תחולק שנית. שיסכימו שהם אינם עם ולא סגיע להם כלום יותר מאשר שלטון עצמי של תושבים ממדרגה שנית.

„מכאן עומד עם שמחויק בכל ולא יוותר על כלום – ומבאן מתפרעים אנשים שנקראים לוותר על הכל ולהודות שאין להם זכות על כלום. אכן, כשיסכים הצם הפלשתינאי להתאבד כעם – יגישו לו מלמעלה שני מעגקים: ,יעגיקו' לו אוטונומיה ו,יעניקו' לו שלום. כי, שלום תמורת שלום, אומר שיגיחו להם לשבת כאן ולא יגרשו אותם.

„מה צר שראש הממשלה איננו יודע לקרוא את הכתובת שכתבה האינתיפאדה על פני הארץ. אבל מה מסוכן אם ילמד לקרוא ולהבין את הכתובת רק לאחר שתהיה כתובה באש מלחמה גדולה ונוראה. אלא אם כן נצליח להחליף את העוורון היהיר שלו בראיה מפוקחת, ומהר".

רפורמה / „אקונומיסט" ל„דבר"

סין מחכה בתור

הסינים הקדימו את הסובייטים ברפורמה הכלכלית, אבל מפנים ברפורמה הפוליטית מרי יקימו גלעד לקרבנות מאי

הקומוניזם הוציא את הכלכלה הסובייטית הרבה יותר שנים מאשר את הכלכלה הסינית, הרוסים גם מעולם לא היו בעלי נטיה סטרית כה חזקה כמו הסינים. אבל הצייתנות הקונפוציאנית מבוססת עמוק בנפשם של הסינים. לכן אין זה פלא, אומרים האנאליסטים בפרוסה, שרגע סיאו פינג – לאחר שהקדים את הרוסים בהנהגת רפורמה כלכלית – זחיר מאוד בכל הנוגע לרפורמה פוליטית.

ההשוואה בין שתי המעצמות הקומוניסטיות הנדולות בלתי נמנעת. ובאמת, ועידת המפלגה הקומוניסטית הסובייטית גרמה אי־נחות לאנשים חושבים בסין, התוהים כיצד קרה שהרוסים – המפגרים כל כך בבניה־מחדש של כלכלתם – מהדהדים עתה בתקופת כהונה קבועה לנשיאות ובבית־מחוקקים נאות, בעוד שסין – למרות כל המחוות הליברליות בקונגרס המפלגה באוקטובר ובפרלמנט הסיני במארס ובאפריל – עדיין כבולה כמעט בעבר בידי הביורוקרטים של המפלגה. סיאו יאן, שר לשעבר ואחד מומחיה הנודעים של סין, הנרשם מן ההחלטה הרוסית להקים גלעד לזכר קרבנות סטאלין. מתי, הוא שואל, יהיה למנהיגי סין האומץ לדחות את מאו צה סונג?

שאלה טובה. שכן, לדעת סיאו, סין עשתה שלוש שגיאות נוראות תחת שלטון מאו, ועין מן האמון של מהפכת התרבות. היא הזניחה את ההשכלה, כך שרבע מאוכלוסייתה הם אנאלפביתים או חצי־אנאלפביתים. היא זלזלה ברעיון של מערכת משפטית באותה. והיא עוררה את האוכלוסיה הנדולה בעולם – יותר ממיליארד היום, לעומת 660 מיליון ב־1960 – לגדול עוד יותר מתוך הנחה שמספרים פירושם כוח.

לציניקנים בסין יש תשובה פשוטה. רבים ממנהיגיה של סין היו עמיתיו של מאו. לדחות עכשיו את ה„קברניט הגדול" כמוהו כחזרה ביחוס הכשל שלהם עצמם. מכאן הקו הרשמי האומר כי מאו היה „70 אחוז רע ו־30 אחוז טוב": נחמה קלושה לסיא, שישב בכלא שמונה שנים בתקופת מהפכת התרבות. אבל גם אם יחדשו כל פסלי מאו בסין, המפלגה עדיין תהיה בשלטון, והתפוכות במשך 40 השנים הין רבות ומתאומות. מהי הערבה שעם לכתו של דנג (הוא בן 84) הרפורמה יחיו אחריו?

אין זה סביר, שהן יפלו קרבן למאואים מחדש, משום שהן העשירו מאוד את אחוס שלושה רבעים של העם הסיני וחיים בכפר. הדבר נותן לדנג ציבור תומכים החסר מאוד לגורבצ'וב. אבל עם הכוח המרוכז בידי המפלגה הקומוניסטית הסינית, אין להציא מכלל חשבון נסיון שייעשה יום אחד לבטל את הישגיו של דנג. שכן הסינים השכילו עוד פחות מן הרוסים לעגן את הרפורמות הכלכליות שלהם במסגרות פוליטיים שיוכלו להגן עליהן.

התשובה הסינית, כמו הרוסית, איננה לבקר ולאזן את כוחה של המפלגה הקומוניסטית על־ידי כוחן של מפלגות אלטרנטיביות, אלא לעשות את המפלגה הקומוניסטית „טובה יותר". המזכיר הכללי של המפלגה, ג'או זיאנג, קורא „לחזק את הפיקוח כדי לשמור על נקיונם וישרם של מוסדות המפלגה והממשלה". מעתה, הוא אומר, „יבחרו פקידי המפלגה – בבחירות שיהיו בהן, לעתים, יותר מועמדים ממספר המשרות – לפי כישוריהם. זה נשמע כמעט כמו באום של גורבצ'וב מתורגם ללשון מנדרין.

הבעיה היא לתרגם את לשון מנדרין לפעולה. היותו של אדם פקיד ממשלתי או חבר במפלגה הקומוניסטית פירושו ליהנות מזכויות יתר – הזל במכוניות נוחות וגמור בסעודות בזכוניות. קשה לתאר שאנשים אלה יוותרו בקלות על הטבותיהם. אבל ייתכן שחסרונות אלה נסבלים יותר מכפי שהם נראים, שהרי סין מעולם לא ידעה ממשלות ישרות או דמוקראטיות. כל זמן שרמת החיים עולה, למה לדאוג?

סיבה אחת לדאגה היא שעושר מביא לכך שבמוקדם או במאוחר, אפילו במדינות האוטוריטאריות של מזרח אסיה, אנשים רוצים משטר דמוקראטי וליברלי יותר; ראה דרום־קוריאה וטאיוואן. הסינים זריכים להאזין לגורבצ'וב משום נוסף: הוא בטוח שהרפורמה. הכלכלית שהוא שואף לתן לא יתקיימו ללא רפורמות פוליטיות.

ציד נאצים / אריאלה ראוכני

פרידמן הביתה

„ציד הנאצים" טוביה פרידמן יצא על דעת עצמו למחול לקורט ואלוהיים בווינה. הגיע הזמן שהממשלה תפרסם את עמדתה בנושא

טוביה פרידמן

טוביה פרידמן, המכנה עצמו „ציד הנאצים", נטל לעצמו סמכויות, בניגוד לעמדתם של ארגוני ניצולי השואה ושארית הפליטה בארץ, ונפגש השבוע עם קורט ואלוהיים, נשיא אוסטריה, כדי לנהל עמו מו"מ על קבלת מענק בסך 40 מיליון דולאר להקמת שני בתי אבות בישראל בשביל ניצולי השואה.

קודם יציאתו לווינה גיהל פרידמן, שוב על דעה עצמו, חליפת מכתבים עם קורט ואלוהיים. בין היתר כתב לואלוהיים, כי במחקרים שערך בארץ ובחוץ לארץ לא מצא הוכחות לאחריותו של ואלוהיים „לפשעים נאצים נגד העם היהודי או נגד לאומים אחרים". בעקבות חליפת המכתבים נשלחה אל פרידמן הזמנה רשמית ממעם ממשלת אוסטריה לבקר בווינה ואף הוזרה לו פגישה עם הנשיא.

פרידמן, הידוע בתאוות הפרסום שלו, ראג ככל הנראה ליידע בעוד מועד בצינים של כליתתקשורת בווינה על פגישתו המתוכננת עם ואלוהיים, כדי שתוכה בסיקור עתונאי.

לא צריך להיות חכם גדול כדי להבין, שקודם ואלוהיים הוסיף את מוביה פרידמן, המתיימר להיות רובדם של ניצולי השואה בישראל, לביקור דשמי בווינה, בהיחוד בי פגישה כזו עשויה להעניק לניטיפאציה לטיעוניה, שאין יסוד להאשימו בפשעי מלחמה נגד העם היהודי ובני לאומים אחרים.

בעקבות פגישתו של פרידמן עם ואלוהיים פרסמו ניצולי השואה הודעה, כי לעולם לא ישתפו פעולה עם קורט ואלוהיים ולא יתנו יד לנסיונותיו לנקות את שמו מחשדות העבר. הם הדגישו בהודעתם כי טוביה פרידמן אינגו מייצג את ניצולי השואה ולכן אינגו זכאי לדבר בשמם.

פרידמן מנמה ליהנות משני העולמות: מזה ניסא הוא מציג עצמו בפגישות רשמיות ובראיונות עתונאיים כציד נאצים וכמנהל מכון לדוקומנטאציה בחיפה (מהוחו של מכון זה אינגה בחוזה) ומאידך גיסא הוא טוען כי יצא לווינה כי „אדם פרטי". מן הראוי שמשרדי הממשלה, בעיקר משרד החוץ, וכן גופים ציבוריים הנוגעים בדבר יוריעו חד־משמעית כי מוביה פרידמן אינגו מייצג שום גוף רשמי בישראל. כן ראוי להודיע רשמית, כי למעשה שום גוף ציבורי לא עמד מאחורי מחקריו על עברו של ואלוהיים.

אם אכן יחליטו גורמים מוסמכים, כי יש מקום לנהל מו"מ עם ואלוהיים או עם ממשלת אוסטריה על קבלת מענק לבניין בתי אבות לניצולי השואה בישראל, או על פיצויים לניצולי השואה, צריך לטפל בכך גוף מוסמך, הנתון לביקורת ציבורית. עד אז יש לקרוא לפרידמן לחזור הביתה.

כנסת / שלמה גינוסר

מדד מצוקה ליבראלי

בהתנפלות על שלמה הלל רצו הליבראלים לומר ל„חירות": מה שאתם יכולים, אנחנו יכולים יותר. אבל גם כך לא הצליחו להוציא את הלל מהכלים

מי שעוקב אחרי מדד־המצוקה של הליבראלים יכול היה לאתר השבוע נילוי־בטנה. של מצוקה זאת, בעת ההשתלחות הקולנית של הליכוד ביו"ר הכנסת שלמה הלל. מלבד יהושע מצא (שתמיד יש לו בעיה עם בקרת־הקול), קשה לזכור חברי כנסת של „חירות" שהצטיינו בהתנפלות על יו"ר הכנסת. הרמטיקול של מיכאל איתן, סיעון לגופו של ויכוח מפיו של השר קודם. אולי עוזר משהו. זה הכל. בראש ההשתלחות בשלמה הלל עמדו דוקא הליבראלים של הליכוד. הזיומר, הזיומן והוולחים של המתקפה הזאת, יותר משהתייחסו לשלמה הלל ולגופו של דיון, נשלחו לכתובתה של „חירות", לאמור: מה שאתם יכולים – אנחנו יכולים יותר טוב. אי לכך, אוי לכם אם תקצצו במכסת־המושבים שלנו בכנסת הבאה.

לגופו של עניין, הוויכוח על הפרדת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת הוא ויכוח פוליטי מובהק, שכל מרכיביו וכל האינטרסים המעורבים בו הם פוליטיים לגישמים. כך התנהל הוויכוח הזה בכנסת עד שהליכוד מצא את עצמו בסיעום, משום שלא דק המערך ומיעות האופוזיציה משמאל מחייבים את הפרדת הבחירות, אלא גם שותפותיו הדתית של הליכוד בקואליציה. ברגע שהליכוד נרתם לעמדת־מיעוט נשבון כללי המשחק הפארלמנטרי.

מליאת הכנסת הטילה על ועדת־הכנסת לקבוע איזו ועדה תטפל בהליכי החקיקה שנועדו להפריד את הבחירות. הליכוד ביקש לטרפד כליל את יזמת החקיקה או לחלופין (וזה הרע בטעמו מבחינתו) להעביר את הנושא לדיון בוועדת החוקה, שבראשה עומד איש הליכוד. המערך תבע להקים ועדת־אד־הוק. יו"ר ועדת הכנסת מיכה רייסר מ„חירות" פתח בתמרוני השהיה ו„סחבת". אולם גם לפרוזנטיבה המסוימת של יו"ר ועדה לשלוט על סדר־היום של הוועדה יש גבול מסוים.

באשר יו"ר ועדה נקלע לעמדת־מיעוט, התרגילים הללו חורגים לא רק מהטעם הטוב אלא גם מהגיון הדמוקראטי הבסיסי. זה מה שקרה, כאשר ח"כ רייסר סירב להיענות לתביעה החד־משמעית שמליאת הכנסת הציבה לפני ועדת־הכנסת שבראשותה להכריע איזו ועדה תטפל בהליכי החקיקה להפרדת הבחירות. כך, לאחר כמה תמרונים־שכנגד של הרוב בוועדת הכנסת נגד היו"ר שלה, התגלגל הנושא חזרה למליאה. ומלב־בקר־אחרי ביקש לתן בהתנהגותו של יו"ר ועדת הכנסת.

זה הרגע שבו נכנס לתמונה יו"ר הכנסת שלמה הלל, שעוד בה העדיף פעילות מתונה מאוד מאחורי הקלעים תוך מגעים עם מיכה רייסר. בשבוע שעבר זימן הלל את רייסר ותבע ממנו להיענות לתביעתה של המליאה להעמיד להצבעה את הנושא בוועדת הכנסת. רייסר הבטיח להשתדל לעשות זאת עד יום ג' השבוע, „אלא אם כן, יהיה עלי לחזן של חברי מפלגתי".

כיוון שהסחבת נמשכה, מצא יו"ר הכנסת לנכון להיעתר לבקשתו של ח"כ אורי לדין במליאה בהתנהגותו של רייסר. „זאת לא היתה הזעזעות פוליטית מצדי. ראיתי עצמי חייב לקבל את רצונה של המליאה. לא באתי להשפיע בדרך בלשהי על ההחלטה שהכנסת הטילה על ועדת הכנסת להכריע בה", אומר יו"ר הכנסת. הלל דוחה גם את הטיעון הפורמאליסטי, שהתקנון לא איפשר לו להיענות לבקשה. אמנם, אומר יו"ר הכנסת, סעיף 43 בתקנון אינגו חד־משמעי בנושא זה. אבל כאשר התקנון אינו חד־משמעי נדרשים לתקרים, ובכל התקרים יו"ר הכנסת הוא שהחלים אם להיעתר להעלאת נושא על סדר היום או לא. „מאחר שחברי הליכוד יזעו שאין להם לא בסיס פורמאלי ולא בסיס מוסרי למנוע את הדיון במליאת הכנסת, הם החליטו להביא לפיצוץ הישיבה", אומר שלמה הלל.

על מה שהתרחש ביום ב' במליאת הכנסת אומר יו"ר הכנסת שלמה הלל: „זו היתה תופעה אימה של חוליגניות. היה כאן נסיון להרתיע אותי

(המשך בעמוד 8)

נגב / אמיר רוזנבליט

לא בזכות הציונים

התנועה הציונית הנדה מרי את הנגב, נאמר בכנסת. אפילו הכלתו בתחומי המדינה היהודית נבעה בעיקר מהאינטרס הבריטי

באחר הבקרים, במחצית השניה של שנות השישים, נעצר טנדר גדול בחזית בית־הספר המקיף הזיכון בדימונה וכמה פועלים פרקו מעליו שיחים וצמחי נוי שונים ושתלו אותם בחופה בארמה החולית, במקומות בולטים לעין בכניסה לבית־הספר. בתוך שעה אחת השתנה לחלוטין הנוף בסביבת. במקום ארמה משופה – מעין נווה מדבר קטן.

חלפה עוד שעה ובחזית בית־הספר נעצר אוטובוס תיירים וממנו ירד אברהם הרצפלד, מלווה בקבוצה גדולה של יהודים אמריקאים. הם באו לטקס הטרת הלוט מעל השלט, שבו נקבע שמו של בית־הספר כשמה של הנשפחה, שתרמה להקמתו ולהפעלתו. משהסתיים הטקס החגיגי, עלו האורחים על האוטובוס ונסעו צפונה. רק בעלם האוטובוס באופק ומאי־שם הגיח הטנדר. בתוך פחות משעה החזיר הפועלים הנרוצים את השתילים לטנדר, ואת הנוף החולי – לקדמותו.

כשהתקיים אותו טקס היה שמעון רוזינשטיין מודה להיסטוריה בבית־הספר. אלמלא המשיכו להדהד באוזניו שירתו המופלאה של הרצפלד הקשיש וקריאת ההתפעלות של האורחים למראה העצים במדבר, היה חושב שמה שראה לא היה אלא חיזון תעתועים.

באותה תקופה עוד לא גילה רוזינשטיין עניין מיוחד בנגב וגם לאותו סקס לא היתה בעיניו משמעות מיוחדת. הוא עשה בעיר הדרומית בין השנים 1966–1968 וחזר לירושלים. רק אז התברר לו כי הוא מאוהב בנגב ואהבה זו הולידה בו את הרצון ללמוד את תולדותיו. ב־1969 ואילך היה רוזינשטיין נוהג, יום־יום אחרי שעות העבודה, לחפש בתעודות ישנות את עקבות ההתיישבות היהודית בנגב. במיוחד ריתקה אותו התקופה שבין מלחמת העולם הראשונה לבין סוף שנות ה־20. את פירותיו של אותו מחקר מקיף, בן ארבעה כרכים, אפשר יהיה לקרוא בספר „הנגב – המחוז הציוני הגדול", העומד לצאת לאור בימים אלה בארבעה כרכים.

„ביום", אומר רוזינשטיין, „נוהג לשלם הרבה מס־שפתיים לעניין יישוב הנגב, אך ספק אם תחול תזוזה של ממש כל עוד לא יידרו לשורשי המחולים הציוניים הקשים מלפני קום המדינה, מחולים שהחזירו את הנגב ריק מיהודים עשרות שנים. מחולים אלה היו בה קשים עד שאפשר לקבוע, כי אם הנגב נבלל בסופו של דבר בגבולות ארץ־ישראל, היה זה לא מעט בזכותם של הבריטים. המרד שפרץ באותה שנה במצרים שכבש את הבריטים, שאם תאבד מצרים לאימפריה הבריטית, יוכל הנגב לשמש אלטרנטיבה יבשתית להודו, במקום המאוץ. המנהיגים הציוניים כמעט לא נקפו אצבע באותה ועידה בעניין הנגב. המחולים נמשכו, בצורות שונות, עד ראשית שנות ה־30. וכך כמעט אבד הנגב לישוב".

תחילתה של התקופה, שבה עוסק רוזינשטיין, היא בתקופת הנדולות שתלו הישוב והתנועה הציונית בהבטחות הבריטיות להקמת הבית הלאומי וסופה במאורעות תרפ"ט, שהכו את הישוב בהלם והיו שלב חשוב בהתפכחות מאשליות רבות. סיומה של מלחמת־העולם צפן בחובו עתיד גדול לנגב, אך בפועל קפא הישוב היהודי שם בשני מוקדיו העירוניים, עזה ובאר־שבע, ואילו מוקדו ההתיישבותי היחיד, רחמה, נסס. הדבר עורר סימני־שאלה רבים אצל רוזינשטיין החוקר, שהרי רבים וטובים במחנה הציוני שילמו שוב ושוב מס־שפתיים לרעיון יישוב הנגב.

לדברי החוקר, בתקופת הסדרי השלום בפאריס, שכנו הציונים את הנגב כמעט לחלוטין. הם הביטו לעצמם יעדי מאקסימום טריטוריאליים בגבולות האחרים של ארץ ישראל, ואליהם הפנו את כל מאמציהם הדיפלומאטיים. את הנגב הזניחו לנמרי. כל המאמצים שהשקיעו בגבול הצפון והמזרח שינו אך במעט מאוד את התוצאה הסופית. זו נקבעה רק לפי האינטרסים של המעצמות. „המארדוקס הגדול הוא, שרחוקה הנגב, שעליו כמעט שלא נאבקו הציונים, נכלל בסופו של דבר בגבולות ארץ ישראל – לא בזכות הציונים, אלא בעיקר בזכות האינטרס האסטרטגי שהיה לבריטניה בכך. אלמלא אינטרס זה, היו נשארים הציונים קרחים מכאן ומכאן – מדד ניסא היו משרדות המים העשירים בצפון נתרים מזרח לגבולות ארץ ישראל ומאידך גיסא, היה נשמט מהיד גם הפוטנציאל הקרקעי הטבעי להתיישבות יהודית בדרום הארץ", קובע החוקר.

רוזינשטיין סוקן כי הפארדוקס בלט עשרות מונים יותר, אם זוכרים שבראש הפידיסה הציונית עמד אדם, שמאז הגיבוי שנתן ב־1918 לתכניתו הקדקעית של אהרונסון לפיתוח הקרקעות הפנויות שכן רפיח ליפו, האמין בכל לבו בחשיבותו של הנגב לעתיד ההתיישבות בארץ. על כך יש להוסיף, לדבריו, אותן קבוצות ויחידים, שלאורך כל שנות ה־20 ניסו, במאמצים כבירים, לחולל תפנית ביחס לנגב ולהפוך אותו ליעד התיישבותי ראשי.

ספרו של רוזינשטיין מוקדש בראש וראשונה למאמציהם אלה של אנשי „הקבוצה האינציאטיבית ליישוב הנגב" ושל אנשים כגחום (טיש) תשבי ורחזנגרס, שסיפור חייהם, בקביעת המחבר, הוא „סיפורו של חזון ציוני גדול ומחדל ציוני גדול לא פחות". ב־1975, לאחר שחלק גדול מהמחקר כבר הושלם, סבר רוזינשטיין שהגיעה השעה להעניק הכרה לתרומתם הסגולית העצומה של הלוחמים הגדולים על יישוב הנגב, שאפילו שמם נשכח בינתיים. הוא פרסם בתמוז תשל"ה, ב„ידיעות יד בן צבי", מס' 3, תזכיר של תשבי מ־ן במארס 1924, שבו נתן האיש ביטוי לחזונו הגדול על פיתוח הנגב הרחוק וראש ספרץ סוארן. באמצעות תעודה חשובה זו והאפראם המדעי הנלוה אליה, ביקש החוקר להראות איך עלה בידיהם של ממלאי תפקידים חשובים בהנהלה הציונית, מסוגו של ואדרפריולנד, להכשיל יוזמות ותכניות מרחיקות לכת.

בסוף שנות ה־20 ובתחילת שנות ה־30 היו הבריטים עצמם מעוניינים מאוד למשוך יזומה הון יהודי לראש מפרץ עקבה. חטאו הגדול של רוזנגרס היה בכך, שהוא היה מוכן להיכנס להרפתקה הנדולה של פיתוח המפרץ. ב־1929 היה ואדרפריולנד בתקופת מעבר בין שני תפקידים – הוא עזב את תפקידו כגזבר הנהלת הציונית בירושלים וחבר הנהלתה, ועמד להתמנות לתפקיד קונסול הלבן בירושלים. כקונסול הלבן המיועד הוחלים לסכל את תכניתו של רוזנגרס, משום שסבר כי אסור לו להרשות לאומה אחרת – רוזנגרס היה נתין הולנדי – לכובו בספר על תכניות ספציות ומסוכנות כפיתוח מפרץ אילת.

ברגע מסוים, כשעיין באותה „חוות דעת" של ואדרפריולנד על רוזנגרס, צפה ועלתה לנגד עיניו של רוזינשטיין אותה תמונה סוריאליסטית של צמוד הנוי הנבעצים לפתע בתוך הוולות ואת־כך חוזרים ונתלשים. „לפתע נדמה היה לי", נזכר רוזינשטיין, „שאני מבין מוב יותר את תגובתו של ואדרפריולנד: הלא הרבה יותר טבעי והגיוני היה להשאיר על מכונו את נוף הקרומים של מפרץ אילת מאשר להשתיל בו, באופן מלאכותי, מתקני ריג, מבנים וכבישים. אולי ואדרפריולנד לא שנה כשהתייחס למי שמוכן לתמוך ביחומה כזו, כאל אדם לא שפוי. אבל מיד חלפה בראשי מחשבה נוספת: מזלו של המפעל הציוני בארץ ישראל הוא, שלא תמיד ניצבו ואדרפריולנדים הציוניים ושקולים בדרכם של סטודפים רבים מסוגו של רוזנגרס, שסיכנו את הנם ואת חייהם במאה השנים האחרונות כדי להתיישב באזורי הארץ הנידחים ולפתחם".

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

החולמים

את הלילות הארוכים של שביתת הרעב העבירו יחסי שריד ואלעזר גרנות בשיחות ערות על מסעדות ומאכלים שיבואו אל פיותיהם בסיום השביתה ועל סוגי הייגות שילגמן, שהרי ח"כ גרנות מבין ביין. כאשר סיפר על כך שריד, התברח יאיר צבן: „הדיגר שמר על הכשרות". ח"כ מרדכי וירשובסקי התבצל על כך שרופאו ציווה עליו להפסיק את שביתת הרעב לאחר יממה אחת: „אני מרגיש במו חייל שנפצע ביום הראשון של המלחמה" אמר. „אני לא גיבור גדול אבל בכל זאת שמח שהייתי שותף במשהו רציני"

יורם לוי

לא למכירה

אבריו של דן בן אמוץ אינם למכירה, כך הסתבר לשלמה שלמון, ארטדירקטור במשרד הפרסום פלד. הציעו לו להיות ה„סלבריטי" שימסוד במודעת פרסומת מכשיר א.ק.ג. אישי שמנפיקה חברת „מבורה" למבוטוזיה. המכשיר האישי מבצע בעצמו בדיקת לב בכל דגע דדש ומעביר את ממצאי הבדיקה למוקד רפואי דרך הטלפון. בן אמוץ, שעבר לאחרונה אירוע לב, סידב להצעה למרות סכום הבסף שהוצע, שבאמת נוגע ללב.

הלך לעולמו

המחזאי, המפיק והכמאי מבדורווי, בירשוע לוגן, מת השבוע בגיל 79. לוגן אשר הקריירה התיאטראלית שלו נמשכה יותר מ־30 שנה, העלה, בין השאר, את ה„פאני", „מיסמר ווברסט" ו„הלואי היית כאן". לעתים קרובות הוא מילא את שלושת התפקידים, מחבר, כמאי ומפיק. להכרה הרבה ביותר זכה ב־1949 כשהעלה את המחזמר „סאות פסיפיק" על רקע מלחמת הצבא האמריקני בדרום האוקיאנוס השקט. על מחזה זה קיבל את פרס פוליצר ב־1950 ביחד עם ריצארד רדגרס, שותפו לחיבור המחזה ואחסקר המרשמיין. לוגן למד את אמנות התיאטרון אצל קונסטנטין סטאניסלאבסקי במוסקווה.

חלום הפקת אהב מפסולת, מתממש בירושלים: במפעל עתיר הידע „סטייק" מייצרים אהב טחור 24 קאראט מפסולת תעשיתית. הוא הוקם ביוזמת תנועת שמיר של עולים יוצאי רוסיה ונועד לגרות לעליה את המדען הרוסי. בתמונה (מימין לשמאל) פרופ' שלומון פלקס, האחראי על הנס, ושר יעקב צור, מנכ"ל משרדו יוסף קוצ'יק ודניאל ברטבר – מנכ"ל המפעל. צילום: יצחק הרדי

ד"ר פול

מול מקאדתני, לשעבר חבר להקת הדרפשיות, זכה לתואר ד"ר כבוד מאוניברסיטת סאסקס באנגליה „על שהעניק עונג למיליונים במהלך הקריירה שלו". המוסיקאי המיליונר בן ה„46, הזכאי עתה לבנות עצמו ד"ר מקארתני, הוא כובב הפופ הראשון שזכה לתואר כבוד מאוניברסיטה. לכבוד המאורע לבש גלימה אדומה ומגבעת שטוחה.

חתך קיצי

100 מזכירות בכירות מכל רחבי הארץ השתתפו אתמול ביום כיף שאורגן עבורן סביב בריכת מלון הילטון בירושלים. המזכירות, החברות במערכן מיחזר שהקימה עבורן רשת מלונות הילטון בישראל, השתתפו בין היתר בהרצאה מיוחדת לסיפות החן, הזיעו במחול אירובי אינמנסיבי, סכלו במימי הבריכה ואף זללו מטעמים בסעדת ברביקיו מיוחדת שהכין עבורן השף הבינלאומי אביהדור ברי. אך, את עיקר זמנן הקדישו להחלפת חוויות מקצועיות. כלשה העובדה כי את משרד ראש הממשלה ייצגו לא פחות מ־9 מזכירות מן המחלקות השונות, בעוד שאת משרד החוץ לא ייצגה ולו גם מזכירה אחת. מלבד נציגות משרדי הממשלה כלמו יפיפיות של חברות דלק, השכרת רכב, חברות ביטוח ושגרירויות בינלאומיות.

יורם לוי

רכזים

מטה הבחירות של המערך הורחב אתמול ועכשיו משתתפים בו ששה חברי צוות והיגרי (פרס, רבין, ברעם, קיסר, מאשה לובלסקי, רפי אדרי ושמחה רינגין), כל השרים, סגן השר כ"דעה, ביגה שחם, נסים זוילי ואלוף (מיל.) אורי אור. שמעון פרס הדריך, כי ח"כ רפי אדרי ידכז את המגעים עם המפלגות האחרות, לובלסקי את מטה המזכירות, ואור את הצעירים.

לאט ובטוח

מאנמון לארמון בברכה מלכותית. כך חודש נשיא תורכיה (משמאל), העושה עתה בביקור בבריטניה, את רחבות לונדון.

היום למנוחות

פרופ' אביעזר קרסם מהאוניברסיטה העברית ומבכירי הכימאים הישראלים, שנפטר בגיל 66 בראשית השבוע בבלגיה, יובא היום למנוחות בירושלים. המנוח היה יליד הונגריה ועלה לארץ ב־1949. הוא נמנה על סגל המחלקה לכימיה אי־אורגנית ואנליטית בפכון לכימיה שבפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע באוניברסיטה העברית. היה פעיל באיגוד הבינלאומי לכימיה שימושית וחבר בוועדה הבינלאומית לכימיה וטכנולוגיה של תהליכי מיצוי. לאחרונה שהה בבלגיה לצורך מחקריו, ועמד להשתתף בכנס הבינלאומי על תהליכי מיצוי שייפתח במוסקבה בראשית השבוע הבא, אשר בו אמור היה לשאת את אחת הרצאות המרכזיות.

חברון האמריקאי הקשיש, מילטון ברל (מימין) חגג השבוע את יום הולדתו ה־80 במסעדת „כלב השוטים" שבלוס אנגלס. כ־200 חברים באו לחגוג איתו, ביניהם פרנק סינאטרה (משמאל), קירק דוגלאס וג'רלד פורד בן ה־92

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

שיתוף במידע ובהחלטה

המוקד במערכת הבחירות צריך להיות הנושא הכלכלי־חברתי. מפעלים נסגרים. מפרנסי משפחות נשארים בלי עבודה. מצבור המריחות המלווה את ציבור העובדים בעקבות המשבר ב„כור" מאיים אפילו על הטיסיים לצבירת כוח לתמורה מדינית.

המידע על הנעשה בכלכלה ובחברה במדינה ובחברת העובדים מגיע לציבור בציגורות מגמתיים. כל צד בוטח בצדקתו ומפרסם בהתאם. בדרך הטבע יש סתירות בין המקורות השונים. לחבר מן השורה אין כלים ואין פנאי למיצוי „התבן מהבר". קשה לו לבנות לעצמו תמונה אמינה על המצב.

הזדמן לי לאחרונה לראות דברים בעיני פרעלי „אליאנס". אני מביר אישית אחד מהם. אקרים ואציק־האדם ישר, חרוץ ובעל נאמנות ציונית מלאה. בעיית „אליאנס", לפי דבריו, מטופלת על־ידי „הגדולים" בלבד. אין מוסרים לעובדים מאין, אין משתפים אותם בעניינים, סידבו לבדוק עם העובדים יסודות של הנהלה קואופרטיבית. שמועות בסגנון דכילות עיתונאית בקלטות היטב. שמועה נוראה ביותר, למשל, היא, שהתרכב הפוליטי של העובדים הוא גורם לכיוון הפיטוק. אין זה הכל. לפי טענת המבר, דרושות אסיפות עובדים ביחד עם ראשי חברת העובדים וההסתדרות המטפלים בעניין.

מנהלים בכיכול מערכה על יסודות של שיתוף־עובדים בכלכלה בכלל ובחברת העובדים בפרט. למעשה, בעיני עובדי „אליאנס", מקיים מגגון ההסתדרות נתק יתום בין העובד ומקום עבודתו.

בדרך הטבע יש לתמונה זו כמו לכל תמונה גם צד שני. חשוב, שהעניין יובדר לכל חברי ההסתדרות. חשוב יותר שתהיה התדיינות נמשכת עם העובדים בטולל בוטה ובמפעלי „כור". יש לסמוך דו"חות בלכיים אמיתיים. על הנעיסה להיות ברור ומובן. צריך גם בידוד משותף על המסקנות.

צריך שגם העובד יאמר את דברו ולא רק נציגי המגגון.

מאיר בן דב
קיבוץ רמת רחל

ללמוד מיוגוסלוויה

בכתבתו „אפשר שהייתי מתמר על אוסטריה" („דבר" 10.6.88) מתאר ארנון מגן את הצלחתה של יוגוסלוויה בכלבלתה לעומת המצב הכלכלי־חברתי הקשה בארצות מזרח־אירופה בעלות משטר קומוניסטי כגון הונגריה, רומניה ועוד. כל זאת מפני שהמשטר ביוגוסלוויה הוא „בנטראליסטי קאופרטיבי" – משטר המשלב הכוונה ממשלתית מפלגתית מציאליסטית עם יוזמה פרטית קאופרטיבית. לדוגמה, כותב א.מ., שאפילו חברת התעופה „אדריה" השניה בגודלה ביוגוסלוויה בעלת שנים־עשר מטוסים היא חברה קאופרטיבית ולא ממלכתית.

יתכן ויתכן, שגם לנו בראי ללמוד מהניסיון הנעשה שם. שליוגוסלוויה והמשטר הסוציאליסטי שם של ארץ־זה; שלא בן הדרך והשכנה המקובלת אצלנו במפעלי „חברת העובדים" כגון: „כור" ועוד. די לנו ה„צרות והבושות" של אליאנס, יובל־גר, תגל ואלה שעוד מחכים בתור...

ישראל פולישצוק
בית עובד

גם זה צדק?!

לאחר שכב"ץ לא שיחרר את המתנגל משילה וטען, כי בשטחים המתנגלים לוחצים בקלות על הזדק (מעניין כמה מקרים כאלה היו בפועל), לא נותר אלא לומר זאת על הפרק:

מתנגל משילה שיחה – כדי פולשים להבריח,
יושב לו היום – אחרי סודג ובריח.
מתשבניק משקי – שהחליט לא ליחות,
סמון לו היום – בבית הקברות.

יוסי עופר
ישוב מסגרת

אבטלת הבנות

לא לגברים בלבד

יעל צדוק להוסה כל כך להשמיץ את „השולחן עגול" עד שהיא מעיזה לטעון, כי „המושג אנושיות אינגו מקובל על ה'שולחן עגול'" (מבתבה „לגברים בלבד" „דבר" 21.6.88). היא „מוכיחה" את טענתה בכך שהתמלצה שלא יילך איש בין שני בלבים ושני חזירים כאה להגן על גברים כלבד בפני נשיכות בלבים וחזירים.

ברור, כי דבריה משוללי בסיס, ואת משחי סיבות: ראשית, המלצה לא ללכת בין שני בלבים היא חלק מהמלצה רחבה יותר הכוללת גם איהליכה בין שני עצירקל, שכידוע אינם נוהגים לנשוך (אגב הרקל הוא סמל מכבד – „ציק כתבר ישרון. שניה, המונה „איש" מכוון במקרים רבים גם לאשה. לדוגמה הפסוק „לא תנו איש את עמיתו" אוסר מעשי הונאה גם לנשים. לו הייתי עורך־דין המגיש תביעת דיבה בשם ה„שולחן עגול" הייתי מעלה טענה נוספת, פשוטה בתכליתו: כל דבריה של הכותבת הם מעשה הונאה.

ב„שולחן עגול" לא כתוב שאין ללכת בין שני כלבים או בין שני חזירים

ד"ר גדעון ארליך
קרית אונו

מי הוא המטומטם?

„מי שלא מבין שלפלשתינאים יש רגש לאומי – הוא מטומטם" – אלה דבריו של אריה סימון, חתן פרס־ישראל לחינוך, שנאמרו באסיפה השנתית של ארגון „שותפות" („הארץ" 12.6.88).

אבל, מי שאינו מבין שמימרת הרגש הלאומי הפלשתיני, משמעותו ארבין הביטחון הלאומי הישראלי – מטומטם־בריבוע...

חיים נקר
בת ים

רדיפות פוליטיות!

מכתב זה נכתב בתגובה להודעתו של היועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה נגד תנועת „יש גבול" בקשר לפרסומים, אותם מירסמה תנועת „יש גבול", שלדברי היועץ המשפטי יש בהם משום חשש להסתה ולגזענות.

כותב המכתב רואה בהזמנה צעד זה מטעם השלטון המוחזה המשך ישיר למסע רדיפות על רקע פוליטי המתנהל נגד תנועות ואנשי שלום המתנגדים להמשך הכיבוש. תחילתו של מסע רדיפות זה במיפול השלטון באנשי „דרך הניצוץ" ובקביעתו הפוליטית של השופט ברק, כי אנשים אלה חצו את „הקווים האדומים" לקיום הלאומי כהצדקה להמשך החזקתם במעצר. המשכו של מסע זה בהבאתם לדין על־פי חוק פוליטי של אנשי השמאל שנפגשו עם נציגים פלשתינאים וכעת תנועת „יש גבול".

פתיחת חקירה נגד תנועת „יש גבול", מהווה ניסיון למאבק בדרכי הפורה וסתימת פיות במקובל במשטרים אפלים סביב הוויכוח הציבורי בנושא החשוב ביותר מבחינת עתידה של מדינת ישראל, במיחוד על רקע העובדה, שתנועת „יש גבול" רחכשת לעצמה תומכים גם בקרב אנשים הנחשבים עדיין בתחום הקונצנזוס הלאומי.

אלי מ.
בת ים

מצפון חיפתח הרעה

התפרעויות הערבים מצפון להר הבית עקב סיום עבודות חפירת „מגהרת החשמונאים" בצפון מערב הר הבית, מסמלת יותר מכל את המצב הרע בו אנו נמצאים.

הפינה הצפון מערבית בה עמד בימי בית ראשון מגדל חנבאל ובימי בית שני מצודת אנטוניה, היתה תמיד נקודת תורפה גיאוגרפית ממנה פרצו אויבי ישראל ונקנו בירושלים.

למרות הביצורים המאסיביים של הפינה הצפון מערבית, פרצו דרכה לגיחות החומאים בעיקר בגלל ריב אחים שלא התאחדו לעמוד בפרץ.

היום כאשר ירושלים שוב בריבונות ישראלית, יש ריב אחים ביחס לעתיד יו"ש. הערבים מנצלים את הפירוד בעם ומעיזים להתנגד לחפירה ארכיאולוגית לגימימית שמטרתה לחשוף את מלוא אורך הכותל המערבי של הר הבית.

במשך תקופה ארוכה ניהל ארכיאולוג המחוז דן בהם חפירה בסיגנון סר צ'ארלס וורן מסוף המאה ה־19. בזמן שלטון התורכים היתה סיבה לחפור בפיר נסתר, אבל היום בברית ישראל הריבונית צריכים לסחוב עפר מאות מטרים בממחרת יסודים, למלא אבק את מתפללי הכותל הדומעים רק כדי להגיע את דעתו של המאמין המתנגד להוציא עפר מפתח בדרך היסודים של ישוע.

שמעון הנבאל
ירושלים

לפני 60 שנה | דבר | לפני 40 שנה

שליחי אייר בועידת מרעלי האימפריה (בריטניה)

הוד בן־צבי הסביר בועידת מרעלי האימפריה הבריטית מדוע אין להסכים שלארי יגתן שלטון עצמי מיד – באשר חסרים התנאים הסוציאלים אשר יסיעו הגולה דמוקרטית. אבל הדברים האלה הסביר הוד בן־צבי את אופיה המיוחד של ההתישבות היהודית בארי שאינה רחמה להתישבות קפיטליסית רגילה.

בין נלגתא ואוליפיה וילהלמינה מלכת הולנד סיובה להיות נוכחות בפתיחת המשוקים האוליפיים באמסטרדם בסוף יולי. מזד גלוי הוא כי גברה עלית השעתם של קבאי הבנסיה הפרוטסטנטית בהולנד, הרואים בספורט קלקלה מוסרית.

התקפת פרזר קשה על תל־אביב

מטוסי האויב ערכו אתמול ב־21.00 לפנה"צ התקפת פרזר על תל־אביב. 17 איש נפצעו, ו־40 נמצעו. מפגיצים מסוג „רקשה" בלווי „ספיטפיירים" ובאי מכיחנים שונים המסירו מטענם ללא אבחנה.

בחירתינו פשטו על אשדוד

פעולה נועזת ביותר היתה הפעיטה על אשדוד מרכז הנגב המערבי. היחידה פרצה בית גדול. שתי יחידות אחרות פשטו – אחת על ריכוז התחנות הנמצרים שמעבר לרצועת הרכבת, ואחת על ריכוז הסמבריות.

מדד מצוקה ליבראלי

(המשך מעמוד 7)

ממילוי חובתי כלפי הכנסת. באיומים ובקללות ניסו לגרוד אותי, באמצעות פרוטקציה, לנעול את שיבת הכנסת, אבל אני הייתי נחוש בדעתי שלא ליפול בפח הזה".

יו"ר הכנסת מתחה גם ביקורת קשה על מיכה רייסר. „באשר בוחרים אותם לתפקיד של יו"ר ועדה בכנסת, אין מעניקים לו סמכויות דיקטאטוריות. הרוב המחזר בו מאמין, שהוא ימלא את רצונם של רוב חברי הועדה. ו"כ רייסר, בגלל התנגדותו לעצם הרוב להמרדת הבחירות, סידב להעמיד להצבעה עניין סכני שהטילה עליו מליאת הכנסת. בכך הוא התעלם מעמדת הרוב במליאה ובועדה שלו." אומר שלמה הלל, חתא מוסיף: „לשון ועדה אין סמכויות, אלא אלה שהיא יוצקת ממליאת הכנסת. ולשון יו"ר ועדה אין סמכויות שהן מעל לחוב חברי הכנסת. אי־אפשר לבוא ולטען שמליאת הכנסת מנועה מלקבוע עמדה לגבי התעלמותו של יו"ר ועדה מהחלטות של המליאה ותרגומם של רוב חברים בועדה".

ואמנם, יחסי התקפה על יו"ר הכנסת השבוע לא הביאו בחשבון, ששלמה הלל מנוסה מכדי להיגרר לפיצוץ ישיבת המליאה. בעיצומה של הסערה הוא גם נקם בעד שלא מצא חן בעיניו בעיני האגף השני של הבית, כאשר הוציא מהישיבה את ח"כ זידן עטשי מ„שינוי". ואת, כנראה, כדי למנע מהבר הזה של הבית להיגרר למהומה. בגילת הישיבה לא באה בשל הסערה שקמה, אלא כדי לאפשר לועדת הכנסת לקבע את משך הזמן של הדיון במליאה לקראת המשך הדיון.

לפי שעה, הנושא עדיין תקוע, אחרי שבמשלת „מחאי" הבדיל מקרי הדעה לדיון בועדה המיוחדת. המשך – בשבוע הבא. אלא שלכנסת הזאת נותרו עוד פחות משלושה שבועות עד חגם תקופת כחוגתה. מדם הזמן אינו מועל לשובת הזיחמה להחדרת הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת.

מודעות

מוקד כידון מלפרני
של קופת חולים הכללית הסוכ' אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, כתובות המרפאות בסמת ומא וכן אינפורמציה על הנוהלים הרפואיים בישראל.
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ומערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לקהיה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שכונות חצים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב המגן 26 קומה ב' – 04-523546
כל יום כולל ערבי חג, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב – 03-461113
ס' לילדים והנוער – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-472222
נהריה – 055-335316
מרכז (גליל) – 04-988410
באר־שבע – 057-418111
קו מחנה – אזרן קשבת לילדים ובני נוער
תל־אביב 03-221600 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלכוהול בחשיפה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235902
קו מחנה לקשיש 03-690683
הסכרה לבריאות הנפש בישראל – מרכז תל־אביב – בן יהודה 146
טל: 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

על
ברוך קמין ז"ל
איש תנועה, לחם וידיד
אבלים
החברים בחניתה

מכרז מס' 7/88
הסעות תלמידים בשנת הלימודים תשמ"ט
מרשות אחדות עבור הדרן מוסרה בזאת הסעת תלמידים לשנת הלימודים תשמ"ט סלקנו:
1. הסעת תלמידים לבתי ספר מחוץ עבור הדרן ומחוצה לו, כשעות הלימודים ודילות הבוקר אוטובוסים סמוכים + מכשירי קשר.
2. הסעת ילדים לאולם לספיקה בבוקר, ולעזבה בערבים, 250 קים ליום, כ־10 שעות עבודה בעזרת עבור הדרן, הרכבים 2 מרכזים, 1 מרכזים, הרכבים יהו מצוידים + מכשירי קשר + 2 מכשירי קשר בשדרי המוסיקה ומעמנה.
3. מרבי פרטים נוספים ובבירת קוי הסעת מוקן לשמת לרשו הזמנה בשעות הבוקר הרגילות בטלפון 06-757620.
4. ההצעות יעמדו בתקפתם עד ה־31.7.88 שעה 12.00 מרגע הגשתם שבשדרי הדרגה.
5. פתיחת הצעות בבית הבוקר 13.00 בשדרי הדרגה.
6. הדרגה רשאית לאשר מכלול הצעה מבחלק הכרגיה ללא הודעה מראש.
7. על הכבית הכל יחולו הנחיות על פי הוראות הדרגה המקבלו מהשדר הדרגה.
8. ניתן להגיש הצעה אחת או הצעות מרובות.
9. על מגיש ההצעה לצרף
א. אישור על ניהול ספרים כדין הדרגה בקשר לעניין הנ"ל.
ב. אישור על הקמות ותיק הבטחון, הגרה מלאה הכבית.
10. אין הדרגה מחויבת לקבל את ההצעה הנמוכה ביותר, או הצעה אחרת כלשהי.
בכבוד רב
חנה שדר
ראש המועצה

משחת השיניים אלמנקס יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קפ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
ק. משה – ק. משה 1 – 526135
חיפה
מרכזי – הרצל 29 – 663596
מרכז – הכרמל ריינס 20 – 583360
אלמנקס

קרא מחר ב ידיעות אחרונות
• נשק למרצחות ערב
דבין: פאניקה – לא, דאגה – כן
ישעיהו בן־פורת
• אז מה באמת אמרת
סוזן עמוד
ירון לונדון
• איך לדבר על פיטות בלי להתבייש
סבר פלוצקר
• אל"אנס:
סלם דפקו את סלם
אריאלה ריינגל־הופמן
• המעבר ל„בטחון חיל־האויר במלחמת ההתשה
תא"ל (מיל.) רן פקר
• חחקיר: ישראל גרעדן למעשנים
שושנה חן
• עמיתת רייכר על אחוזות הסרגל המצרי • עמנואל בר־קדמא על ציפי פינס • לאה אחנר על מצליחן טבריני • יוחנן ראובני על ערב סוערים ערביים בצוותא • ג'ודי ניר־מרוס על אילנה שושן • שמואל הרשקוביץ על אוגוסטו ברגמן • יוסי גינסברג – טואיצ'ו, סוף.
• ארתור האוס המעביר בן מוחו למערב
מירה אברך
במוסף לתרבות, ספרות ואמנות:
עם פרופ' אנתל סאנז באדילוס, ראש המחלקה לעברית באוניברסיטת קומפלוטנסיה מאדריד, משוחח זיסי סתיק יבשם עזוד במדור „סיפורים בראשי", אחריצון ברתבא על ספרי תנוך ברטוב

פינה חמה לרב"י
הקרן למען בטחון ישראל
לידיעת ציבור
התורמים לרב"י
קרן לב"י (הקרן למען בטחון ישראל) מעניקה תעודות הוקרה מיוחדות לכל התפץ לתרום לכבודם של בני משפחה וידידים בארץ ובחו"ל, ועל־ידי כך להעניק להם מתנה מיוחדת ומרגשת באירועים כגון: ימי הולדת, בר־מצוה, חתונה, ניוס לצה"ל וכד'.
היום יותר מתמיד- תן לבך לרב"י
קרן לב"י: רח' ד' (אריאל) 7, הקריה, תל־אביב 64734

דובר צה"ל מודיע:
עקב תרגיל צה"ל, שיהיה ביום חמישי, 14 ביולי, בין השעות 11 לפנה"צ ו־2 בצהריים ובין השעות 4 ו־5 לפנות ערב, יישמעו רעמי נוחתים באיזור ראשון לציון ובאזור יעקב ושביבון.

נהג ! | תן טרמפ לחייל !

ניו־יורק / אבנר תבורי

קיץ אינדיאני

לצלילי פלאסידו דומינגו ולינדה רונדשטט בסנטראל פארק נראים האירועים בשטחים הרחוקים מאוד. האם גם המאזינים כאן יכולים לשרוד יערות?

„קיץ אינדיאני" בניו־יורק. שמש אדמה שוקעת מעל העצים בסנטראל פארק וסט, צובעת ככתום את האדים המהבילים שהגיעו, עם דיאמת האוויר הדם, ממפרץ מקסיקו. הם מאוד, שלושים ושמונה מעלות בשעה שמונה בערב, והדוח החמה מרימה עננה של אבק, שתישאר תלויה באויר מעל הבמה המואדת.

הלילה הוא ליל הגעילה של פסטיבל הקיץ. על הבמה הפתוחה שבפארק שרים פלאסידו דומינגו ולינדה רונדשטט שירים מאופרות של פוצ'יני ומחזות מוסיקאליים של רוגר והאמרשטיין, מפליגים בשירי אהבה. מספרד וממקסיקו, ומסיימים כ„ניו־יורק, ניו־יורק" הבלתי־נמנע. תצוגה מהממת של דיקוקין דינור חותמת את הערב.

העיר האדת יחדעת לפזר אבק כוכבים מסנוור. בוודאי הזה נראים האירועים בשטחים הרחוקים, כמעט כמו הבמות הקשה במערב, הניכון או יופי הבחידות במקסיקו. האיר־על־פי־כן איבר יכול שלא להרחר בכך, שאותם אנשים שבאים לשמוע את פלאסידו דומינגו מסוגלים, במקום אחר, להעלות יער באש או לשבור באלה ארזע של משליך אבנים. עניין של צלם האדם.

ב„ניו־יורק טיימס" כותבת הסופרת האמריקאית גודית וויטס רשמי מסע במחדדיכן, ושואלת, מתוך כאב: „כמה מהאנושיות שלהם מוכנים הישראלים להקריב על מזבח מאבקם בפלשתינאים?" לא קשה להציב את השאלה הזאת גם לצד השני, כי מכאן נראים שני הצדדים לפתע פאתסיים ומראגיים, כמו גיבורים באופרה האיטלקית שצלילה כקטע זה עתה מגרונו של פלאסידו דומינגו. במופת של הצלילה ישמטו שני הגיבורים זה את זה מחרבותיהם וגופותיהם יהיו מתנועת, זו בצד זו, על הבמה. רק האהבה האבודה, באריית הסיום, תבכה את גורלם. וכך, אחרי שהם ישרפו את כל העצים, אחרי שישברו להם את כל העצמות, אחרי שהם ישליכו את כל כבוקי התבערה, אחרי שיעקרו להם את כל מטעי הזיתים ויחרשו להם את כל הכרמים, צריך יהיה רק לחשוב מי ישיר את אריית הסיום.

ריח כבד של שריפה עומד בחלל. ענן עשן שחור מתאבך ברחוב החמה. אולי זה ריחו של יער שעולה באש, אולי הגיצים שנשרפים ממעל הם שאריות של עצים חרוכים.

זה יכול, באותה מידה, להיות הריח של אבק השריפה, של הזיקוקים העליזים שנורו אל על. אותם אנשים. רק המקום אחר.

אוהל צף חבורת נערים חוזרים יחד עם האוהל שלהם בתחרות השנתית המסורתית בקניה/מר שבדרום צרפת. האוהל, הצף על רפסודת עץ, מתחרה עם 30 אוהלים אחרים בתחרות לשעשוע המבקרים באתר תיירות זה. (צילום: א.פ.)

דמי ביס / חיים ביאור

הנוער העובד והעובד

בחודש 46 רב נוער מעוניינים לעבוד בחפשת הקיץ הבאה ומעדיפים לחשוף בספר כרטיס מגרה מדוד

„הילדים האלה באים בזמן לעבודה ולפעמים גם מקדימים. המסירות שלהם והתפוקה מפתיעים. הם תודמים לא פחות מעובדים מבוגרים". כך מסכם אבי חזיזה, שותף כמוסך לפחות ברחוב המסגר בתל־אביב, את השבוע הראשון שהוא מעסיק שני נערים מבתי־ים. זו גם הפעם הראשונה. שחזיזה ושותפו החליטו להעסיק, לצידם של מבוגרים, חלקם ערבים מזשטחים, נערים בני 15 ו־16, שיצאו לחפשת הקיץ.

חזיזה משלם לנערים 20.5 ש"ח ליום, מעט פחות מהתעריף לעובד מבוגר. אם נסיון השבועיים הראשונים יצליח, יהפוך את העסקת הנערים במוסך לעניין של קבע ואפילו יעמיד לידם מדריך מעובדי המוסך, שיקנה להם מיומנות מקצועית בעבודות הפחות השונות.

בשירות התעסוקה מעריכים שכ־45,000 תלמידי תיכון בני 15 עד 18 פנו או עומדים לפנות בימים אלה ללשכות התעסוקה לנוער בדי לבקש עבודה, אולם, מודים אנשי השירות, רק ל־65 אחוז מהם אפשר לספק תעסוקה. הזלמות־אלפי־בני־נוער, שאת־מספרם דקשה לאמוד, מוצאים עבודה באמצעות מודעות בעיתונים, „תיווך" של חברים שכבר נקלטו בעבודה או פניה ישירה לבעל העסק.

שירות התעסוקה, שפתח במבצע „תעסוקת נוער בקיץ", מנסה להפנות נערים ונערות בעיקר לעבודה במפעלי תעשיה הזקוקים לידיים עובדות, כגון תעשיית השימורים, וגם לעבודה בבתי־מלון, בחקלאות, בספרות ובבקיה. עם המעסיקים, המגלים נכונות לקלוט מדי שנה נערות ונערים לעבודת בקיץ, נמנים רשויות מקומיות, הדואר (בעיקר דוודים) הקרן הקיימת, הזקיקה לעובדים בתחום הייעוד ושיפוץ הנוף. בני נוער רבים, בעיקר בערים הגדולות, נמשכים דווקא לעבודה במאות בתי האוכל המהיר, המוכרים המבורגרים, בפיצריות ובגלידריות, שם השכר „החודשי" „נייד". ועשוי להיות יותר מ־1,000 ש"ח נטו. אחרים מעדיפים רוצחת מכונית במוסכים ובתחנות דלק.

בערי הפיתוח, שבהן האפשרות לעבוד בבתי אוכל מוגבלת, מפנים את בני הנוער לתעסוקת זמומות בייעוד, בשמירה ובאחזקה של ריהוט בתי־הספר ובגני הילדים. כרימונה, בירחום ובמצפה־רמון, למשל, נרשמו השבוע כ־200 נערות ונערים המבקשים עבודה. מחציתם ישמשו הקיץ „גאמני הרכוש" של עיריית דימונה. אגב, את שכרם של התלמידים הנשלחים לעבודות זומות בערי הפיתוח משלם המעסיק רק בחלקו. את החלק האחר משלמת הקרן למניעת אבטלה.

„תלמידים מוכנים להשתלב ככל עבודה ששכרה בצידה. הם אינם ברדנים לגבי סוג העבודה. מטרתם בדרך כלל לחסוך כסף, כדי שישמש אותם לבילויי הקיץ", גורס מנכ"ל תעסוקה. „שירות התעסוקה הדרישה: בבקרים לא מעטים הם מסוגלים להחליף עובדים היוצאים לחפשת הקיץ".

בתל־אביב נרשמו בלשכות העבודה כ־1,400 בני נוער ושיעור המתקבלים לעבודה מגיע ל־90 אחוז, הרבה מעל הממוצע הכללי, מפני שבבדך הגדול רב יותר ההיצע. מבין הנערות שפנו, רק מחציתן סודרו. אחוז הבנים ששובצו בעבודה גדול מזה של הבנות, כי אותם אפשר להעסיק גם בעבודות הכרוכות במאמץ גופני רב. קבוצה גדולה של נערים הופנתה לעבודה במפעל „אמקור" שבחוב יגאל אלון, לסייע בעבודות הרכבה של מקררים. אחרים נשלחו לכדיביות – לעבודות הדבקה, גזירה וסידור, לקראת הדפסתם של ספרי לימוד לשנה הבאה והדפסת כרטיסי־כרכה לראש השנה. מנעלי אלקטרוניקה כנוש דן קלסו לעבודה תלמידי בתי־ספר מקצועיים במגמת חשמל, מבונאות ומתכת. בנ"ל משרד התקשורת ו„בזק". בנות התקבלו על־פי רוב לעבודות פקידות, מזכירות ובקישנות ודומות.

בחוזר שהפיצה בימים אלה הסתדרות הנוער העובד והלומד, פרסו תעריפי השכר לחופשת הקיץ השתא:

★ בער עבודות פקידות ושליחויות כמוסדות ממשלה ורשויות מקומיות – בין 426.94 ש"ח כחודש לנוער עד גיל 15 ל־548.63 ש"ח לנוער מגיל 17.

★ כמוסדות ההסתדרות ובמפעליה השכר לבני נוער הוא 93 אחוז משכרו של מבוגר מתחיל, ללא נסיון בעבודה, אך לא פחות משכר המינימום הקבוע בחוק (707 ש"ח). בעבודות חקלאיות וגיזון נע השכר בין 20.64 ש"ח ליום לנוער עד גיל 16 ל־24.26 ש"ח לנוער מעל גיל 17. בעבודות המוזר המהיר, לעומת זאת, משלמים כפועל הרבה מעל לקבוע בחוזר. המציאות היא המכתיבה את כללי המשחק.

ירושלים / יורם לוי

חמישה ימים

בעיריית ירושלים עובדים לשבוע עבודה מקוצר. והנהלת התעבורה אף אומרת עכשיו: בשחרל שהנוסע יהיה מינימאלי

בעיריית ירושלים משלימים בימים אלה את כל ההכנות לקראת מעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים. המעבר יחל, אם הממשלה תאשר זאת, בחודש אוגוסט וירושלים עד סוף ספטמבר. מבין 6000 עובדי העיריה יעבדו חמישה ימים בשבוע כ־2700. שאר העובדים, בעיקר במערכות החינוך, הבריאות וחלק מעובדי התברואה יעבדו שישה ימים.

קיצור שבוע העבודה בעיריית ירושלים הוא, למעשה, מימוש של הסכם קיבוצי שנחתם בחודש יוני בין מרכז השלטון המקומי ושלוש הערים הגדולות לבין הסתדרות הפקידים. על־פי ההסכם, שעות העבודה יהיו בחודש בין 730 ל־1630 (במקום 1515 כיום) ובקיץ עד 1553 (במקום 1415 כיום). ההסכם נחתם על בסיס החלטת הממשלה מיולי 1987, שכה הונחו כמה עקרונות למעבר לשבוע עבודה מקוצר. בין העקרונות: ההסכם בא במקום תביעות שכר. לא יוסדות מספר השעות השבועיות, תפוקת העובדים לא תצטמצם, לא יגדל כוח־האדם ולא תגדל עלות השירותים.

„עיריית ירושלים התנגדה מלכתחילה לשבוע עבודה מקוצר, אבל זו החלטת ממשלה ועלינו להשתלב בתוכה ולהשתדל שהנזק יהיה מינימאלי", אומר המשנה למנכ"ל עיריית ירושלים, נפתלי איתן, האחראי בעיריה לכוח־האדם. על־פי התפיסה של העיריה ושל העומד בראשה, תפקידה של העיריה לספק שירותים לאזרח יום־יום, כל ימות השבוע. לאיתן ברור לגמרי, ש„השלב הבא יהיה – ההסתדרות כבר דרשה זאת – קיצור שעות העבודה".

מתכנני המעבר לשבוע מקוצר בעיריית ירושלים חיפשו דרך להפעלת כל השירותים החיוניים לציבור – איסוף אשפה, שירות וטרינרי, פיקוח עירוני, בתי־אבות, לשכת ראש העיר, מערכת הגביה, המוקד העירוני, חלק משירותי הכיכוי ותודעניות חרום שונות – גם ביום שישי. חלק מן העובדים יעבוד ביום שישי ויקבל יום חופשה אחר באמצע השבוע. בנספח להסכם הוחלט, כי מערכות הבריאות והחינוך בשלוש הערים הגדולות לא יעברו בשלב זה לשבוע עבודה מקוצר אלא לאחר החלטת ממשלה בעניין ומר"מ נוסף עם הסתדרות הפקידים.

בירושלים פותחו ההכנות לקראת המעבר כבר לפני כמה חודשים. הקושי העיקרי כיום הוא במחלקת התברואה. עוד לא נמצא הסידור המתאים לפינוי אשפה ולגיקוי כבישים שישה ימים בשבוע. נפתלי איתן, שהיה ממכיני ההסכם, מרגיש, כי ההסכם מעניק לעיריות את הסמכות לקבוע את סדרי העבודה לפי צרכיהן. בירושלים נעשה הדבר בתיאום עם ארגון העובדים.

כמקביל לארגון סידור העבודה הפנימי במחלקות, נעשות התאמות של כל גושא חישובי השכר היומי, ימי מחלה, חופשות, שעות עבודה של אמהות, הוצאות נסיעה, רמי אש"ל ועוד.

תיירות / דויד מושיוב

ראלי ג'יפים אל הנגב

כיף מאורגן בעין־גדי

עין־גדי מציע לנופים מאורגנים יום כיף באתרי הטבע והבריאות, המקיפים את הקיבוץ.

יום הכילוי נפתח בסיור מודרך בנחל דוד, משם רואים את מרכז הנמרים ואת קיבוץ הנשרים. אחר־כך מבקרים בשמורה של עין־גדי, שיש בה שילוב של אזורים מרופיים וסוב־טרופיים. מהשמורה יורדים למרחצאות, מתמרחים בבוץ השחור, ורוחצים בחוף המסוחר של עין־גדי. ארוחת־צהריים אוכלים במסעדה צמחונית־חלבית שבמקום. אחר הצהריים מקנחים בסיור בקיבוץ.

את חבילת הנופש מציעים כמחיר 35 ש"ח למשתתף.

טוב לי בתל־אביב

הנחות של עד שלושים אחוז מקבלים ישראלים השוהים בחודש, חודש יולי, במלונות תל־אביב. את המבצע ארגנה העמותה לתיירות של עיריית תל־אביב, והנחות המלונות בעיר ומשרד התיירות. המחירים הם החל מ־126 ש"ח לאדם בחדר זוגי, במלון בדרגת חמישה כוכבים, ועד 37 ש"ח במלון בדרגה של שלושה כוכבים. במחיר זה כלולים ארוחת בוקר ומע"מ.

הנופשים כמלונות בחודש המבצע מקבלים גם תלושי הנחות למופעים, למוזיאונים, למסעדות, לבתי־אופנה, לחנויות ולקליניקות רפואיות. שיעור ההנחות הוא מחמישה ועד חמישים אחוז.

פארק מים צנוע לציבור החרדי

בילוי כשר למחדדין מציע קיבוץ חפץ חיים לציבור החרדי. כפארק המים של הקיבוץ, המשתרע על פני שבעים דונם, יכול הציבור החרדי לנפוש, תוך שמירה קפדנית על כללי הצניעות.

בפארק המים בריכת שחיה למבוגרים, מגלשות מים המתנשאות לגובה 11 מטר, בריכות לילדים, מגלשות, אופני מים וסירות עם מנוע חשמלי לשעשוע־מים.

בפארק הוסעלו סידורי הפרדה מיוחדים ושעות רחצה נפרדות לגברים ונשים.

בקיבוץ חפץ חיים פועל כל ימות השנה בית־הארחה כן ששים חדרים.

תבנית מיוחדת של הרץ לישראלים לחודשי הקיץ

חברת הרץ מפעילה השנה בחודשי הקיץ תבנית מיוחדת להשכרת רכב לישראלים באירופה. המחירים הם: 12 דולר ליום בצרפת, 13.70 דולר ליום בבלגיה, החל ב־15.40 דולר במערב־גרמניה, כ־19 דולר ליום באנגליה ו־21 דולר ליום בשוויץ.

מיולים לקנדה ולאלסקה

חברת התעופה הקנדית „קנדיאן איירלינס" ו„אל־על" משווקות מבחר מיולים בקנדה ובאלסקה: מוואנקובר לחדי הרוקי ולפארקים הלאומיים בקנדה, שים לוויקטוריה, גסיעה ברכבת דרך הרי הרוקי ובן סיול מחוף אל חוף ממנטריאול לוואנקובר. כן היא מציעה שיט בן שבעה ימים לאלסקה ובן שמונה ימים – בין סוגמריאול לגיריוורק. האנייה תעבור דרך קוויבק והאליפאקס.

נופש בצפון / שמעון וייס

כנרת יש רק אחת

הסיפור על רבע מיליון איש המתרחצים בכנרת בימי הקיץ מרגזם, אבל היא מהווה עדיין מוקד משיכה מרכזי לנופש הישראלי. מה יש בה ומה עדיין אין?

מביב הכנרת יש כיום כ־30 חופי רחצה, חלקם מסודרים, חלקם ציבוריים. הדיכוח הנצחי על קיבולת החופים המוסדרים והמאולתרים סביב הכנרת עדיין נמשך ואם־המשטרה עוד שומרת על זהירות כמסירת מידע שוסף על היקף המתרחצים, הרי שגודמים אחרים הקשורים בכנרת מפליגים במספרים, שלא תמיד תואמים את המציאות. פעם אף הגיעו למסקנה, שרבע מיליון מתרחצים ונופשים „חונקים" את הכנרת. מקובל לחשוב שבימי שיא, מקיפים את הכנרת במעט 100,000 איש. בימים רגילים של קיץ מאוכלסים החופים, על־פי ההשערה, בכ־50,000 מתרחצים. כך או כך, האם חופי הרחצה של הכנרת ערובים לקראת הבאים כגדרשו? שאלה טובה. התשובה לא כל־כך מעודדת.

משרד הפנים קבע בזמנו תקנים לחוף רחצה מוכר, *שלפיו חייבים להיות בכל חוף כזה מציל* וחובשן: אפשרות אחרת היא, שהמציל יהיה גם חובש. חופים שאין בהם מציל, וחובה להציב בהם שלטים המכריזים, כי הרחצה היא על אחריות המתרחץ כלבד. בכל החופים המוכרים של הכנרת יש מציל ובדרך כלל הוא עובר קורס עזרה ראשונה. בכך יוצאים ידי חובה. אבל את הבעיה הבטיחותית לא פתרו. לפעמים אדם נפצע בחוף ונזקק לחובש, ואז נאלץ המציל לנטוש את משמרתו. לא כל המצילים עוברים ריענון, הדרוש להם פעם בשנה לפחות. כדי ללמוד שיטות הזזיאה ודשות ולקבל מושג על הערכות שירותי הזילוץ של מד"א, שאותם הם חייבים לעבוד.

בערבת הצלה בלול מכשיר הנשמה מסוג „אמבו", לבוגרים ולילדים. חשיבות עליונה גודעת כאן לגודלו של המכשיר, כיוון שנפח ריאותיו של ילד קטן משל מבוגר ומכשיר גדול עלול לפוצץ ריאותיו של ילד אם יגשום כעזרתו. מכשיר נוסף החיוני לערכת ההצלה הוא ה„סקשן", המיועד לשאיבת נוזלים, הוא מכיל מערכת של פיות המותאמות למבוגרים ולילדים. סקר שמחי שעשתה תחנת מד"א כמבריה בכמה מחופי הכנרת העלה, כי בכמה מקומות קנו ציוד יקר, לרבות כלונים ליצירת תת־לחץ, שאפילו בביידת לטיפול נמרץ חדלו להשתמש בו, בשל סידרלו וחוסר אמינותו. המצילים המקצועיים והמנוסים מעדיפים את המשאבה הפשוטה, המופעלת ברגל או ביד.

בערכה חייב להיות, כמו כן, כלון חמצן עם וסת. גם זה ציוד הכרחי, משום שהביידת לטיפול נמרץ או האמבולנס עלולים להיות עסוקים באותה עת במקרה אחר וביתנתים, אם לא יספק המצן לנפגע הטביעה או למי שאיבד את הכרתו, הם עלולים להיזנק גוק חמור. ערכת העזרה הראשונה היא החלק האחרון שבציוד ההצלה והיא מכילה את כל אמצעי החבישה, חוסמי עורקים למיניהם וציוד למיפול יום־יומי כפצ'עות שטחיות. גם כאן, על־פי סקר של מד"א מבריה, הציוד מחופים מסוימים לקוי או לא גבדק ולא חודש כנדרש.

מסביב לכנרת פועלות ימיות, המשכירות סירות, קאייקים ואפילו סירות מנוע אישיות למיניהן. לא כל מפעילי הימיות הקפידים ששוכרי הסירות ילבשו חגורות הצלה וישייטו על־פי כללי הבטיחות, בלי להיכנס לתחום המוגדר לסתרחצים בלבד. מקרה הטראגי של הכדרגלן אבי רן ז"ל, לפני שנה בדיוק, מיקד את תשומת־הלב בבעיה, אך לא דיבר במאום את פתרונה. בשנים האחרונות דבר מספר התאונות וההבעה־תאונות גם בקרב גופים, המבקשים לגלוש במגלשות המים, מה שלא מפריע לבעלי חופים להרבות בבניית מגלשות באלה. ככל החופים, ליד כל מגלשה, חייב להימצא אדם מבוגר, על־פי כללי הבטיחות, ולהשגיח על הגולשים, אולם קרו כבר לא מעט תאונות, שבהן פגעו גולשים בחבריהם שלא הספיקו לפנות את הבריכה.

מנהל מד"א במחוז הצפון, נדעו נודקין, אומר, כי הגישה לגושא הבטיחות בחופים רכים היא פרי שיקול צד של רווחיות. בעלי החופים מעדיפים להסתמך על שירותי מד"א ולא על עצמם. „כל שנה אנחנו אוכלים את הפאשלות של בעלי החופים. אם הם וחלילה אין אנו באים מיד, מטיחים את האשמה בנו. האבסורד הגדול הוא, שגושא כמו בריאות והחיאה מופקד בידי משרד אחר ובתוצאות חייבים לשאת עובדי מד"א ומתנדבי", מסכם נודקין.

על־אף הפיתוח המואץ של חופי הכנרת ואולי בגללו, סובלת תשתית הכבישים באיזור, ובעיקר כביש סובב כנרת, מפיגוד חמור בפיתוח ובהרחבה. כל שנה יש באיזור תאונות רבות ופקק התנועה הבלתי־נסבלים עלולים להיות לרועץ כעת אסון המוני. כל נסיונותיהם של ראשי הרשויות באיזור לעורר את דעת־הקהל ואת משרדי הממשלה הנוגעים בדבר לבעיה, עלו עד כה כתוהו. האם רק אסון גדול יעורר אותם?

מתפללים לגשם קרוב ל־3,000 איש צעדו אתמול מהכנסיה שבעיר כרדינאנד שבאינדיאנה כדי להתפלל לטיום הבצורת הקשה הפוקדת את מרכז ארה"ב. בימים האחרונים ירדו גשמים באזורים מסוימים, אולם היבולים עדיין נמצאים בסכנה. (צילום: א.פ.)

מזגן־רכב / אריה ארד

פחות חום, פחות לחות, פחות תאונות

בעד שנתיים תחל חובת מזגנים על כל כלי הרכב. למדינת וכל עריך לרכוש מזגן ישראלי, המותאם במדויק לתנאי הארץ

שבעה מפעלים לייצור מזגנים מציידים 5,000 כלי רכב בחודש במתקן זה. כיום חייבות במזגנים מכחה הזוק רק מכוניות שנפח מנועיהן 1,800 סמ"ק ומעלה. בשנה הבאה יחוייבו גם מכוניות שמנועיהן בנפח של 1,600 סמ"ק ובעוד שנתיים תחול חובה זו על כל כלי הרכב.

המזגן נועד להפחית את עומס החום כרכב כהנחה שהרגשה כללית טובה יותר של הנהג תשפר את שיקול דעתו ותפחית את מספר התאונות. אומנם, אפילו מחקר מדוקדק לא יוכל לבדוד את כל המשתנים הרבים כדי להוכיח את האפקטיביות של־המזגנים במניעת תאונות, אולם מותר להתמקד כעניין זה על חוות־דעת פיסיולוגיות ופ־משמעיות.

עומס החום מרכב משני יסודות: מידת החום והלחות היחסית. משום כך גודש המזגן להשפיע על נתונים אלה בו בזמן: להוריד את מידת החום בתוך הרכב ל־23–25 מעלות, כאשר הטמפרטורה החיצונית מגיעה ל־40, ולוחסת את הלחות היחסית ל־55–60 אחוז. תקן זה, שפותח באמריקה על־ידי צה"ל, לצורך מזגנן מכוניות האל"מים במפעלו של אברהם ברלוי כהרצליה, נותן עדיפות למזגן המיוצר בארץ.

פיתוח מזגני רכב ויצורם איגו מפותח דיו באירופה, פשוט מפני שבישראל זם יותר. תרויה – מפעלו של אלבם הודביץ ברמת־החייל בתל־אביב, למשל, מחמן פעם אחר פעם להכין מזגנים למכוניות־יוקרה איזרפיות, גם כשפניהן לסעודיה. *ברלוי מתחיל עכשיו ביצוא ליוון.*

נקודת זכות נומפת לתעשיית המזגנים הישראלית נעוצה במיסוי הכבד על המכוניות בארץ, שכגללו צורך הישראלי מכוניות שמנועיהן קטנים מהמקובל בעולם. באירופה לא יתקינו מזגן במכונית שהספקה קטן מ־90–100 כח סוס, ואילו הישראלי חדש מזגן אפילו ל„אוטו פיר", עם הספק של 45 כח סוס בלבד. התעשיה הישראלית התמחתה בסיפוק דרישה זו.

הטוב במזגנים הוא המזגן המקורי, כלומר זה *המותקן כמכונית על קו ההרכבה של היצרן.* לדבר זה חשיבות רבה, אפילו בפרטים קטנים יחסית, בגון גישה נוחה לכל חלקי המנוע, לסדות הצפיפות בבית המנוע.

מזגן רכב חייב להתאים עצמו לאידסוף מצבים משתנים: המזגן ומערכת ההנעה מתחרים על כמות נתונה של אנרגיה. כל עוד מזיזר במנוע גדול, שמלוא עוצמתו לעולם אינו מנוצל, אין הדבר משפיע על ביצועיו. אולם כשמדובר במנוע קטן, יש להתחשב במזגן ולהשתמש לעתים קרובות יותר בהילוך נמוך או לחשב את מידת ההאצה האפשרית בעקיפה או מול רמזור העומד להתחלף.

התקנת מזגן כמכונית כרוכה בשלוש בעיות: *גטילת חלק מוזרי מעוצמת המנוע, סילוק תוספת* החום וחלוקה מאוזנת אל האוויר הקר בתוך תא הנוסעים. כמו כל דבר, גם מזגן מורכב משלושה חלקים: המדחס „המייצר" את האוויר הקר, המערכת לסילוק תוספת החום, הרמת „המוצר" לתוך המכונית וחלוקתו בה.

כדי להשתמש באופן רציונלי בעוצמת המנוע, מתאימים את גודל המדחס למכונית. שיטות באלומיניום לייצור המדחס ומזעדו מקסימים את צריכת האנרגיה שלו, רכר שאפשר התקנת מזגנים במכונית קטנות. לאותה מטרה פותחו שני אמצעי עזר. האחד „מכבה" את המזגן בשעה שמערכת ההנעה זקוקה למלוא עוצמת המנוע, ובכך מסייע להתנעה. המתקן האחר דואג לייצר כמות נאותה של חשמל באלטרנטור באמצעות ויסות מספר סיבובי המנוע בהילוך סרק, לשטל בהמתנה ברמזור, תוך מילוי כל צרכי המכונית ללא שימוש ברזרוה שכמצבר.

החום העודף ממולק לא רק על־ידי המרחם, אלא גם על־ידי החלפת האוויר החם במערבת האוורור באוויר קר. חלק מהאוויר החם מסתלק לו מתוך למכונית תוך כדי נסיעה. חלק אחר נותר סביב המנוע ואף מושלך קדימה לעבר המצנן. כדי למנוע התחממות יתירה של המים, שנועדו לקרר את המנוע, *מותקן מצנן נוסף.*

חלוקת האוויר הקר בתוך המכונית היא תורה בפני עצמה. בעניין זה נעשו שניאות רבות בעבר, כין השאר כהחדמת כל האוויר הקר כלפי מטה, לעבר רגלי הנהג והיושב לידו. התוצאה היתה שרגלי הנהג קפאו בעוד שממצחו ניגרה הזיעה. במקרה אחר אף נסתם פתח האוורור ובמכונית נאגר עודף של דו־תחמוצת פחמן במקום חמצן מבחוץ.

כדי להשיג את התוצאה הכיסבית, משתמשים כיום במערכת האוורור הקיימת בכל מכונית. מערכת זו ממילא תוכננה לפזר את האוויר הצה בתוך הרכב.

לבסוף חותרת השאלה אם להעדיף מזגן בקורי או מקומי. לדעתי, לאחר היטוט מה, הכף נוטה לטובת המקומי, קודם כל מפני שהוא זול ב־300–600 שקל ובדרך כלל הוא טוב לפחות כמו המקורי. בתוצאה מהביקוש הגדל בהתמדה ועל־סוד דרישותיהם של צרכנים מוסריים, נוצרה בארץ תעשיית מזגנים ברמה בינלאומית. מזגניה מותאמים לצרכי האקלים הישראלי ברוק, לא בעוך, חמיגות השירות והחלפים טובה יותר. על־פי נסיוני התלונות מעמות והטיפול בהן כמעט בכל המקרים משביע רצון.

עם זאת, בדרך כלל עדיף לבצע את ההמבנה באמצעות היבואן, שכן הדבר מכניח שלא יוכל להתחמק מאחריותו הכוללת על המכונית. רבר זה ימנע שבמקרה של תקלה ייהפך הצרכן לבדוד שבו יבעט היבואן לעבר יצרן המזגן ולהיפך. אם מחליטים להתקין מזגן במכונית משומשת, יש לבחון תחילה את תקינותם של הכנרע, בערכת החשמל ומערכת הקירור. גם במקרה זה עדיף לבדוק עם מי עובר היבואן ולהתקין את המזגן במפעל זה.

מידע

השימוש במזגן

משה קצין, מנהל מחלקת מידע ומחירונים ב„חשב", היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול, מוסר נתונים מעורכנים ל־1 ביולי 1988 על עלות אחזקת מזגן טיפוסי (1 ורבע כח סוס, לשעת הפעלה) בדירות מגורים. בהנחה שהמזגן מופעל כך:

כ־95 יום בקיץ, כל יום כ־3.5 שעות = 333 שעות לעונה.
103 יום בחודש וכל יום כ־5 ורבע שעות = 541 שעות לעונה.
סך הכל ההוצאה בשנה – 170.7 שקל.

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

יפרחו מאה פרחים

מאת אריאלה ראור

אמצעי התקשורת המשוכללים של ימינו מאפשרים יצירת תרבות כלל עולמית. בתרבות זו הגדרת היופי היא כלל עולמית, אחידה. מודל יופי אחד שולט בביפר. הנשים היפות המשתקפות אלינו מכל עבר מלמדות אותנו כיצד עלינו להיראות ומה עלינו לעשות.

מודל היופי אינו מציג בפנינו אשה בוגרת, חיה ונושמת. הנשים בתמונות הפרסומות מעולם אינן מזיעות, הן תמיד דקות־גזרה, עם שריר וקופים ובטן שטוחה. כאשר אנו בוחנות את עצמנו מול האידיאל, יוצאות רובנו חסרות – לא יפות.

כיעודנו אינו תוצאה של פגמים פיזיולוגיים כלשהם המצויים בנו אלא הוא צלו של היופי האל־מציאותי הכפוי עלינו. אנו נמצאות במלכוד. נשים מוגדרות כמין היפה, ותעשיה אדירה חוזרת ומדגישה את אותו אידיאל יופי נשי הניתן למדידה ולהשוואה.

אולם, לא כל אשה, אפילו תמלא אחר כל הצורים של האופנה, יכולה להיות כדוגמנית בתמונה. והגדרת יפה אף מהדוגמנית עצמה.

כדי להשתדר מהמלכוד אנו זקוקים להגדרה חדשה, לא אידיאל יופי אחד אלא הגדרה שונה במהותה. רק הגדרה פלורליסטית שתכלול את כל מגוון ההופעה האנושית תוכל לשחרר אותנו ממלכוד היופי. כמו שיכולים לפרוח מאה פרחים, כולם שונים זה מזה וכולם יפים, כן גם ניתן להגדיר את היופי הנשי (האנושי) כך שיאפשר לכל אשה – ותהא זו שמנה או רזה, צעירה או זקנה, נמוכה או גבוהה – להיות מה שהיא, כפי שהיא ויפה.

מאה פרחים עדיין לא פורחים. יש בכמה ניצנים ראשונים, הפרח „קפה בגדד", לדוגמא, והא אחד מהם.

„קפה בגדד", סרטו של הבמאי הנרמני פרסי אלדון, הוא סרט מקורי, מצחיק, אנושי וונגע ללב. כבר השם קפה בגדד עורר בי אסוציאציות וציפיות לעולם מופלא. בגדד, עיר קסומה במזרח, העיר של אלף לילה ולילה, כה נרקמות אגדות ומתרחשים מעשי נסים ולא התאכזבתי. גם אצל הבמאי עורר השם בגדד אסוציאציות עם מעשי גפלאות. בראיון אתו הוא סיפר כי כשנסע עם אשתו בקליפורניה הם נתקלו בשלט „בגדד". התברר שהמקום הזה הוא רק שלט, יסודות של בניין ושלט. השם עורר את דמיונם וכך עלה הרעיון של סרט על קפה בגדד.

„קפה בגדד" נמצא בעולם חדש בקליפורניה, אי שם בדרך ללאס־וגאס. זהו מוטל עלוב ומרוחה הנמצא לצד תחנת דלק המשמשת את נהגי המשאיות. אין בו קפה אך יש בו חדרה אבק. המקום מנוהל על ידי גרייס, כרשית קשת־יום המטופלת בשני ילדים מתבגרים, נכד תינוק ובעל לא יוצלח. יש לה מלצר אינדיאני וכמה אורחים קבועים, אנסי מור של קיסוסים כמו צייר תאורות הליבודי בדימוס וציירת של כתובות קעקע המטפחת גם שיחתים נוספים. יום אחד מופיע במקום סרמוס. סרמוס קפה מרוחנהים, גרמנית. בעקבותיו, משום־מקום וללא סיבה, מופיעה פראו (הגברת) מונשגסטטר, עקרת בית בוהארית רחבת־מדרים, לבושה בחליפת שני חלקים מחויטת ובעלי עקב. שערה אסוף בקפידה והיא חבושת כובע מיוחדי עם נוצה. אכן, יחתר בוהארית מבוהארית.

פראו מונשגסטטר היא עקרת בית בכל רמ"ח איבריה ותרשנים. היא גדלה על נקיון, לנקות היא יודעת ואת זה היא אוהבת. הקבשות הוו במעשה הנקיון דווקא והתנהגות סטריאוטיפית זו של עקרת בית היא זו שמשחררת. עקרת הבית הבודגנית, קשה לומר עליה הקטנה, מקבלת מימד נוסף, אנושי, האנושיותה סוחפת את הכל. את ברברה בעלת המקום, את ילדיה, את המלצר האינדיאני ואת אורחי המקום. כולם, המקום והשוכנים בו עוברים טרנספורמציה. לא עוד מקום שכוחאל ומחנה, שבקושי עוצרים בו לתדלוק. אלא מקום מפגש, מקום, לבהני המשאיות הנוהרים אליו ממרחקים. על הכל מנצחות ברברה ואסמין (פראו מונשגסטטר) שסולידריות נשית וידידות אופפת אותן.

גם אנו, הנופים, עוברים טרנספורמציה, שחרור מסטריאוטיפים. יחד עם צייר התאורות המצייר את יאסמין אנו מגלים את יופיה. לא עוד מודל יופי אחד יחיד ובלתי אפשרי. לא עוד בלהנית רקת גב ותכולת עיניים. יפה יכולה להיות כל אשה, קטנה וגדולה, נמוכה וגבוהה, רזה ושמנה.

מריאנה סאנברכס, המשחקת את יאסמין, היא בעצם אנטיתיזה של שחקנית קולנוע. היא אינה תמירה וחטובת איברים וגם יופיה אינו תואם את מודל היופי המקובל. זו השחקנית שאלדון אוהב: „הבודגנית, עקרת הבית, אשר באופן מפתיע משתחררת מן הסטריאוטיפ שלה" את הסרט עשה אלדון יחד עם אשתו, שהיתה שותפה לתסריט, לליהוק ולהפקה. יחד הם ישבו בבוהאריה הירוקה וכתבו על המרכר הקליפורני, על המפגש הבלתי אפשרי בין עקרת הבית הבוהארית לבין הבושרת האמריקאית, על הקסמים, היופי והאהבה. היה זה מרענן לראות סרט על סולידריות נשית סתם ככה באמצע המרכר.

היפות של „קפה בגדד"

ביום ג' בשבוע שעבר קיבלו ארבעה נכי צה"ל ארבע מילגות בסך כולל של 3000 ש"ח מכספי „קרן ע"ש אליהו ועקיבא שמשי".

האחרבעה, אסף מודי – קטוע רגל, משה גוטדינר – עקור עין, אורלי שלום – פגועת ראש ונעמה גוריון־שער – קטועת רגל, לוקחים חלק בחוגי אומנות שונים המתקיימים זו השנה השבע־עשרה בבית הלוחם באפקה.

בתום הטקס נפתחה תערוכה מרשימה ורבת מוצגים של כל חברי החוגים שנבחרו על־ידי מורי החוגים, איש איש בתחומה: קרמיקה, ציור, צילום, פיסול, עיטור אומנותי על עץ, תחרה ועוד, עבודות המשקפות יכולת ביטוי, צבעוניות עשירה, כושר ביצוע ודיוק מעוררי התפעלות.

התערוכה פתוחה עד סוף חודש יולי.

בתמונה: אורלי שלום מקבלת את המילגה (לצילום) מידיה של לאה שמשי, מקימות הקרן.

נעה גל

איזי לוגג
ממליץ ולהיפך

יש אנשים ויש אנשים...

יש אנשים שהולכים לים, משתכשכים להם ביומות למדרות ומשתזפים מעדמות על כסאות הנוח לצלילי המסקוה, ואחרי שהם חוזרים הביתה ומגלים שרגליהם ממוחות בבחמי זפת לרוב הם מקללים את העיריה וראשיה קללות נאמנות.

ואם הם גם עושים מה שהם מכטיחים לעשות כשהם מעשנים, הם מריצים מכתב לעיריה, יושבים בבית תוהכים לתשובה...

אבל, יש אנשים שמקום זה, הולכים וקומים מגבנים להסרת זמת מרוצרת „בשמת, חנץ חיים" ומנסרים באוזה קומפקטית, ב־5 ש"ח, ברשותות השיווק ובחנוי המרקחת, מסיחים בעמדתם, בחוזות, את הזמת מרגלי המשפחה ואת העיריה הם מקללים בגלל דברים אחרים לגמרי...

כן, כאמור, יש אנשים... ויש אנשים!

כלי עזר
למבשירי הכישוף

אנחנו, כולנו, מוקפים סביב סביב, במבשירים שהם, בשבילנו, מכשירי כישוף.

לאיש מאתנו, חוץ מכמה שמדמה להם, אין מושג איך נוסעת המכונית, איך מחשב המחשבון, איך מראה השעון את השעה ומה בדיוק קורה בתוך הטלוויזיה. והווידיאו שמראים לנו את התמונות הנעות.

בשבילנו זה הכישוף אחד גדול.

ואת זה בדיוק מנצלים אלה שמתקנים את הכישופים האלה: הם יכולים לתקוע לנו איזה מחיר שהם רוצים בעד התיקון, כי מה אתנו מביטים בזה.

ואת זה, בדיוק, מנצלים היום גם מוכרי קלטות הווידיאו.

הם מודיעים לנו שהגיעה קסטה מאוטומטיה, שקוראים לה AATEC. שמגעה את הראש (מה זה?) מעלה את רמת הליטוש (איך זה?) ומחיזה את החיבור בין הווידיאו והטרט שה – אז לכם לא אכפת קודם) אני למשל מאמין לכל מלה לשהם...

יש לי בידיהה

השטן הכולסטרולי

דבר מאוד דומה קורה לנו כשאנחנו הולכים אל הרופא. או כשאנחנו קוראים פרסומות לחמרי מזון ומשקה:

מתרוצצות שם כל מיני מילים שאנחנו משתמשים בהן באופן חפשי גם להרגשה ומה להתחדה, בלי שנדע בדיוק מה הן ומה פירושן.

הכולסטרול הוא אחת מהמי נמרצות.

עכשיו...

את השד שנקרא מונוסודיום גלוטומט כבר הורידו לנו מהדרגה האיומה שבו שמו אותו ולא מזמן הוחלט שהוא לא־כל־כך מזיק כמו שהוסחה.

יש שמועות שגם הכולסטרול הוא כבר לא כל כך נורא כמו שפעם היה.

אבל...

אם גם „אוסם" וגם „תלמה" יצאו לשוק עם מוצרי ביקול שמתאמנות מבחל מיזון העשוי משמן חמנויות, בגלל שמחמנות מכיל שומנים בלתי רוויים המורידים את רמת הכולסטרול בדם – סימן שהשטר כולסטרול עדיין נמצא יחד בשוק.

ונשאלת רק השאלה מי נגב מפי מי את הרעיון של הפרסומות: „אוסם" מ„תלמה" או „תלמה" מ„אוסם".

המחיר: „אוסם" 3.70 ש"ח ל־500 גרם
תלמה" 3.25 ש"ח ל־500 גרם

„ילדי חוץ" – מבפנים

כתבה וצילום: בלהה דבורי

בישיבת פרס החינוך של עליית הנוער לקיבוצים הוגלה הסוכנות ההדדית, המחלקה לעליית הנוער, להעניק את הפרס לשנת הלימודים תשמ"ח לקבוצת „מורן" שבקיבוץ אייל.

הנימוקים: „על מקדיות חדשנות באופי האינטגרציה בקליטה, על הגישה היסודית, החמה האחדות המתבטאת בפרס ובקבוצה כולה, על השתלבות יוצאת דופן בבית־הספר האזורי אשר בשפיים ועל הנחשת המחוון העצמי וקודת הרוח של הילדים".

בפיסקה אחרונה שבנימוקים הביעו השופטים תקוה כי קיבוצים נוספים ילכו בעקבות קיבוץ אייל בנישותיו החינוכיות לאינטגרציה חברתית.

רוב הילדים של קבוצת „מורן" הם ילדי חברת הנוער, ילדים עירוניים שבאו לקיבוץ, נובשו לקבוצה ו... קלטו לתוכם את ילדי הקיבוץ. כולם מתפקדים כשווים בין שווים בכל תחומי החיים: בעבודה, בחברה, בלימודים ובתקציב האישי.

בימים אלה, בהם המושג „אינטגרציה" הפך שם תואר מפקני לאידיאל מרוחק, נעשים הדברים בפועל בקיבוץ אייל: לא עוד שתי אוכלוסיות שונות זו בצד זו, לא עוד סטאטוס חברתי שונה האפוף לעתים מזומנות תחושת ניכור ורחיה כלפי „ילדי חוץ" הנסיון נואש של ה„חיצוני" להיקלט בחברת הילדים הקיבוצית, המגובשת.

נועם קדמן, מרכז ועדת החינוך אשר בקיבוץ אייל, הינו גם המדריך החברתי של קבוצת בני הנוער אשר השתלבה בחיי הקיבוץ.

נועם: „בתרבו בדגם האינטגרטיבי לקליטת חברת הנוער, מן החוץ (לשעבר), מתוך ידיעה ברורה שאנחנו הולכים מראש בדרך הקשה יותר. הפרוייקט החינוכי החל לפני שנתיים, קלטנו חמישה־עשר בני נוער מאזורים שונים בארץ לכיתות ז', הם בחרו לעצמם את שם הקבוצה „מורן". בשנה הראשונה עברו הילדים תהליך של חינוך מחדש, תהליך שנועד לסגלם למציבה החדשה ולגבש אותם מבחינה חברתית".

באותה שנה ראשונה היו אותם ילדים במסגרת חברתית נפרדת מן של בני המשק: נועם, שושי הנורה ושרה המטפלת סייעו בידם, וחיזקו, תמכו והליכו אותם קרימה, כדי שעם תום שנת ההסתגלות יהיו הם, ילדי חברת הנוער, ב„קו חינוך" אחד עם בני המשק מן הבחינה הלימודית והחברתית.

נועם: „בשנה השניה היו שתי אפשרויות לצרף את ילדי חברת הנוער לכיתה המקבילה של בני גילם או לשמור על קבוצה נפרדת בתוך חברת הילדים".

ואכן, למרבה הצער, ברוב הקיבוצים רוחות האפשרות השניה, הקלה יותר, שבה מתקיימת חברת הנוער, קבוצת הילדים הנקלטים „מבחוץ" כיחידה בפני עצמה, עם זכויות וחובות משלה, בלא מעורבות חברתית בינה לבין בני המשק. בבית הספר האזורי של שפיים קבוצת הנוער של קיבוץ אייל היא הקבוצה היחידה המגיעה כמסיבה אחת, עם בני הקיבוץ, לכיתות משותפות. לילדי חברות הנוער של הקיבוצים האזורים באיזור כיתות משלהם, הנבדלות מאלו של בני הקיבוצים.

נועם: „בנינו לעצמנו את מודל הקליטה האינטגרטיבית על סמך נסיון של אחרים (קיבוץ יראון, למשל), אליו הוסענו סממנים יחודיים משלנו. שוש, שרה ואני, חברי משק אחרים, אשר הושיטו יד מעבר לשעות עבודתם ועשו לפעולות העשרה ולעזרה בלימודים לאותם בני נוער, עברנו כולנו באינטנסיביות גבוהה בשנה הראשונה כדי להתגבר על פערים מנטאליים ולימודיים, וכדי שבסוף אותה שנה יוכלו בני הנוער „החיצוניים" להיקלט בקיבוץ כשווים בין שווים. בשנה השניה הוחל תהליך השילוב עם בני המשק, תהליך הדורש סובלנות רבה מצד כל הצדדים. במקרה זה יצאו נשכרים כולם, שכן, בקיבוץ אייל כן ה־22 חברת הילדים היתה מצומצמת והיה צורך להרחיבם, חברת הנוער שנקלטה כחלק אינטגראלי ממנו משמשת תגבורת מרענגת".

נועם קדמן ושוש (שלישית מימין) עם חלק מקבוצת ילדי „מורן"

ספרים עכשיו

מאת ב. סמדר

אין משיכת־יתר לעניים

מאת ג'ודי קאנר

מה קורה כאשר את/ה זקן, לא כשיר לעבודה וקיצבת הביטוח הלאומי אינה מספיקה לצרכיך? מה קורה אם ילדיך רחוקים, או אם אין לך ילדים?

גברת זקנה, כזו שמוררה את עצמה בקושי, נכנסה לסניף בל"ל בשכונה עשירה בתל־אביב והציגה לפני הכספר את מצב החשבון שלה. „חשבתי שנשארו לי 22 ש"ח, אך יש רק 16", אמרה הקשישה הנתמדה.

„כן, יש לך רק 16 ש"ח", אמר הכספר.

„האם אתה יכול לתת לי קצת יותר כסף?" שאלה הגברת.

הפקיד שלח אותה אל האחראית על משיכת־יתר וזו שאלה את הקשישה: „יש לך מטבע זר כלשהו?"

„לא" היתה התשובה „אין לי כלום, רק קיצבת הביטוח הלאומי שלי".

הבקשה להלוואה קטנה נענתה בסרוב. והקשישה לא מוחתה. היא הוציאה את 16 השקלים האחרונים מרשבונה ופנתה באיטיות לדלת היציאה.

כל אותו זמן, עמדה מהצד בשקט גברת בגיל העמידה וצפתה בסצנה. ליהודית אין הרבה כסף בחשבון הבנק שלה, אך היא רצתה לעזור. פנתה לפקידה ששרתה את הקשישה וביקשה ממנה להפקיד 50 ש"ח בחשבונה של הקשישה.

הפקידה, בחורה צעירה ונחמדה, אמרה: „איני יודעת למי את מתכוונת" והפנתה אותה למנהל. „יום אחד יקירתי" אמרה לה יהודית בעדינות, „תהיי גם את זקנה". הפקידה מצמצה בעיניה ועונתה: „כן, וגם אתי".

יהודית פנתה למנהל. גם הוא סרב לתת לה להפקיד כסף בחשבונה של הקשישה וייעץ לה לתת את הכסף באופן אישי.

יהודית מרותה, הארה למשרדה זעומת והתקשרה לדובר בנק־לאומי בסניף הראשי בתל־אביב. „מדוע אין הגברת הזקנה הזו יכולה לקבל הלוואה של כמה שקליסז"

הדובר לא נשמע מרוצה. „המדיניות שלנו היא לאפשר משיכת יתר לפנסיונרים ולמקבלי־משכורות", הצהיר, „אבל איני יכול להגיב על מקרה ספציפי זה".

יהודית חובטה.

בבואה בפעם נוספת לבנק למשוך כסף מצאה עצמה מול אותה פקידה צעירה וחצופה.

„שלום סבתא", ברכה אותה הפקידה.

„החדשים הראשונים", פגלופי ליר". מאנגליה: עיבל ריפין. אלפא/זמורה ביתן מוציאים לאור.

תינוק אינו צעצוע שאפשר לאפסן כאשר עייפים ממנו, כפי שכתוב בספר. מה הוא כן? הרבה דברים ובעצם כל הדברים, במיוחד בחדשים הראשונים ובעיקר תינוק בכור להורים ירוקים. פגלופי ליר" פסיכולוגית־חברתית בבריטניה ופעילה במערכת לבריאות הנפש של הילד, מתיחסת לבעיות הרגשיות המתעוררות בבית סביב הטיפול בתינוק החדש. גם אחרי שלושה ילדים, לטרנו מהספר ש„אין שום אפשרות לפנק תינוק".

„שעשוע ותעתוע", רוני קורן. עייר: שלמה פרנקל. קליידושקוס מוציאים לאור בע"מ.

„הבאתי נחש/לפגישה עם כריש/הנחש לא הכיש/הכריש לא הגיש". מתוך ספר ראשון בהוצאה חדשה בכעלות המחברת ליוצאת ארגונית במקצועה) הנייר (פעוטאה). מתבטנת אלבומית, ציורים מעניינים, מקסמים חביבים על אהבה, שירי התחבטות ושיר־שטות. לצעירים.

„מילון הכתיב הנכון". ותקנה: ריטונה גרסון. מבואה ברוך שראל. הוצאת כרשא ירושלים־תל־אביב.

עברית שפה קשה. יש בה כתיב מבוקר וכתיב חסר ניקוד, יש בה אותיות שהיגיין דומה כמו דת, ארץ ועוד. מילון הכתיב הנכון נועד לסייע לכותב להתגבר על מכשולים אלה. המילון מקיף את המלים הבעייתיות בעברית בת־ימינו. ספר שימושי לכל מי שעוסק בכתיבה, לצורותיה השונות.

„כוכב הלכת א.ר.ץ", גינתן וויינר. תרגום ועריכה: עדי נימבורג. מודן הוצאות לאור בע"מ.

ספר במתכונת אלבומית, המלווה את סידרת הטלוויזיה הפופולארית באותו שם. מסע אל כוכב הלכת שלנו, כפי שנתגלה לעיני הצופים בני זמננו שנעזרו בתגליותיהם בטכנולוגיות חדישות. תגליות הצופים ממוערות בדרך מרתקת. מתוך הספר עולה כי כוכב הלכת שלנו הוא יצור חי בעל רינאמיקה מבחינת משלו. הצלחי במידה גוברת הוחלטת באדם.

„שמות ויקרא שלי", דליה שנב־קורח ויונה זילברמן. באישור משרד החינוך והתרבות. ציורים ועיצוב גרפי: חיים רון. הוצאת מודן.

לימוד תורה זה לא מה שהיה מעם. היום מסגקים (למה לא?) בספר תורה מהודר, במתכונת אלבומית, עם אותיות גדולות, גרפיקה צילומי ארכיאולוגיה ונוף. יש בספר גם פירושי מלים קשות, אגדות חו"ל ואימרות רש"י. זהו המשך לספר „בראשית שלי" שיצא לאור בשנת הלימודים תשמ"ח בקרוב ותצא לאור גם חוברת עבודה לתלמיד. מלים מלים מלים.

„בריאת מילה", כתב ואייר: יוסף באו. הוצאת המעגלים.

מה מקורה של המלה אנרגיה? בימי קדם לא היו מים מוזקפים לדלל בהם את תמציות הסמוקים. לכן השתמשו כגראה באגלי טל, אותם אגרו בכלים כרסנים מאבן, בעלי צוואר צר ופיה רחבה לכלי שאגרו בו טל קראו פשוט אנרגיה. ומה מקור המלה אוביז? ייתכן שנתגלגלה מקריאת הטבר ביידיש: אוי ויי!

פירושים אלה הם פרי המצאתו של הסופר, הגרפיקאי ובמאי מרטי האנימציה יוסף באו. אילו דוד הכלך היה מוסיף לפנינו הנשא באות, הייתי מבינים אותו. לא כן במקרה של בדון קיסר או מרגה רעמסס, שאיש היום לא היה מבין את שפתם. כך טוען המחבר, יליד קראקוב, שעלה ארצה לאחר השואה, ומסיק כי העברית היא השפה הזכבה ביותר. בספרו הוא מנסה לחשוף את הנגיון שנשפה בדרך אסוציאטיבית.

דו"ר מילולי חריף מתנהל במחלקת הכדורגל של הפועל ת"א:

גולדשלגר: צימר כבר לא יו"ר צימר: אני היו"ר, דבריו הבל

מאת שמואל קליגר

"חיים צימר איננו כבר יו"ר של מחלקת הכדורגל בהפועל ת"א: הנהלת מחלקת הכדורגל סיימה בתום עונת האליפות את תפקידה, כלל וחצר צימר ועל כן המצב הוא שיר שלא תיכנס הנהלה חדשה אין לצימר שום סמכויות", דברים אלה אמר אתמול אשר גולדשלגר, חבר הנהלת הגג של הפועל במחוז ת"א.

בהמשך לדברים אלה הקראים הגר על מעמדו של האיש החזק של חשבונות המכחן בתפקיד הבכיר בשנתיים האחרונות אמר גולדשלגר: "מכיוון שמסילא אין צימר משמש כיו"ר אין גם צורך שיתפטר. אם הנהלת הגג והמזכירות לא יאשרו את הנהלת מחלקת הכדורגל מן העונה שעברה תוקם הנהלה אחרת", אמר.

—אשר גולדשלגר הביע את דעתו, כי המוצא הנוכחי הטוב ביותר בתסבוכת שנוצרה היא למנות לקבוצה מאמן. "ברגע שיעמוד מאמן לקבוצה אפשר יהיה לשבת עם כל שוחקן על החוזים". לגבי דידו, הבעייה העיקרית בבחירת מאמן היא שהדבר באחריות ההנהלה. גם, הנהלת מחלקת הכדורגל צריכה לקבל מנדט מהנהלת הגג (שהיא "הערת המיניים של הפועל ת"א) ההלטה כשהיא לאישור המזכירות.

מכיון שההנהלה הקודמת סיימה את תפקידה, סבור גולדשלגר, כי אין עוד שום ערך להחלטות שמתקבלות ע"י בעלי התפקידים מההנהלה הקודמת כולל היו"ר צימר.

ובעוד שסיור כי הנהלת הגג של הפועל ת"א ומזכירות האגודה תבחר בסופו של דבר בהנהלה חדשה "בכלל לא ברור שיהיה אישור כזה לגבי צימר", אומר גולדשלגר המשמה שם 9 חברים של הנהלת הגג.

"אני כחבר הנהלת הגג לא קיבלתי שום הודעה על מועמדותו של צימר ליו"ר המחלקה, אבל מצד שני אני מוכן לבלות, כי מתפקיד יו"ר חדש למחלקה במקומו של צימר".

בהקשר לדיעות על מועמדותו של שייע פייגנבים לתפקיד מאמן הפועל ת"א אמר גולדשלגר, כי אם הוא מוכן לחתום יכנס אלי מילר את הנהלת האגודה ויחתום מיד וחזה.

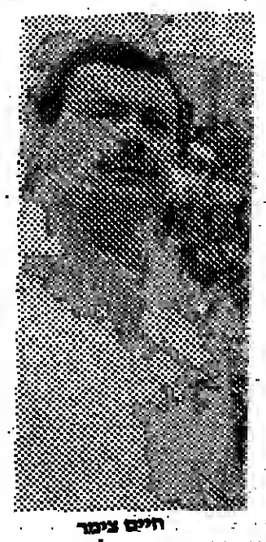
חיים צימר

"על פי תקנון האגודה בסמכות הנהלת הגג לבצע אקט כזה ולחיים צימר אין שום הכרחה יותר".

גולדשלגר מסר, כי פנה לפייגנבים כדי שישול את תפקיד המאמן ולדבריו הוא הביע נכונות לחזור כמאמן לקבוצת נעוריו אבל תיבנה את הסכמתו, בכך שיתנו לו לבחור בחבר מנהלה. נראה לו, כי המועמד העיקרי לאימון הקבוצה הוא מאיר נמני, שהביע כבר את רצונו לאמן בקבוצה וקיימת גם אפשרות למינויו של מאמן ממחוז אירופה שעימו כבר נוצר קשר. "הוא גם זול במידה משמעותית מהמועמדים הישראליים", אמר.

הוא הוסיף דעתו כי אין סיכוי בשלב זה למועמדותו של פייגנבים כל עוד לא יחתם פתרון אלטרנטיבי למשרת המאמן בבתגיה. "לא תעשה פעולה חד-צדדית", הוא גילה.

אלי כהן: הנהלת גג? שיזפתו את הגגות

אשר גולדשלגר הגיב גם על עלבונות שהטיח בו שוחקן הקבוצה אלי כהן שבוטש, בידיעה, שהתפיעה באחר מעיתוני הערב, שהאפסנאי של הקבוצה קובע יחתר מגולדשלגר וחזה דברין הטיטה, שאם זו הנהלת גג, שיזפתו את הגגות. גולדשלגר אמר: "אינני מוכן לדרוש לרמה גמוכה. תפקיד הנהלת הגג לספל בבעיות של מקרו ולא במיקרו ובכל מקרה בכל פעם שנדרשתי להתערב בעניינו של שוחקן זה או אחר מעלתי כמיטב יכולתי".

התסבוכת הניהולית בהפועל ת"א, קרי: בעיית חיים צימר אליבא דגולדשלגר תיפתר רק אם מחזיק התיק אלי מילר יקח את העניין לידיו. על כל פנים סבור גולדשלגר, כי בכל מקרה צימר יקרא את המפה ויסיק את המסקנות המתחייבות, שאם לא כן כל מעמדו יתרוקן מכל תוכן באופן אוטומטי.

צימר: מה שאמר עליו אלי כהן זה עוד כלום

חיים צימר הגיב אמש על האשמותיו של גולדשלגר: "כל מה שאמר גולדשלגר זה שטות והבל. אני משמש כיו"ר מחלקת הכדורגל ואמשיך להיות בתפקיד כל עוד לא נבחרה הנהלה חדשה ויו"ר חדש. אם צריכה להבחר הנהלה חדשה – ואני לא בקי בנהלים – שיעבלו".

כל הסיפור על פייגנבים זה ברוח עיתונאי של גולדשלגר. איש גם לא דיבר עם מאיר נמני על תפקיד המאמן הבא. גולדשלגר לא מיצג את-האגודה ואיש לא שלח אותו לנהל מו"מ עם שייע. אני לא מקבל החלטות והיום בעקבות סוג האנשים האלה. מה שאמר עליו אלי כהן זה עוד כלום. כשנתקבלו החלטות כולם היו מודעים להם ועכשיו נוח להם להתבטא. עכשיו אם אמשיך לנהל כולם יתחמו על המסמסים".

חפש את האשה

מאחורי כל מנצח עומדת אשה. הכח המניע את לובש "החולצה הצהובה" בטור, הקנדי סטיב באואר, היא אשתו אילין. אילין מצפה לבעלה עם חיוך וחיבוק בקו הגמר, ורק בשביל זה כדאי לסטיב לרכב מחר ולנצח.

הטור: קולומביאני ניצח בקטע ה–11

מכוכב האופניים פאביו פארה מקולומביה, ניצח בקטע ה–11 בטור דה פראנס שהיה בתרי האלפים מבאגנסון לטורנין.

הקולומביאני עבר מרחק של 252 קילומטרים בשש שעות, ארבע דקות ו-54 שניות.

הקנדי סטיב באואר, עריין לובש את חולצת המוביל הירוקה. הוא סיים ב-11 שניות את הרצפתי לרחם סיומן.

הזמן הכללי של באואר 40 שעות חמש דקות ו-20 שניות.

הנרטיני דאן פרנסואה גרגאר, אחד המועמדים, הגיע את המקום ה-13 בפיגור של 3:12 דקות אחרי המוליך ואילו הספרדי פדרו דלגאדו, שאף הוא אחד המועמדים הגיע את המקום השישי בפיגור של 1:52 דקה.

בראזיל – סעודיה 1:4

בראזיל העפילה לגמר „גביע הזהב" ✓ הערב תיקבע העולה השניה במשחק המסקרן בין המארחת אוסטרליה לאלופת העולם ארגנטינה

נבחרת הכדורגל של בראזיל עזה לגמר „גביע הזהב" האוסטרלי (200 שנה להתיישבות הלבנים). לאחר שהביסה את סעודיה 1:4 (0:3).

בראזיל צברה חמש נקודות משלושה משחקים ומקיימת בשלוש נקודות את אוסטרליה וארגנטינה שיתמודדו ביניהן ביום חמישי בסידני. המנצחת ביניהן תשחק ביום ראשון מול בראזיל.

המשחק על המקום השלישי יהיה ב-16 בחודש בקנברה ולמחרתו משחק הגמר בסידני.

ג'יובאני כבש שני שערים מן הנקודה הלבנה, ברקות 10 ו-46. לזרג'יניו (29) וארמאר (41) השלימו את השער לסעודים הבקיע מאג'ד עבדולה ברקה ה-65.

אלפים צופים ראו את המשחק במלבורן.

הנבחרת הברזילאית כללה את סאמארל-לואיס קרלוס, רנאטו (קפטן), אלרייסיו, דונינגו-ארמיר, ג'יובאני, ואלזו-ארמאר, רומאריו ואין.

אונברסיטאריו מול גואראני 1:1

אונברסיטאריו לימה וגואראני מבראזיל סיימו בתיקו, 1:1, במסגרת בגביע דרום אמריקה בכדורגל, כששני השערים הנקעו בבעיטות 11 ברקות 60 ו-66, כ-25 אלף צופים חזו במשחק בלימה.

במשחק נוסף באותה מסגרת, נברה וגרדס מאורוגואי על מיליונאריוס מקולומביה 2:2 (1:1) את השערים לנבחרת הבקיע לואיס אקוסטה ברקות שמונה (בבעיטות 11) ו-69.

רק אלפים צופים ראו את המשחק בסנטיאגו.

אלז'יריה גברה על כוויית 0:1

נבחרת הכדורגל של אלז'יריה ניצחה בדבר עמון את כוויית 0:1 במסגרת „גביע ערב". המשחקים [illegible] סעודיה גברה על בחרין 1:2 כשאחר השחקנים הזרוקן בשל בעיטה בכדורגלן ירדה.

אלז'יריה צועדת בראש עם ארבע נקודות משלושה משחקים, לפני סוריה שלוש נקודות משני משחקים, כוויית ובאחרין שתי נקודות ואילו למארחת ירדן נקודה אחת בלבד משני משחקים.

סבסטיאן קי שוב נפצע ברגלו

אלוף אליפות ארגנטינה מוסקוח ולוס אנגלס בריצל 1500 מטר הבריטי סבסטיאן קי שתיתר לראשונה לאחר שנתיים לטרוק זה בדבלין נפגע בשוק רגלו-השמאלית ואולץ לנטוש את המסלול 450 מטרים לפני קו הסיום.

המנצח היה האלוף האולימפי ב-1976 במונטריאל הבריטי זילבני גלן וויטר, שעבר את המרחק ב-3:41.23 דקות.

בקנבאואר מכחיש

מאמן נבחרת מערב גרמניה בכדורגל פרנץ בקנבאואר הכחיש את השמועה כאילו יכין את נבחרת ארה"ב למשחקי גביע העולם ב-1994 שיהיו בארה"ב.

"לא קבלתי כל הצעה מן ההתאחדות האמריקנית ולא היה לי כל מגע עם נשיא ההתאחדות, הדבר מיאיר", אמר הלייתר בפגישה במשרדי ההתאחדות המערב גרמנית.

הטניס מוחה על המחילה להודו

נשיאות איגוד הטניס החליטה אתמול למחות בפני ההתאחדות הבין-לאומית על ההחלטה שלא להשעות את הודו ממשחקי גביע דייויס.

ד"ר האיגוד, קולי פרידשטיין, ציין, כי ההתאחדות הבין-לאומית הבטיחה, כי בכל מקרה לא תורשה הודו להשתתף במשחקים עד לתשלום הקנס והפיצוי לאיגוד הישראלי.

נערים א' סיימה בתיקו עם ר"ג

מאת יוסי פנטילט

נבחרת הנערים א' בכדורגל סיימה אתמול בתיקו 1:1 את משחק האיתון שלה עם הפועל רמת-גן.

הנבחרת בהרכבה אמנון רז עמדה לצאת ביום ראשון להתגרות בסיסון להגן על „גביע טקאיה", בו זכתה לפני שנה בגברה במשחק הגמר על מחזה גרמניה.

ההגרלה מועידה חוויה לנבחרת הנערים שלנו:

ישראל נגד הולנד בקדם גביע העולם

מאת ג. אשר

נבחרת הנערים של ישראל עד גיל 16 תתמודד פעמיים – במשחקי בית וחוץ – עם נבחרת הולנד במוקדמות הגביע העולמי. המשחקים חייבים להסתיים עד 31 במרץ 1989. תאריכי המשחקים צריכים להקבע עד ה-10 בספטמבר.

אם ננצח נעלה למשחקי הגמר שיהיו בדנמרק בחודש יוני 89. נתמודד עם המנצחים של הבתים צ'כיה – בולגריה בבית שני: בלגיה – בולגריה – יוון: בבית שלישי: ספרד ושבדיה. אנו נהיה בבית הרביעי.

3 הקבוצות שיזכו במקומות הראשונים בטורניר בדנמרק יופיעו בטקולמבר בספטמבר 1989 בגמר גביע העולם.

נבחרות יוון ודנמרק אישרו את השתתפותן בטורניר החדרף (נוער ונערות) שיהיה בחודש דצמבר. גם נבחרת מלטה תשתתף בטורניר הנוער הנערים, שריין בטורניר הנוער ופולין תשתתף בטורניר הנערי ויתכן גם בטורניר הנערים.

הצעה: מילגות כספיות לאולימפיים שיצליחו

מאת שמואל קליגר

„נערת מיאול" שליח הועד האולימפי תודן בהצעתו של תומאס למפרט, יועץ הספורט של הועד האולימפי, לנהוג לפי השיטה המקובלת במערב-גרמניה והארצות נוספות, ולהתחייב בפני הספורטאים שייצגו את ישראל באולימפיאדה על שיטת מילגות עליפי מפתח הישגים.

דברים אלה הבהיר אתמול יצחק בן-רמלך, מנהל היחידה לספורט הישגי. ביום ששי נשמע פרטים על סכומים כספיים וחחלטות עקרוניות בנושא זה.

מנב"ל הפועל ויו"ר הועד האולימפי, יצחק אופק, סידב להתייחס אמש לנוכח סכומי המילגות בהם מדובר ורק אישר את הנושא באופן עקרוני. "ביום ששי ידונו בנושא המילגות ואז נוכל לדעת יותר פרטים במה המדובר", ציין אופק.

אלוף וימבלדון אדברג נתקבל כגיבור בשבדיה

חובבי הטניס בשבדיה עדכו ביום רביעי קבלת פנים של גיבור לאלוף וימבלדון, השבדי סטפן אדברג, בהגיעו לבאסטאד בנסיון לזכות בתואר החוזרת באליפות הטניס הפתוחה של שבדיה.

קהל של 2000 אוהדים במגרש המרכזי ודק פרחים לעבר אדברג וחיכה אותו בתשואות שנמשכו 3 דקות.

אדברג היה מופשה בדרום צרפת מאז נפוצו ב-4 מעדכות על המערב נדמני בורים בקר, והיתה זו הדמנותם הראשונה של האוהדים בשבדיה לחגוג את נצחונו בווימבלדון.

אדברג הוזלים לא להשתתף במשחקי היחידים בבאסטאד, בהעדיפו לנוח במקצת ולאחר מכן להתמקד במשחקי הזוגות, בהם יופיע עם בן ארצו ניקלאס קרלן.

בשבוע הבא ישתתף בבאסטאד, אחר נופש בדרום-מערב שבדיה, בחצי הגמר של גביע סקאנדיה, נבחרת צרפת.

"עכשיו אני זקוק לשלושה או ארבעה ימים כדי להתרגל למנוחה ולהיות ולהיות בבוקר מרבי לקראת התחרות נגד צרפת", אמר.

3 נבחרות טניס לאליפות אירופה

שלוש נבחרות טניס צעירות יוצאות הבוקר לאליפויות אירופה בגרמניה הפדרטיבית.

הנבחרת עד גיל 16 תשתתף במשחקי „גביע בדרזטרל" בגרמניה. הירכיה הראשונה תהיה נבחרת תורכיה. יטלו חלק באליפות 21 מדינות. השחקנים הם אבי פרלון, ניר דקל, טל רומא חרם אייל המאמן הוא חזרון מולב.

הנערות ישתתפו ב„גביע הלוטרה" הפדרטגל לצד 18 מדינות נוספות. השחקניות הן יעל סגל, [illegible] ורונה מאיר וליעוד דלק. המאמן הוא ניר חביב.

הנבחרת עד גיל 14 יטלו חלק באליפות בגרמניה. השחקנים: דקל סלקטר, ערן שוורץ, ליטמר גבאי, גלית דינבר, ציפי אופוילה ותמר פרשה.

בראש הנבחרות יעמוד מוכ"ל איגוד הטניס, צבי מאיר.

מיקי – פרש או נשאר נימוקים בעד או נגד

מאת משה כהן

האם ימשיך מיקי ברקוביץ ללבוש את החולצה הכחולה או שיוריד עד סוף השבוע על פרישתו? מיקי ומנהליה המשופשפים של מכבי ת"א עובדים לבסוף לא קלים. יש להם סיבות סוקרות להסס.

ניסינו להוליש בסקום מיקי. ההחלטה קשה הנימוקים לשני הכיוונים בכדי משקל. קראו אתם והחליטו.

בעד השארות במכבי

1. מיקי מהווה סמל ועל סמלים לא מתחרים בקלות.

2. הוא יראה, אמנם, את רוב דקות המחליפים, אבל גם ברגעים הבודדים בהם יכנס מיקי למשחק, הוא יוכל לתרום תרומה משמעותית.

3. העסקים הענפים של מיקי ניזונים מפרסום ולשוחק במכבי ת"א מקנה פרסום אדיר הן בגלי האתר והן בעתונות המכובדת. בקבוצה אחרת לא ישמע הרבה על מיקי הנדול.

4. בקבוצה אחרת הוא יאלץ לשחק במרבית דקות המשחק וספק רב אם על סף גיל 35 מסוגל מיקי, שמשחקו מבוסס על מהירות רבה, למלא אחר הציפיות הרבות. במכבי ת"א הוא יוכל להתבלט ברקות הבודדות בהן הוא ישחק. זאת, אם הוא יצליח להתגבר על הבעיה הפסיכולוגית של שחקן מחליף.

5. שוחקן כמו מיקי נולד פעם אחת. גם תופעה כמו מכבי ת"א לא מקובלת אפילו באירופה הגדולה. מן הראוי, שהיחוד המוצלח הזה ימשך, אפילו אם מחוצה מרחקה סמלית.

נגד השארות מיקי

1. שוחקן בעמדו לא יכול להרשות לעצמו לדעך ולדעוך ולשוחק זמן מועט. מוכר כמותו חייב לפרוש בכשר מזב.

2. מיקי מתקשה להשלים עם העובדה, שהוא שוחקן ספסל. אפשר להבין זאת, כיוון שמדובר בכוכב שבמשך 20 שנה כל הזרקורים הוטבו אליו.

3. הישארותו עלולה לגרום למתח חברתי בין השוחקנים. אם הוא ישוחק וינלה יכולת ולשה, עלולים כמה שוחקנים להשוך שהוא משוחק בגלל השם „מיקי". כבר ראינו זאת בעבר (ראה פרשת הריב שלו עם גמביר).

4. בקבוצה אחרת הוא עשוי לקבל חזרה את המחזון העצמי, שחסר לו מאוד.

5. במקומות מסוימים כמו הרצה וירושלים הוא מסוגל למשוך קהל רב והקבוצות ישלמו לו הרבה יותר מערכו בשוק.

הקאדטים ניצחו בטורניר בספרד

מאת ברוך דגון

נבחרת הקאדטים בנבחרים שולחן זכתה הטעם השניה ברציפות באליפות הבין-לאומית המתנהלת של ספרד לאחר שנבחרה במשחק הגמר על יוון בתוצאה 3:8.

רב פרטנרי ויצוק הם ניצחו בשני משחקי היחידים ובזוגות את יריביהם. בחצי הגמר ניצח הצמד הישראלי את איטליה 1:3. פורטנרי גבר במשחק הקובע על האלוף האיטלקי גאנו מנרולו 2:2.

בתחרויות ליחידים העפיל פורטנרי לחצי-הגמר, אולם נכנע לאיטלקי מנרולו 2:1. המערכה המכרעת התחיימה בנחרה ולאמיתית לזכות האיטלקי 20:22.

בטורניר לנוער עלתה ישראל לחצי-הגמר ותצוגה ע"י איטליה 3:2. יצחק אברמוביץ' וניב מרד גברו ביחידים על מהרגנה ואריטי, אך נוצחו בשני משחקי היחידים האחרים ובמאבק הזוגות. אברמוביץ' עלה לחצי-הגמר ליחידים, אך נוצח ע"י אלוף צרפת מטאבא וייטמאנ, טראן, 2:1 (22:20 במערכה הקובעת).

הישראלים נטלו את תואר הזוגות לנוער, כשאברמוביץ' ומרד ניצחו את היחידים מרסים הבריאן 2:2.

המשחקים נערכו באליקנטה והשתתפו כוח שבע מדינות.

ט. שולחן

„מסעדת קליפורניה" ב„גן העיר" ת"א

דרושים:

★ טבחים
★ עוזרי טבחים
★ ברמנים

לפנות למסעדת קליפורניה ב„גן העיר" ת"א
טל' 03-5449202

מנת דם חיים לאדם

זכור!
תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך וך.

קאופמן הבטיח לצימר פתרון

מאת שמואל קליגר

תדיר קאופמן, מזכיר מועצת הפועלים, הבטיח אתמול בפגישה עם חיים צימר, יו"ר מחלקת הכדורגל, כי לימים הקרובים ימצאו הבעיות הכספיות הקשות את פתרון ויאפשר הוצאתם מהמצב הנוכחי. כך נמסר בהחלטה לחידוש הפעולה הסדירה של הקבוצה.

שום החל להריץ את בית"ר ת"א

קבוצת בית"ר ת"א החלה אתמול באימונה הסדרים עונתיים. האיש החזק בקבוצה, ארצי בר-יעקב, נוקט גם העונה ביד חזקה כלפי שוחקנים המפרים בדישות. הוא הודיע כי לא יחתם מלהגיע שוחקנים בדישות הבעיות, אלא יחייבנו מיד לאימונים ויבשל לשיבום הבעיות.

11 מליון ש"ח לשיפוץ מתקנים

המועצה להגרר הימורים בספורט סייעה בחצי השנה האחרונה בכ-11 מליון ש"ח לשיפוץ מתקני ספורט. 2.7 מליון ש"ח ניתנו למגרשי כדורגל וכ-9 מליון למתקנים אחרים.

המועצה סייעה, בין השאר, להקמת איצטדיון הכדורגל החדש בבת-ים, שיכולת בשלב הראשון 3000 מושבים. באיצטדיון בשכונת התקוה הושקעו ע"י המועצה כמליון ש"ח.

מתקנים נוספים, שהוסתייעו במועצה, היו אולם התגעתרון ומגרש הכדורגל ברמת-השרון, המיסוחה האליפסי בהרצליה, בריכת השחיה ברמות השכים ומגרשי הטניס בחדר-השרון.

המועצה אף השתתפה באורח מאסיבי בהקמת מערכת מיחשוב-אחיד בתיכל הספורט בישראל. המערכת תופעל בקרוב.

טבריה מעוניינת בשחקני הגנה

מאת גבעתי בן-יוסף

הפועל טבריה מסייעה לתור אחר שוחקי איזון. לאחר שנבחל המרס עם יהודה עמר, כדרגלן הפועל ת"א (עומד לצאת לאנגליה), מנהלים ראשי הקבוצה מגעים עם בלום הפועל ר"ג אריק גרוזבין.

בטבריה מודעים לכך כי עקב אכילס של הקבוצה הוא ההגנה ולכן מקודים עוד השבוע לחתום על הסכם עם אבי ליברמן שעבר בית"ר ת"א.

נהג !

עשה את המינימום
למען אלה העושים
את המכסימום.

תן טרמפ
לחייל !

עירית נתניה

הודעה לפי סעיף 190 (ב) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה מודיעה בזה כי בכוונתה להכנס לאותו חלק של המקרקעין שמוגדר לה להפקיע ללא תשלום פיצויים בהתאם לתוכנית בנין עיר מס' 51/229 ולקעת חוזקה בו, לצורך סלילת רחוב אריה בן אליעזר מודעה לפי סעיפים 5 ו"ד על הפקעת המקרקעין הנ"ל פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3367 מיום 3.8.86 עמ' 2863.

קביית החוקה תעשה בחלקות המפורטות להלן:
גוש 8260 חלקות 27, 56–62, 81–87, 90, 113–115, 122, 130, 398–400, 574.

בכבוד רב
יואל אלראי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

הלוח הכללי

דירות בשכ"ח

דירות

ריפוי והרזיה

רוצים לקנות

מקרים

מכונות כתיבה

הלוואות

הצעות עבודה

מכוניות

מנעולים
רצוי + קריאת פרסום
רתך ארבן
המנעולים
בשכר נבחר
טלפון 03-5103811

נדשמו לנישואין

זיפות גגות

שרותים כלליים

פוליש וגקיון

דרושים

ריפוי והרזיה

הכרזות

דרושים

למסעל במיתת ב"ש משמרות
מנהל עבודה
בחתום הנע
אר נסיון ביומל עובדים
בעל הסמכה בגיאול.
שכר גבוה + הנאים נלווים
03-5101420

בעריכת זאב פרי

תיאטרון
הצל של פינקל

ה„בימתי" מציג:
„המלביש" מאת רונלד הארוד. בימוי: חיי קיילוס.
עבריתו: ערן בניאל.
תפאורה ותלבושות: אדריאן ווקס. תאורה: נתן פנטוריץ. משתתפים: שלמה בר־שביט, שמעון פינקל, טובה פרדו, אהובה יובל, ישראל בידרמן, אליעזר יונג, ברוריה אלבק.

„המלביש" אינו מחזה גדול. תנו כהיתה דראמה פסיכולוגית, אירונית לפעמים, המועצמת באמצעות מיקום העלילה בתיאטרון, ליתר דיוק מאחורי קלעיו. אחודי הקלעים של התיאטרון הם זירה מרתקת להתרחשות דראמה, לעיתים לא פחות מאשר הבמה עצמה. המחזאי רונלד הארוד כותב על תור שהוא מכירו היטב מנסיונו כמלביש הפרטי של סיר רונלד וולפיש, שחקן ראשי ומנהל להקת תיאטרון בריטית נודדת בתקופת מלחמת העולם השניה. סוג תיאטרון זה – להקה שבראשה עומד השחקן שהוא גם המכבר שלה וגם מנהלה־מיסיה – נעלם זה מכבר, אפילו בבריטניה, אך הוא זה שהניח את התשתית למסורת התיאטרון הבריטי המוכרת לנו כיום. מחזהו של הארוד הוא מחווה של אהבה, מחאלה בהרבה גרוטסקה, לתיאטרון שהיה, תיאטרון שהשחקן עמד במרכזו. שלטונו הבלעדי של השחקן נתחלף בשלטון הבמאי. בימינו הבמאים הם מרכז התיאטרון. מחזות האהבה של הארוד משתקפת היטב במבנה המחזה המזמן שני תפקידים נפלאים ודבי־אתגר לשחקנים גדולים.

שלמה בר־שביט בתפקיד המלביש נודמן מתמודד בכבוד עם האתגר הזה. במשחקו הרגיש הוא פורש על כל מיתרי התנודות והתפקידים הלא־כתובים שנוטל על עצמו מי שנדון, או רן את עצמו, לחיות אישיות נצחי, להיות בקרבה אינטימית עם התחילה עצמה, אך לעולם לא לחוש אותה באמת. איש הצל אהב ומתעב את אדונו, מביר בחולשותיו, משרת אותו ומושל בו, מתיחס אליו כאל אב גדול וגם כאל ילד מפונק וקפריזי, מעריץ ובז. הבעיה היא שלבר־שביט אין פרטנר ראוי למידותיו. פינקל במשחו הוא פינקל. יש בזה לא מעט פיקנטריה למי שמכיר את עליותיו של השחקן הוותיק בין כתלי התיאטרון הלאומי. כשסר צוקע שיפנו אליו את כל אור הזרקורים, אתה מאמין לכל השחקנים שהבמה היא עולמם, סיבת הקיום ותכליתו.

אך בעיקר אתה מאמין לפינקל. וכשהוא מחוה קידה לקהלו ומרבה על צניעותם המהוללה של שחקנים הדאים עצמם כמשחתי ציבור, אתה מרגיש בצחוק על מחלה שרק שחקנים מסוגו של פינקל עשויים לומר אותה בדציבות גמורה. אבל פיקנטריה לכשעצמה אינה ממצקת. אתה מתענג הן לעצמה והן לגיחוך שאמורה רמות כאלו להקרין, נענע המתגשם לעיתים נדירות כלבר בעיצובו של פינקל.

„המלביש" עשוי להיות מעין לאוהבי תיאטרון, לעוסקים בו ולמקודבים אליו, בתנאי שיש לך את השחקנים הראוים ובמאי שידע לצקת בדראמה הזאת אמת אנושית אוניברסלית, לסחוף את הדראמה הפרטית בקצב שיסחוף גם את מי שאינם יודעים בעל פה מה קורה מאחורי הקלעים. הצלחתו של חיי קיילוס הבמאי היתה חלקית בלבד. לעיתים קרובות מרשרשת הבצנה במקום ובקטעים אחדים היא חסרת מתח דרמאטי להביך. הסצינה שבה מקלל אחד השחקנים את סיר וקורא „מוות לעריצים" ממוסמת להלוסין בהצנה.

אדריאן ווקס הצליח לעצב במה מרשימה מאוד במגבלות ה„בימתי". לשבחים ראוים מובה פרדו, אהובה יובל, ברוריה אלבק, ישראל בידרמן ואליעזר יונג על עיצוב נאה של תפקידי המשנה. הנוסח העברי של ערן בניאל קולח במבעיות ומשמר משהו מגיחוני השפה האנגלית.

מירי פן

חדש על המסך

„הקיץ של אביה", „טלמה", „טירונות", „מחליפים עדרוצים", „שגעון של צמד", „המשימה מיאמי", „בילבי", „הכל באשמת גן־עדן". מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

● *„הקיץ של אביה".* בראשית היה הספר, שנכתב על־ידי גילה אלמגור; לאחריו הועלה מחזה יחיד בביצועה ועתה הפכה אותו היוצרת לתסריט, השתתפה בהפקת הסרט ואף מגלמת את דמות האם, ניצולת השואה ההלכה ומאבדת את שפיותה. קאיטו בוקן היא הבת של אביה, הסופגת את הטראומות מבית במהלך קיץ אחד בשנת 1951. אלי כהן („שתי אצבעות מצידון") ביים את הסרט וגם מגלם בו את אחת הדמויות.

● *„טלמה".* הסרט הזה די מוכיר את „שגעון המוסיקה" וגם את „ריקוד מושות". ולא פלא הוא משום שסבסטיאנו קנו אורמנה עיצב את מחולות הטלמה הקצביים והמושרים בעלילת נערים משנת בלבד לקטעי הריקוד. בובי רוזה, רוני הארוזי ומאבאלי אלחאדי בין שוחקיו הצעירים של הסרט שביים הישראלי בועז דיאדון („אסקימו לימון") בשחלקים גדולים נוספים מצוות ההפקה אף הם משלנו. המפיקים מנחם גולן ויורם גלובוס, התסריטאי אלי תבור, הצלם דוד גודשינסקי ועוד.

● *„מרדונות".* חלק שני בטרילוגיה האשוביזגרפית של גיל סיימון, המשך לסיפורו של יוג'ין, הנער היהודי מברוקלין מ„יומן חוף ברייטון". כאן הוא מגויס לצבא ארה"ב במהלך מלחמת העולם השניה ועומד אימתי סידרות בבסיס במיסיסיפי. מתיו ברודריק („ליידי בץ") בתפקיד יוג'ין המתבגר, כריסטופר וזקן („צייד הצבאים") בממל המחלקה הקשות. ביים את הסרט מייק ניקולס („מילכוד 22", „סילקוד").

● *„מחליפים עדרוצים".* נידסה קלנועית דביעית למחזה הנודע „בחורת ראשית" מאת בן הכט ובראדי קאמסן, עם עדכונים מודרניים: העתונות הכתובה היתה כאן לטלוויזיה. קתלין מרנר בכתבת טלוויזיה נודעת המבקשת לפרוש על מנת להינשא לבריסטופר ריב המגלם מיליונר בעוד מהולה, ברט ריינולדס, מבקש להחזיקה אצלו בכל מחיר לצורך מיקוד התוצאה להורג.

● *„שגעון של צמד".* שני יתומים, האחד ילד רוסבות כושי והשני לבן, קשרים ביניהם יידידות בשיקאגו הלוחמה. מפגשים עם בריוני

בילבי

קטלין טרנר, ברט ריינולדס, כריסטופר ריב. „מחליפים עדרוצים"

העיר, מוחרי סמים ושוטרים מהרקים את חברתם. רומנים מגדל ביים. הילדים בתפקידים הראשיים: ריקי באסקר ודאוריס מקריי, פול וינטלר וחבמאי הפולני תגולה יזי סקלימובסקי („יצרים עמוקים") גם הם בסרט.

● *„המשימה מיאמי".* החלק החמישי בתעלוליהם של חניכי בית־ספר לשוטרים מסדרת הסרטים המוכרת אצלנו כ„תרגיל לשוטרים מתחילים". בעצם מדובר בשרידי הסכורה המקורית (ביניהם דיוויד גראנט, מייקל וינטלר וכובה סמיתת), היוצאת בעקבות מפקדם (גאדי גיימס) המסתבך בפלילים במיאמי.

● *„בילבי".* נידסה אמריקאית בעקבות מספר עיבודים שנעשו לספרי הילדים הקלאסיים של אסטריד לינדגרן, שגיבורתם קרויה במקור פיפי. תמי איין מגלמת את הילדה הנ„ג'ית הפרדה בעלת העצמה האדירה המתגוררת בעיירת חוף שוודית בחברת חיות המחמד שלה, סוס וקוף. קן אנאקין, הבמאי הבריטי הוותיק („משמחת רובינזון השוויצרית", „היום השרוך בחוצרי") ביים את הסרט.

● *„הכל באשמת גן־עדן".* קומדיה איטלקית בבימוי ובכיכוב של פרנצסקו נוטי שנכל וחלק גם בכתיבת התסריט. קומדיה על אסיר משוחרר הנר אור בנו בן השש, שאינו מכיר את אביו. האיש מתיישב בסמוך לבית ההורים המאמצים בעמק יפהפה בהרי האלפים. תוך ניסיונות לוותקרב אל הילד הוא מתאהב באם המאמצת שאותה מגלמת אנדיאלה מוטי היפהפיה.

„שוברים את הצופן" בקאמרי

בראשית אוגוסט, ב־3 בו, ויעדך הצגה ראשונה ל„שוברים את הצופן" של התיאטרון הקאמרי. מחזה מאת יו וויטמור (בנוסח עברי של אהוד מנור) שבמרכזו אלן טיורינג המתמטיקאי הבריטי שהצליח לשבור את צופן ה„אניגמה" הגרמני בתחנת העולם השנייה. המחזה פורש למעלה מעשרים שנה בחייו של טיורינג הן בשבירת צופנים בכמה משורים: מעונו הצופן הגרמני אבל גם שבירת צופן הומוסקסואל.

מביים את ההצגה מיכה לבינסון ומשתתפים בו עודד תאומי, יוסי יזדין, שלמה וישינסקי, אביבה מרקס, ענת מנדלסון, מיסים אוהר, דן תורן ויואל דרור.

הקרנת בכורה ל„ברל"

הקרנת הגמגיה של הסרט „ברל", השני בסדרת הסרטים להצגות אשי חזן, בהשתתפות, הפעם ב־21 לחודש ב„בית ברל", בחסות מכילי הקסמרות, ישראל קיסר, שאו דברים עד־חזון שמעון פרס, יו„ר הדיון המנהל של רשות השידור, אורנן הראל.

הסרט הדיעדל, בבימוי של פישר ארשטאדט, מתאר את חיין של ברל כאיש צעיר הבריא פיזיל הוא מתעב על יחוד „דברי הפצאות אלם עובדה", המשבר לעבר, „בתק המוליכי" הזדהותרות, סיעור הדיבוזו עם בן גוריון, הבה שיעור של שתי הנשים בחיין. הוא מוחרם בראשונה בין הנשים עם לבנה אליאב, בני כנגלסון – בן אחותו, מאיר פעיל, מיים לבקבר אחה אור, ובחומר ארכיוני.

יהודה צימרמן

פרס הציונה ע"ש לוי אשכול מוענק לעשרה יוצרים

פרס הציונה עשר ראש הממשלה לוי אשכול יוענק השנה לעשרה יוצרים: אורי אורלב, אהרן אמיר, ארז ביטון, יחזקאל ברק, ישראל הר, אויל מנד, חיים נגר, פרדד שבדרליק, שמחה רן, פנחס שדות. הפרס מוענק בקפבה תרומות בסך 1,400 שיקל (נטו) במשך שנה. אותו נחלא מאפשר לעסוקנות בהקופה א לסדרמה בלבד. בזיכוי חבר המשפטים – שלמה ניגן, משה קרטל, יהודה פרידלנד – מאוחנה מבריחה דורות. בצד נעדרים כאיל מנד הדוגו ברק מצאים יוצרים הזיקים כאדון, אמיר ומרטס שדות.

נספי הפרס משלמים מקרן שאותה מנהל חבר המנהלים במימי שר החינוך, התרבות והתרבות נאמני ציבור, ובראש אגודת הסופרים. יהודה ידלין ע„ר, אלי מויאל, אבנר שלו, עמליה כהנא־כרמון, פסח מאלק, אדריאן ברונאה הרב מנהל.

יולי, אוגוסט – המופע חזרות

אחרונות נערכות בימים אלה למופע הקיץ של שלמה ארצי המבוסס על שירי תקליטו האחרון „חום יולי אוגוסט". המופעים הראשונים, שייערכו בתחילת אוגוסט, יתקיימו באמפיתיאטרון קיסריה, בצמת, באמפיתיאטרון ראשל"צ, „בגיני האומה", היכל התרבות וב„סינרמה".

שלמה ארצי, שנעדר מהבמה שנה ומחצה (לחוציא חמש הופעות בצוותא), משתף פעולה במופע זה עם מפיק שלושת תקליטיו האחרונים – לואי לחב עם עדי רפס המעבד ונגן הקלידים. אליהם מצטרפים מיכה מיכאלי (באס), עמוס הדני (גיטרות), שמוליק בודמנב (מיטרות), אמיר גבירצמן (סקסופונים) וגיל לדיו (תופים).

פרסומי ארץ ישראל

● סבריה, שבקרוב ימלאו אלפיים שנה להיוסדה, היא אחת מעדי הארץ החשובות, עם הסטוריה מעוותת ומרתקת. סיפור תולדות סבריה מובא בספר חדש ויפה של הלנה דרומן, "TIBERIAS" שהופיע באנגלית בהוצאת „כרטא". הספר, שבכתב בעזרת אלישבע בלהדן, לשעבר מנהלת מחיאון העתיקות של סבריה (שנסגר לפני כמה שנים), מביא את סיפור קדמת עיר הכינרת מאז ועד שנה. את הסיפור היא מעלולת תוך תיאור חייהם של האישים שעשו את תולדות סבריה. ואת בשילוב צילומים (מהם בצבע) וציורים רבים. הספר כתוב בצורה קריאה, ומכיל לוח כרונולוגי וביבליוגרפיה. העיצוב היפה הוא של אלכס בר־לביין. הדמן, ילידת אה„ב, מתעודדת בסבריה וכותבת זה 30 שנה ב„גלהולם פוסט".

● הכרך ה־25 בסדרת „קדם" למחקרים ארכיאולוגיים, המופיע מטעם המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית, מוקדש לסיכום החפירות בכנסיה הצפונית של רומבות בנגב. החפירות נערכו בשנים 1975־9 בהנאי שהה קשים בראשות יהדם צפריר, שחיבר גם את הדו„ח. בעדתם הפעילה של יוסף פמיר, רבנה רחנבל, ישראל הרשקוביץ ויהודה נבו. בכרך (באנגלית) יש שפע שרטטים, צילומים וטבלאות המהוות סיכום מדוקדק ומפורט של המבנה, חלקיו ומצאיו, ומסיל אור בהיר על אחת מעדי הנגב הקדומות. החפירות ברומבות הוחדשו ב־1986 ויש לצפות להמשך גילויים ויחודים. בסדרת „קדם", שיצרה רפוס תרשני בפרסום חפירות בארץ, ללא שמם יתר, נמצאים כהבה לדפוס עוד חמישה כרכים.

● הגליות שנעשו בעשור האחרון בתל שוש (אבן שושה) שליד משמר העמק עודדו הד רב. היתה זו בעיקר עבודתו של מיכה לין, איש משמר העמק, שחשף מצפונותיה של העיר הקדומה ששכנה במקום. עתה הפיע בהוצאת הקיבוץ המאוחד לחקירת ארץ ועתיקותיה הספר „גבע, הגליות ארכיאולוגיות בתל אבן שושה, משמר העמק", בעריכתו של פרופ' בנימין מזר. בספר מוצגות בעיות זיהוי גבע במאמרי פרופ' ראול גבמן דל, החוקר הראשון של תל שוש ומביתת משמר העמק, פרופ' דן ברג ומיכה לין, יבל"א, ומבא מידע על המבצרות, הקנקים, כלי הזכוכית, הכתובות והחותמות הנמצאו במקום. בספר כלול מאמרו של עזריאל זיגלמן, שפרסם בעבר על התל, ויחיד ותעשיית הפסתון שבו, על קבר הרוראני שחפר ליד תל. המאמרים המרכזיים נכתבו בידי זאב ספראי ומיכה לין – המבנה הכלכלי של גבע וחפירות וסקרים באיזור משמר הנגב. העורך הצליח לרכז בקובץ אחד את מירב המחקר הערכי על המקום, המוגש בצורה נאה, כשהוא מלווה בצילומים, ציורים ושירטוטים המרחיבים את דעתו של הקורא.

צבי אילן

„הציפורים"

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כשר.
09.15 מלחמת הכוכבים: „קונטרט רוק בחלל". פולשי ספקטרה חוטפים לוקחת רוק ומשרדים את המוסיקה שלה לכדור הארץ. העונמה האדירה של גלי הקול מרמת לחרש בכללי ברדיס מדול כח G משתמש בחטאתו של המחשב המרכזי המכונה 7־ארק־7 ומחזיר את גלי הקול אל ספינת הנחלל של ספקטרה.
09.40 נלס הולנרסון (פרק 9). „הנס רחף אחרי מלכי". יום אחד, כשנלכלי האוני מסיירים בעיר, הם פוגשים בחנס. הנס הוא ילד שובב ופרוע, הוא מנסה לגנוב אותם, אבל נלס ואוני מצליחים להמלט ממנו.
10.05 ציפיטנטו. „שוקולדה". לציפי הטבה יש סיר פלא המוחזק ירקות ופירות וכל מה ששמים בתוכו – לשוקולדה.
10.30 תופשי חומשי: עד־כאן קיץ, רצף דפי טלטקסט לתופשת הקיץ.
10.35 חץ וקשת (פרק 9). „האלוף וליאם סל מנהרוף לתוצרות קליעה באורסון, ושם נדע לו מפי המושל שבנו מופיע חי ומחזק בשבי הקיסר בבגדד.
11.00 זה רק וליאם (פרק 9) „וליאם השדכן". וליאם מחליט לשדך את אחד מצעירי הכפר לאחותו. הוא כותב מכתבי אהבה לצעיר בלא ידיעתו ואפילו מארגן פגישה ביניהם, וכל זאת רק כדי שאחל תעזב את הבית.
11.25 אנחנו ושכנינו: דפי טלטקסט על משפחה בסכסוך הערבי־ישראלי.
11.30 פיצוחי קיץ: פיצוחי קיץ מאחרים חברי כנסת. חמים וחיב יצחק ארצי מול חיב מרדכי וירשובסקי. יוסי: חיב. הפרופסור שבח וייס. מנחה: שוש עכורי (שב„ת).
12.10 מוסיקה פופ „מיק אולדפילד" (חלק ב') מופע שמבני של לחקות רוק ומחרים מפרסמים בברייטון. בחלק השלישי משתתפים ניק לאו, הלן טרי, מאדנס, אדי גראנט, פרנקי הולק לחליוה ומלודיה גיטור.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בא בחשבון (סידרה משעשעת בחשבון ובחדוותו): כמה לדייק בחדיקה (כ).
14.30 קשר משפחתי: אחי יוחם משוחח עם משפחת בדיאן (כ).
15.10 רחוב סומסום, „איך יוצאים מאחד חרבה ביעות מתעוררות ברחוב סומסום – איך יוצאים מחוך
15.40 שעת כשר.
15.55 מאתיים שניות לבית ספר לסיעה: דפי מידע טלטקסט.
16.00 אדאה שיחור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 ריף רף, תכורה ב' של ילדי ריף רף, חוזרת אל המרקע לעונת הקיץ. התוכנית הוקלטה בשנת 1979 בתוכנית רעיונות ויצירות מפרי עסק של ילדים. נשא התוכנית הפעם „שמרה".
18.00 מוסיקה, שם הפרק: מוסיקה וטבא ניקולאוס". חג המולד. מתקרב, והנגר אדר מספר למוסיקי סיפורי אגדות של סבא ניקולאוס.
18.25 הגיע זמן לשון – נשא הפינה „שמר הפרק בלבנים אגדות".
18.30 קיצור חדשות (ערבית).
18.32 מפרק לאמנות 1. עשר אבנות, קונצרט תיאטרון של חרשים מעלה בדיא זה שלוש שנים. תאטרון הנוער שוקבוצה מציגה מבטא התנועות של אנשים חרשים, בני גיל שונה ורקע שונה, עם מבלתם: 2. דני קטוט, ציור שחחל קריירה חדשה, לאחר שפרש לקצבאות. 3. בקולנוע כתבה על הסרט „בסטאות המשך". 4. מבקר ידיעות.
19.00 פגש – דיון שבועי בענייני השעה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 מחרות מכבי.
20.02 מבט שבועי.
20.50 נקודת חץ – טעלים.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדיר־שירות.
21.35 בלוח לכוחלי המדים – שם הפרק „חזרות – מצלמים". צוות טלוויזיה מגיע לצלם את אנשי תחנת רחוב היל. למורת רוחו של הסגל אסטרהאוז. פקד פוריל מדאג, לאחר שהוא מוצא את חנשק שנורה בו שניים מאנשיו (ערבי־ערבי).
22.20 קשרים (פרק שלישי): „קולות רחוקים". בורק מנסה להסביר כיצד המצאות טכנולוגיות הקשורות בלחיות, כמו ארכופים, קשת ואבק שרפה, השפיעו על המצאות ופיזוחים חקלאיים, כמו רתמה לסוס ומרטות – ומה הקשר של כל אלה לחמצאות מאוחרות כמו הטלפון, הרדיו והמכים (ערבי־ערבי).
23.10 חזרה אל הקו (שם הפרק: „חשוך").
23.40 מחשוף של מקום – מבט אל גלגל המקראה: חדשות חלילה.

ערוץ 2

18.30 מון נשדר הערב.
18.33 „חדלפין הלבן (פרק שני). סידרה: מצוירת לילדים אודות הרפתקאותיו של דולפין. בפרק זה אום, הדולפין הלבן דואג מאד מאחר שבת אום מאמום נעלמה ויש חשש לחייה. חבריו של אום, הסוסים, דואגים אף הם לבריאות.
18.47 „רגע לפני..." על גן החיות הלאומי בחשמונאי.
18.50 „תופשים אמריקה", הפעם: „שלום חתי" – על חיות פרא חסומלות לחיות בקרבנו של האדם. „בתעניד" – על אדם שלמרות כוחות אדירים, על פסל המשלב טכנולוגיה חדישה עם רגשות אנושיים, על הקשרת עם דולפינים.
19.45 „בקרב בעיר 2" מבחר תכניות שישודרו בשבוע הבא.
20.00 „רגע הזקן" – „סיפר חלכי" – על ההתפתחות הסכנולוגית שוחלה בסיפה לחלב, ובמיקות הסיפה לחלב, כך מגלה התוכנית, ותחל עד לפני מלחמת העולם השניה. ממשלת ארצות הברית חיפשה דרך לעבור את מחירות הקול. צ'ארלס יאגר טס במחירות גדולה מהמחירות הקול בשנת 1947. התוכנית תוארת ותעודת את סיפות ותחל הראשונות בשנות ה־50 וה־60, ואת הגבורים הראשיים בסיפות אלה, שפארד, גלן וגרישון בן חושבת ותוכנית בפני הצופים בקניות. חלל שונות כ„מרקורי" ו„אפולו" ואת המדענים והסיסים הצרפתיים המשתתפים בהם. התוכנית שוקרת את הנסיונות הבכניות החלל עד לשנת 1968 ומתעקבת במיוחד בהתפתחות של המאמץ האיר־ל.
21.15 „מה נשדר מחר".
21.37 „שירים: שב ר' מרקוריו, נשיר אדום, ורמה קלנשטיין".

המזרח תיכונית

13.30 יומים אחרים (סידרה); 14.00 מצעדון 700; 14.30 הזעמלות; 15.00 הנאחר חלוייני (סידרה); 15.30 הבית המעופף (המסרה); 16.00 שמכי הסלעים (בגבית לילדים); 16.30 סרט „שיבוא זה ברזרוקי עם הרוח מרד"; 19.00 חדשות ערביות; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 שקרקרן הבכרת קיבוץ (בלש); 21.00 הדרך לגן עדן (דרמה); 22.00 „קצר הרשע" (סידרה ערבית); 23.00 מרוחן 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאמה ניטחה – מחרט: סרנדה בסי בטול מלחר „בראן פרטיטה", בסוחבן: קונצרטו מס' 1 בדר מנור, לפסנתר ולתזמורת אופוס. 15; שוברט: סימפוניה מס' 8 בסי מינור („הבלתי גמורה").
09.00 קונצרט בוקר – ובר: מבוא, נשא וריאציות לקלרנט ומיתרים; בתהה: סימפוניה מס' 10 בדר מינור אופוס 5; שומן: חמשת מס' 2 לכנור ולפסנתר בדר מינור אופוס 12; ליסט: סאטן, קיטה וקיצון; מאאמה מוסורגסקי־רימסקי־קורסקוב: מנוף האופרה „בוריס גודונוב"; צייקובסקי: וריאציות על נושא רוקוקו אופוס 33; גלאנוב: מוסיקה לבלט „ריישנדה" אופוס 57.
11.57 פינת השיר – משירי רחל חלפי.
12.00 מן הארכיון.
13.05 בהאמה מוטנה – באך: סוטה המפוזרות מס' 4 בדר מנור; מחרט: קונצרטו בלה מנור לקלרנט ותז. ק. 622; שומן: רביעיה; כלי קשת בלה מינור אופוס 41 מס' 1; דבוראק: סימפוניה מס' 7 בדר מינור אופוס 7.
15.00 מנגנים מוסיקלים – ראיונות, עקרות ויחוחים.
16.00 אנטולוגיה (ש.ב.) איתן מלבראן מסנגר – ט. פרנקו פרלה. טוראל ותנה, אופוס 21; י. ברחמנה: קטעים למסנגר, אופוס 110; ט. מדוה: אדוה – קפריצ'ו, א. סקריאבין: סונטה מס' 4 בסי דיאז מנור, אופוס 30; באך: סונטה מס' 1 בסי מינור.
17.30 קשת של צלילים – מן דאולה: יצירות לקבוצה כלי מיתר חבריות (לחקה „אקסטמורה").
18.00 אנטולוגיה בצלל – מוסיקה קולית גרמנית ואנגלית בתקופה הבארוקית המאוחרת.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אוסרה – אוטבאנד: „חי פאריה".
23.00 דור ההדב, אמנים גדולים בתקליטות היסטוריות – מריאן אנדרסון (תכנית שלישית) אריות מתוך אופרות של סרנטנס ווردי ושירי דת כשיים.

רשת א'

15.30 תאטרבריסיה חמתוחה – שידורים לימי החמשה „תולדות הנטאלרוף" – הפעם: „מקסמי בדוחד".
16.05 ארץ לא נודעת.
17.05 צבעי הקשת – הפעם: „שירי עדאי".
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

18.06 ריקוד.
19.35 שירים עבריים.
20.05 שירשים – עניני פולקלור ועדות.
22.05 גיז ועוד.
23.05 חלילה החמישי.

רשת ג'

19.05 קול־בו – שבעון פופ.
20.05 אלבומים: תשמיה – הקליטים „בראלים שקבאו השנה.
21.05 מוסיקה רוק – רוק כבד וגל חדש.
23.05 מסביב לחצות – שירים לילה חם.

גלי צה"ל

16.05 לקראת ערב – „שאלות והשובות למתמיטים לנוחל – עם קבין שרון ראשי חטיל יסי בן חקר.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 המע עשרה קטמה.

צה"ל 1

19.05 יעד מאחדר – עניינו צבא ובטחון (שב.ת).
19.30 מיתה חמה לבלבי.
20.05 כוכב הערב – לחקה חיל האויר.
21.30 אוניברסיטה משודרת: על המישה סמרי אמונה – הרמבם לעבר אלוהים.

צה"ל 2

19.05 הדרום הישן.
20.05 עב – 8.
21.57 הדשות לחיילים.
22.05 הפסקת עשן.
23.05 קול הרח הח.

רדיו

רשת ב'

18.50 בלבד בעיר 2 – מבחר תכניות הרדיו. „אמנות לכולם" – מבחר מהתכניות שהוקלטו בשבוע חבא.
19.45 „בקרב בעיר 2" מבחר תכניות שישודרו בשבוע חבא.
20.00 „רגע הזקן" – „סיפר חלכי" – על ההתפתחות הסכנולוגית שוחלה בסיפה לחלב, ובמיקות הסיפה לחלב, כך מגלה התוכנית, ותחל עד לפני מלחמת העולם השניה. ממשלת ארצות הברית חיפשה דרך לעבור את מחירות הקול. צ'ארלס יאגר טס במחירות גדולה מהמחירות הקול בשנת 1947. התוכנית תוארת ותעודת את סיפות ותחל הראשונות בשנות ה־50 וה־60, ואת הגבורים הראשיים בסיפות אלה, שפארד, גלן וגרישון בן חושבת ותוכנית בפני הצופים בקניות. חלל שונות כ„מרקורי" ו„אפולו" ואת המדענים והסיסים הצרפתיים המשתתפים בהם. התוכנית שוקרת את הנסיונות הבכניות החלל עד לשנת 1968 ומתעקבת במיוחד בהתפתחות של המאמץ האיר־ל.
21.15 „בה נשדר מחר".
21.37 „שירים: שב ר' מרקוריו, נשיר אדום, ורמה קלנשטיין".

סרטים

תל־אביב

אמנות: רמבו III 9.45, 7.30, 5.00, 2.30; ארלה: ורמה 9.45, 6.00, עמי ותמי 11.00 בבוקר.
מית ליסיה: מנסי פיטון – סגם הדיים 23.15
בקיבוצים לילה מחדר 5.00, 7.30, 9.45
בורחים: מקום ליד הים 9.45, 7.45, 5.00
בנו: כיסל גלום 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: קמה בבראי 5.00, 8.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: תשוקות באפריקה 5.00, 3.00, 1.00
דיזנגוף 3: דאן דה פלוחש 5.00, 7.30, 9.58
דקנרי כסת לי 1.30, 11.00, דיקה משודרים ודשות 9.45, 7.10
דרייבאוף שלגיה ושבעת הגמדים 8.00 תלסמרים 10.00
סקס 12.00
הדה: ביג פוס (איש הקוף) ומשפחת הנדרסון 9.45, 7.30, 5.00
קולנוע (בית ביתר אמריקה) לול 11.10, 9.30, 7.30, 5.30 / הפוגמנסקי 23.45 משוח פראי 9.6, פרס תעודי על אינגמר ברגמן ב. תותי בר

ירושלים

אמפיה 1: הינשוף 9.45, 7.45 אל עצמי 18.00, 16.00, 11.00
אמפיה 2: לול 9.30, 7.15, 5.00
אמפיה 3: הפתיחה בקרנר
אמפיה 4: הפתיחה בקרנר
אמיר: קרוסדיל דנדי II 9.15, 7.15, 4.30 הישה הדיה 2.50, 12.30, 10.30 אורגיה ביסל גלום 9.15, 7.15, 4.30 10.30 בבקר יום בבלבדות.
מילת 2: נוסכת ידה 9.45, 7.45, 5.00 חבורת הזבל 14.30, 12.30, 10.30 מילת 3: דרוק אחוזה מפרבנת 5, 7.45, 9.45
הישה הדיה 14.30, 12.30, 10.30 מאיר: הינשוף 9.30, 7.30, 5.00 מריה: ליידי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12.
23.30 דיוון מושמים 1. אלברט נון סטוף 2. רוח בחלל
צפון: עולם נפרד 9.45, 7.30, 5.00 שוקה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45 בשעה 11.00 בבוקר אר.סי. חבר מסוכנ אחד
תבור – רמת־אביב: טיסר בוגי זג 7.30, 9.40
24 ריק בחלל הבלתי שגעון של לילה
תל־אביב: קרוסדיל דנדי II 9.45, 5.00 7.30
הזיה הישראלית: מעבר הישני 22

חיפה

אמרה: יום א' הצגה סגורה

אשדוד

אמרה: קרוסדיל דנדי II 9.30, 7.30 אשדוד: רמבו III 9.30, 7.30

אשקלון

אמרה: שלושה חוקים חיצוניים 7.30, 9.30
באר: נשאה לשבים 9.30, 7.30 רחב: ביסל גלום 9.30, 7.30

באר־שבע

חץ: קרוסדיל דנדי II 9.30, 7.30, 5

הרצליה ■ רמת השרון

הרצליה: כסנר מלון דיאנה: הנשקה באפריקה 9.30, 11/7.15, 4.45 שיחת הרחם **מנבה:** 11.00 4.45 שיחת הרחם 7.10 יד שמר עלי 9.35

עפולה

מהיאנה: מנסה ידה 9.00

דולון ■ בת־ים

אדרנה: מלך הקלים 9.30, 7.30

נהריה

אמנה: הנשים בדרך 9.15, 7, 5 **אדרנה:** הינשוף 9.15, 7.00

קרית אונו

מנבה:

פתח־תקוה

שמנה: לול 9.30, 7.30 **הבל:** קרוסדיל דנדי II 9.30, 7.15, שלגיה: ושבעת הגמדים 4.30, 2.30, 10.30, 12.30 **הבל:** שם המשקם 9.30, 7.15, שם הגלים 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן בי ביסל גלום 9.30, 7.30, סמר הגלגל, הנמרים 5.00, 2.30, 12.30, 10.30 **רבי:** בן אי שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30, הנמרים הקסמים 5.00, 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן בי לילה מעבר 9.30, 7.30 דנדי: כסת לי בארץ הפלאות 5.00, 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן אי המשמר 9.30, 7.30 הרשמקן הסבבה לשים 5, 2.30, 10.30 עד 12, 10.30 שמנה: שם המשקם 30, 7.30

רמת־גן הבעתיים

אריאה: רמבו III 9.45, 7.30, 5.00 **אריאה:** סמר לילה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30, 9.00 **חדר:** קרוסדיל דנדי II 9.30, 7.30, 5.00 שלגיה ושבעת הגמדים 12.30, 10.30 **רבי:** בן בי ביסל גלום 9.30, 7.30, סמר הגלגל, הנמרים 5.00, 2.30, 12.30, 10.30 **רבי:** בן אי שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30, הנמרים הקסמים 5.00, 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן בי לילה מעבר 9.30, 7.30 דנדי: כסת לי בארץ הפלאות 5.00, 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן אי המשמר 9.30, 7.30 הרשמקן הסבבה לשים 5, 2.30, 10.30 עד 12, 10.30 שמנה: שם המשקם 30, 7.30

קרית שמונה

שמנה: חשוד 9.15

ראשל"צ ■ רחובות

גבע: רחב 1: קרוסדיל דנדי II 10, 9, 6

קרית אתא

מנבה:

פתח־תקוה

שמנה: לול 9.30, 7.30 **הבל:** קרוסדיל דנדי II 9.30, 7.15, שלגיה: ושבעת הגמדים 4.30, 2.30, 10.30, 12.30 **הבל:** בן בי ביסל גלום 9.30, 7.30, סמר הגלגל, הנמרים 5.00, 2.30, 12.30, 10.30 **רבי:** בן אי שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30, הנמרים הקסמים 5.00, 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן בי לילה מעבר 9.30, 7.30 דנדי: כסת לי בארץ הפלאות 5.00, 2.30, 10.30, 12.30 **רבי:** בן אי המשמר 9.30, 7.30 הרשמקן הסבבה לשים 5, 2.30, 10.30 עד 12, 10.30 שמנה: שם המשקם 30, 7.30

נהריה

אמנה: הנשים בדרך 9.15, 7, 5 **אדרנה:** הינשוף 9.15, 7.00

קרית אונו

מנבה:

פתח־תקוה

שמנה: לול 9.30, 7.30 **הבל:** קרוסדיל דנדי II 9.30, 7.15, שלגיה: ושבעת הגמדים 4.30, 2.30, 10.30, 12.30 **הבל:** בן בי ביסל גלום 9.30, 7.30, סמר הגלגל, הנמרים 5.00, 2.30, 12.30, 10.30 **רבי:** בן אי שלושה גברים ותינ